
INFORME DE SEGUIMENT DE CENTRE

Facultat de Dret
Curs acadèmic 2020-2021
Curs acadèmic 2021-2022

A. Dades identificadores bàsiques del centre i de les titulacions

Responsable del centre	Susana Navas Navarro 93 581 1096 dg.dret@uab.cat
Responsable elaboració informe	Maria Carmen Navarro Viilanueva
Data i òrgan de validació	Junta de Facultat. 13.02.2023

Titulacions del Centre en procés de seguiment				
Denominació	Codi RUCT	Crèdits	Curs d'implantació	Coordinador/a
Grau de Criminologia	2500257	240	2009	Josep Cid Moliné
Grau de Dret	2500786	240	2010	Nuria Reynal Querol
Grau de Relacions Laborals	2500258	240	2009	Olga Paz Torres
Màster Universitari en Advocacia	4313312	90	2013	Jorge Miquel Rodríguez
Màster Universitari en Dret Empresarial	4313781	60	2009	Isabel Martínez Jiménez
Màster Universitari en Drets Sociolaborals	4313301	60	2009	David Gutiérrez Colominas
Màster Universitari en Integració Europea	4313791	60	2009	Josep M ^a de Dios i Marcer

---

Universitat Autònoma de Barcelona

Índex de continguts

Estàndard 1: Qualitat del programa formatiu.....	4
Grau en Criminologia	4
Grau en Dret.....	8
Grau en Relacions Laborals	13
Màster en Advocacia.....	22
Màster en Dret Empresarial	24
Màster en Drets Sociolaborals	26
Màster en Integració Europea	29
Estàndard 2: Pertinència de la informació pública	32
Grau en Criminologia	35
Màster en Advocacia.....	35
Estàndard 3: Eficàcia del sistema de garantia interna de qualitat (SGIQ)	36
Estàndard 4: Adequació del professorat al programa formatiu	40
Grau en Criminologia	40
Grau en Dret.....	44
Grau en Relacions Laborals	49
Màster en Advocacia.....	55
Màster en Dret Empresarial	56
Màster en Drets Sociolaborals	57
Màster en Integració Europea	59
Estàndard 5: Eficàcia dels sistemes de suport a l'aprenentatge.....	62
Grau en Criminologia	65
Grau en Dret.....	67
Màster en Integració Europea	68
Estàndard 6. Qualitat dels resultats dels programes formatius.....	69
Grau en Criminologia	69
Grau en Dret.....	73
Grau Relacions Laborals	79
Màster en Advocacia.....	85

Màster en Dret Empresarial	86
Màster en Drets Sociolaborals	88
Màster en Integració Europea	90

B. Valoracions

Estàndard 1: Qualitat del programa formatiu

El disseny de la titulació (perfil de competències i estructura del currículum) està actualitzat segons els requisits de la disciplina i respon al nivell formatiu requerit en el MECES.

- 1.1. El perfil de competències de la titulació és consistent amb els requisits de la disciplina i amb el nivell formatiu corresponent del MECES.
- 1.2. El pla d'estudis i l'estructura del currículum són coherents amb el perfil de competències i amb els objectius de la titulació.
- 1.3. Els estudiants admesos tenen el perfil d'ingrés adequat per a la titulació i el seu nombre és coherent amb el nombre de places ofertes.
- 1.4. La titulació disposa de mecanismes de coordinació docent adequats.
- 1.5. L'aplicació de les diferents normatives es realitza de manera adequada i té un impacte positiu sobre els resultats de la titulació.

Grau en Criminologia

Durant el procés d'acreditació, aquest estàndard va obtenir la valoració:

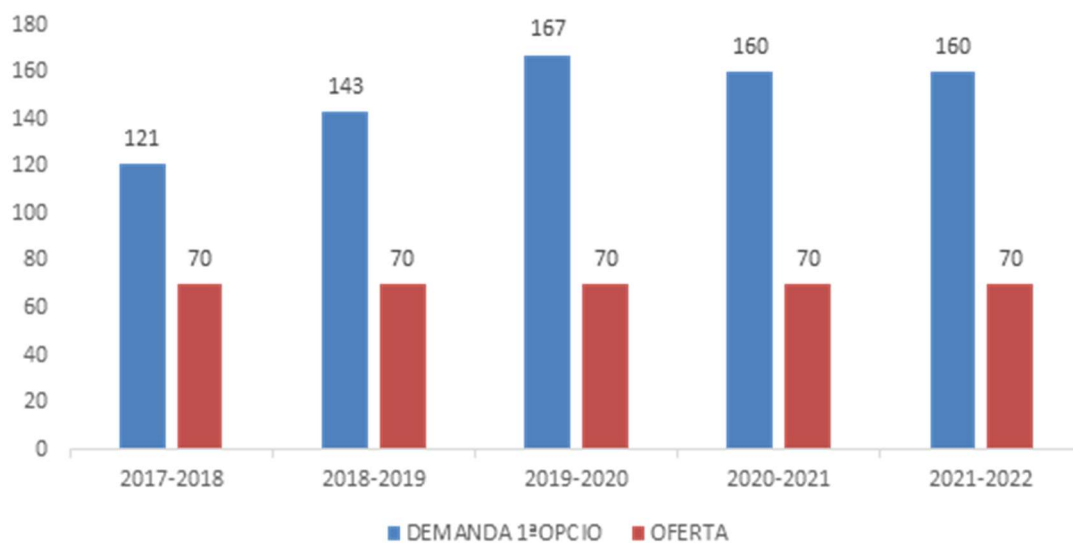
	S'assoleix amb condicions
	S'assoleix
x	S'assoleix amb progrés vers l'excel·lència

Valoració de la titulació:

En el procés d'acreditació es va destacar que "El pla d'estudis del grau de criminologia resulta particularment modèlic en el context nacional". Creiem que aquest factor explica, com es veurà en aquest epígraf, que grau segueix sent el que capta millors estudiants de criminologia del sistema universitari català i, com indicarà en l'epígraf 6, el que obté millors resultats d'inserció laboral.

No han existit modificacions dels punts 1.1 i 1.2.

Respecte del punt 1.3 a continuació s'indiquen algunes dades relatives a l'evolució del grau en els darrers cinc cursos acadèmics. El grau, tal com es mostra al gràfic 1, manté una demanda d'alumnes en primera opció –volen estudiar com a primera opció el grau de criminologia a la Universitat Autònoma de Barcelona- molt superior a l'oferta de places, que com a mitjana dels darrers 5 anys, equival a 2,2 demandes en primera opció al grau de criminologia de la UAB per cada plaça ofertada.

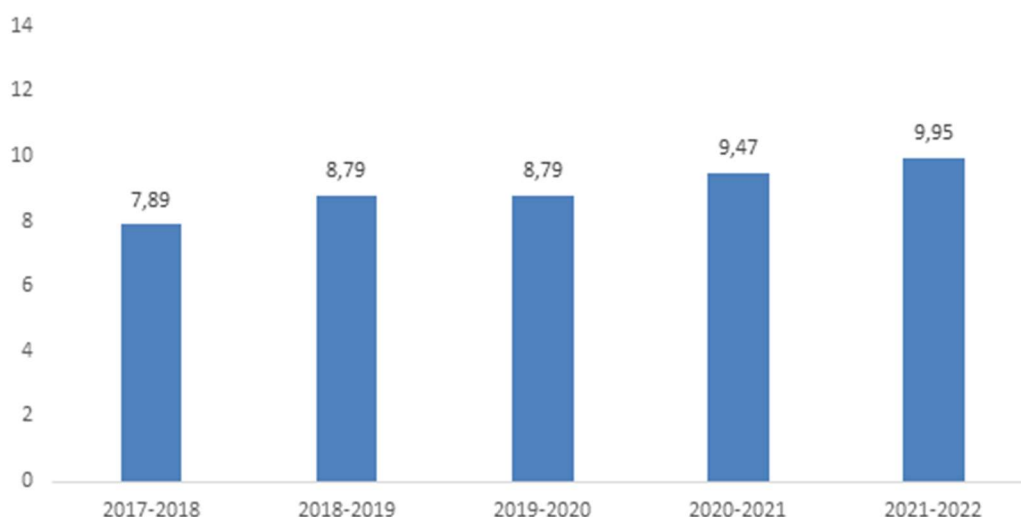

Gràfic 1. Demanda del grau en 1ª opció. Cursos 2017-2018 a 2021-2022

Font: El grau en xifres. http://siq.uab.cat/siq_public/titulacio/2500257/

Gràcies a aquesta alta demanda del grau en primera opció, el percentatge d'alumnes matriculats que ha estat assignat en primera preferència, es situa sempre per sobre al 90%. Aquesta circumstància resulta molt positiva pel grau ja que garanteix un alumnat amb una alta motivació.

Pel que fa a la nota d'accés, el grau de criminologia de la UAB, segueix un procés d'incrementar la seva nota d'accés, tal com mostra el gràfic 2, i en els dos anys que s'analitzen es manté com el grau amb nota d'accés més alta de tots els graus de criminologia del panorama universitari català.

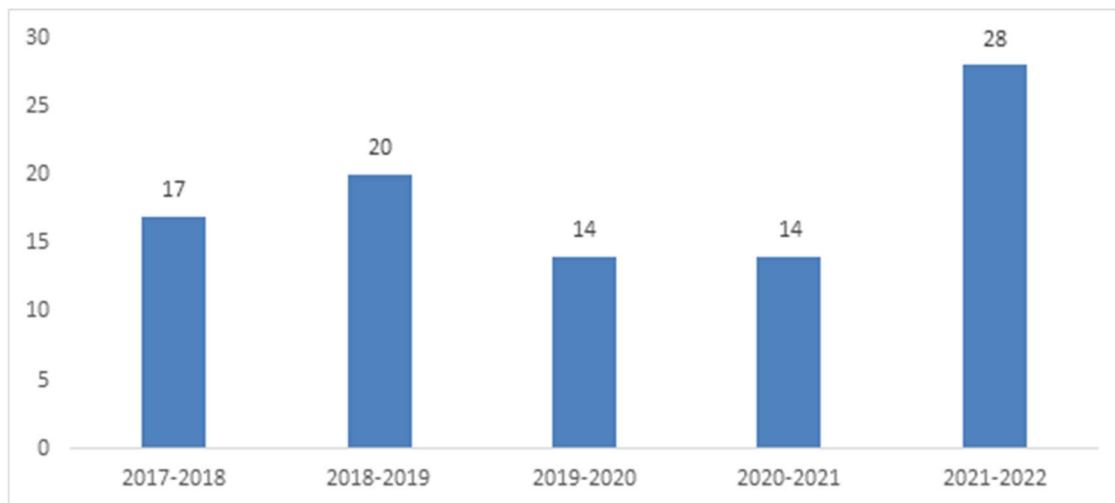
Gràfic 2. Nota d'accés. Grau Criminologia. Cursos 2017-2019 a 2021-2021

Font: El grau en xifres. http://siq.uab.cat/siq_public/titulacio/2500257/

En conclusió, s'ha encara millorat en una situació que l'informe d'acreditació ja va valorar com a molt positiva, ja que es deia: "... la evolució de la ratio entre les places ofertades i sol·licituds

presentades , així com la nota de tall al final del procés de matrícula i nota mitjana d'accés i el nombre d'alumnes que elegeix la titulació en primera opció, permet constatar una adequació molt elevada en el grau de criminologia”

Respecte del nivell d'anglès amb el que l'alumnat accedeix al grau segueix existint el problema de que aproximadament una cinquena part de l'alumnat que accedeix, en els darrers cinc cursos, reporta un nivell baix d'anglès, tal com s'indica en el gràfic 3.

Gràfic 3. Alumnat que reporta un nivell baix d'anglès quan accedeix al grau. Cursos 2017-2018 a 2021-2022

Font: Enquestes Grau. <http://e-criminologia.uab.cat/index.php/enquestes-grau/>

Aquesta situació resulta problemàtica ja que el grau té una forta càrrega de material en anglès en moltes assignatures (com Introducció a la Criminologia i Teories Criminològiques) i el fet d'arribar al grau amb un nivell baix d'anglès dificulta el rendiment i pot produir el canvi de grau, al que ens referirem més endavant. La política que s'ha portat fins el curs 2019-2020 per tal de corregir aquesta situació consisteix en informar al futur alumnat sobre la necessitat de disposar d'un nivell mínim d'anglès (B1) per tal de seguir amb normalitat el grau. Però aquesta política, malgrat la millora del curs 2019-2020, no acaba de ser prou efectiva i resulta necessari plantejar noves accions de millorar per ajudar a aquest alumnat que accedeix amb baix nivell d'anglès a que no es desmotivi pel seu nivell baix nivell d'anglès. En l'informe relatiu al curs 2019-2020 es a establir com a proposta de millora "Crear un grup de reforç al primer semestre de primer per acompanyar a l'alumnat que reporta baix nivell d'anglès". Per tal de portar a terme aquesta proposta, en el curs 2021-2022 es va iniciar una nova política consistent en dividir les classes de seminari en funció del nivell d'anglès (alt, mitjà, baix) per tal de que les classes fossin més homogènies i els alumnes poguessin progressar millor. No podem encara valorar l'èxit d'aquesta política, però les reunions amb delegats, i en el si de la Comissió Mixta del grau indiquen que els alumnes valoren positivament aquesta distribució de seminaris en funció del nivell d'anglès. La proposta de millora 015 (Crear un grup de reforç a primer curs, primer semestre, acompanyar els alumnes amb un baix nivell d'anglès) es desestima, ha que s'ha realitzar la divisió dels grups.

Respecte del punt 1.4, relatiu als mecanismes de coordinació, l'informe d'acreditació els valorava positivament, establint que "Els mecanismes de coordinació son adequats i els resultats són positius. Es valorar molt positivament el sistema de coordinació de les guies docents i el control que el coordinador de la titulació exerceix sobre la seva aprovació". Respecte d'aquests mecanismes cal indicar que, des de l'acreditació, s'han mantingut el mateix sistema d'aprovació de les guies docents i les reunions de claustre de professorat (veure: <http://e-criminologia.uab.cat/index.php/equip-docent/>). Per tal de millorar aquesta coordinació, des del curs 2016-2017 es va implantar una millora en la coordinació docent, inaugurant un seminari de comunicació científica entre el professorat del grau, per tal d'afavorir que la docència del grau de criminologia sigui més integrada entre les diferents matèries. Durant els cursos objecte de l'informe -2020-2021 y 2021-2022- aquest seminari no s'ha dut a terme. La darrera sessió del seminari es fa fer al curs 2018-2019 i, amb la pandèmia es va interrompre. Es preveu reprendre el seminari en el curs 2022-2023.

La coordinació en el curs 2020-2021 ha estat molt intensa, ja que el sistema docent en aquest curs, a causa de les restriccions a la presencialitat degudes a la COVID-19, s'ha basat en el model de docència mixta -virtual per les classes magistrals i presencial pels seminaris-. Les tasques de coordinació en aquest període han estat bàsicament consistents en canalitzar al professorat les demanes de l'alumnat relatives a disposar de materials adequats per la preparació de les proves i els exàmens. Van existir diverses reunions amb els delegats de curs i es van transmetre les seves demandes al professorat. En canvi, el curs 2021-2022 ja va ser un curs normal pel que fa a la presencialitat i la tasca de coordinació va ser la habitual, amb les reunions amb delegats, amb la Comissió Mixta del Grau i el Claustre de Professorat

No existeixen modificacions en el punt 1.5

Propostes de millora

- 018. Revisar l'assignatura de "Llenguatge criminològic" per tal que sigui un contingut més atractiu per l'alumnat, reforçant la metodologia del seminari, facilitant un millor desenvolupament de les competències (d'acord al que s'explica en l'estàndard 4).

Avaluació de l'estàndard:

Atès que es mantenen de les condicions avaluades en el procés d'acreditació, el centre valora aquest estàndard com "s'assoleix en progrés vers l'excel·lència".

	S'assoleix amb condicions
	S'assoleix
x	S'assoleix amb progrés vers l'excel·lència

Grau en Dret

Durant el procés d'acreditació, aquest estàndard va obtenir la valoració:

	S'assoleix amb condicions
x	S'assoleix
	S'assoleix amb progrés vers l'excel·lència

Valoració de la titulació:

1.2. Coherència del pla d'estudis i de l'estructura del currículum amb el perfil de competències i amb els objectius de la titulació.

En relació amb el punt 1.2, aquest curs acadèmic 2020-2021 i 2021-2022 s'han desenvolupat les següents iniciatives.

- A) S'ha dut a terme al llarg del curs 2021-2022 la tramitació del canvi de la memòria del grau a fi de facilitar una millor articulació de les assignatures Dret Processal I i Dret Processal II. En aquest sentit, per tal de dotar de més substantivitat al Dret Processal Penal, aquest s'ha ubicat a la primera part de la matèria –Dret Processal I--, juntament amb alguns temes introductoris de caràcter general, de manera que ara el Dret Processal II concentra els aspectes fonamentals del procés civil en una assignatura amb més extensió (9 crèdits).
- B) En matèria de la millora de la utilització de l'anglès en la docència, des de l'equip de la Facultat s'ha tingut molt en compte que el document sobre la Inserció Laboral dels graduats de 2017 (pàg. 31) apuntava clarament a que en matèria de llengües hi ha un dèficit de formació – de 2'11 sobre 10-- entre allò que s'ensenya i allò que seria necessari per a trobar feina més fàcilment. Tot això sense oblidar que un bon coneixement de l'anglès és un requisit indispensable per a ser contractat en l'entorn dels grans despatxos i en una advocacia que cada vegada mostra més perfils d'internacionalització. Per això s'ha mantingut la dinàmica d'anys anteriors el que ha portat a que durant el curs 2020-2021 es duguessin a terme les gestions oportunes per tal que el curs 2021-2022 es programessin dues assignatures més en anglès. Es tracta de l'assignatura optativa Dret del Mercat Interior i de l'assignatura troncal Protecció Internacional dels Drets Humans impartida al quart curs del grau de Dret. La implantació d'aquesta assignatura té una particular significació perquè per primera vegada s'ha impartit una assignatura troncal en anglès. Així mateix, durant el curs 2021-2022 es van portar a terme gestions preparatòries per tal que, una segona assignatura troncal –Dret Internacional Privat– s'impartís en anglès el curs 2022-2023. La previsió, executada efectivament, ha estat la de concentrar les assignatures en anglès al grup 2 de quart de Dret, on s'ubiquen els estudiants de dobles graus perquè en els graus de procedència tenen assignatures en anglès; aquest és el cas de Criminologia, Ciència Política i Relacions Internacionals
- C) Pel que fa a la proposta de millora en la que es plantejava la posada en marxa d'una nova assignatura optativa Dret i discapacitat, s'ha descartat la seva creació i programació per dues raons. D'una banda, perquè examinades les possibilitats de

programació, amb la Vicerectora competent s'ha constatat que en el curt-mig termini no era possible la programació de noves assignatures optatives. D'altra banda, es constata com les possibilitats d'expansió de la metodologia APS es poden vehicular a través dels TFGs i d'altres assignatures optatives.

- D) Així mateix, en matèria d'assignatures optatives, durant el curs 2021-2022 es van dur a terme les gestions per tal d'actualitzar al moment present els continguts de l'assignatura Dret i Tecnologia, una matèria molt rellevant de cara a millorar les competències dels estudiants. Amb aquesta gestió s'ha buscat aprofitar i actualitzar una assignatura ja existent en el pla d'estudis per tal de tenir-la preparada de cara a la seva programació.
- E) En el terreny dels TFGs, es va decidir el curs 2020-2021 implementar la millora consistent en implantar un lliurament parcial per al mes de desembre, consistent en el lliurament d'objectius, metodologia i bibliografia. Aquesta millora s'ha implantat el curs 2021-2022. En l'actualitat la reflexió a nivell de l'equip de la Facultat està en la fixació d'un lliurament parcial obligatori de contingut, que s'hauria de fer en el període d'equador de desenvolupament del TFG

Està pendent d'implementació la vinculació dels temes dels TFGs a les línies de recerca i de transferència de coneixement del professorat del grau. Amb caràcter experimental sí s'està complint amb aquest objectiu a través de la posada en marxa de TFG en modalitat aprenentatge i servei (en endavant APS), que vinculen les temàtiques dels treballs a les línies d'investigació i de treball del personal docent. Més endavant es farà una referència a la qüestió.

S'ha d'advertir que des del curs 2021-2022, l'equip de la Facultat està immers en una intensa i obligada reflexió relacionada amb la implantació de la defensa obligatòria dels TFGs davant de tribunal. Es tracta d'un canvi molt important, derivat del RD Real822/2021, de 28 de setembre, d'organització dels ensenyaments universitaris i del procediment d'assegurament de la seva qualitat. Actualment, la defensa dels TFG davant de tribunal és optativa per a les persones que hagin obtingut una nota de 8'5. Tanmateix, la implantació de la defensa obligatòria, prevista per al curs 2023-2024 implicarà una millora significativa en els treballs.

En fi, s'ha de recordar que tant a la guia docent de l'assignatura, des del curs 2021-2022, com a les sessions de presentació dels TFGs del grau s'insisteix en la conveniència de que els estudiants aprofitin els recursos formatius previstos a la Biblioteca en matèria metodològica, recursos que apareixen clarament indicats a la guia de l'assignatura des del curs 2021-2022.

Propostes de millora:

- En la mesura en que els recursos permetin la programació de noves assignatures optatives, es programarà l'assignatura Dret i Tecnologia. A aquests efectes, es proposa actualitzar els continguts previstos de Dret i Tecnologia a la Memòria del Grau a l'evolució que s'ha produït en aquesta temàtica al llarg dels últims anys.

- Es proposa vincular els TFG a les temàtiques d'investigació o preferents del professorat tutor. Així mateix, es proposa establir un lliurament parcial de contingut del TFG en el que l'estudiant hagi de tenir redactada una part del seu TFG en el mes de març.
- Es proposa augmentar el nombre de TFGs en modalitat APS fins assolir el 10 per 100 dels treballs desenvolupats pels alumnes del grau de Dret.

1.3. Els estudiants admesos tenen el perfil d'ingrés adequat per a la titulació i el seu nombre és coherent amb el nombre de places ofertes.

En relació amb l'apartat 1.3, les xifres mostren (figura 1) que en relació amb el curs 2014-2015, curs de referència per a l'acreditació AQU, el nombre manté la tendència a l'alça. Aquesta tendència es correspon amb un augment sostingut de les notes de tall i mitjana dels alumnes que finalment accedeixen al grau (figura 2).

Taula 1.1. Oferta, demanda i matrícula

Indicadors	Curs 2016	Curs 2017	Curs 2018	Curs 2019	Curs 2020	Curs 2021
Places ofertes	220	220	220	220	220	220
Demanda 1a opció	269	269	270	263	299	337

En particular, el nombre d'alumnes que sol·liciten com a primera opció els estudis de Dret a la UAB –ha estat de 331 sol·licituds el 2022-, va créixer significativament el curs 2021 i s'ha mantingut el 2022 després d'un període d'estabilitat en els anys anteriors. En aquest sentit, des de l'any 2014 ha oscil·lat de la següent manera: 279 (2014), 266 (2015); 269 (2016 i 2017); 270 (2018), 263 el 2019, amb un repunt destacat el 2020 (299 sol·licituds) i encara més marcat el 2021 amb 337 sol·licituds. L'any 2022 s'ha mantingut l'impuls anterior amb una demanda de primera opció de 331 persones.

D'acord amb les dades disponibles, la nota de tall ha anat pujant de manera regular --amb alguna petita regressió-- prenent com a referència l'any 2014. Així, l'evolució en els últims anys ha estat la següent: 7'69 (2014); 7'96 (2015); 7'73 (2016); 7'76 (2017), 8'13 (2018) 8'46 (2019), 9'02 (2020) fins la nota de 9'78 el 2021. La nota d'accés el 2020 ha patit una petita davallada de 18 18 centèsimes bé no ha estat massa significativa, tenint en compte que la nota mitjana dels estudiants d'ingrés ha baixat només 12 centèsimes, de 10'42 a 10'3.

Taula 1.2. Nota de tall

Indicadors	Curs 2016	Curs 2017	Curs 2018	Curs 2019	Curs 2020	Curs 2021
Nota de tall juny PAU	7.73	7.76	8.13	8.46	9.02	9.78

Taula 1.3. Via d'accés

Curs 2021-2022	N	%
Proves d'accés a la universitat (PAU)	185	76 %
CFGs, FP2 o assimilats	13	5%
Titulats universitaris o assimilats	8	3%
Proves específiques per a majors de 25, 40 i 45 anys	5	2%

Altres accessos	22	9%
-----------------	----	----

En matèria de via d'accés, les xifres són satisfactòries en termes generals, si bé és convenient mantenir les accions adreçades a aconseguir un volum més alt d'estudiants que accedeixin en primera opció al grau de Dret, de cara a assolir més motivació en l'alumnat. Sens dubte, mantenir el nivell de les notes d'accés i de notes mitjanes és positiu perquè això incidirà en les taxes de rendiment i d'èxit. De fet, l'anàlisi de les xifres ens permet observar que en els últims dos anys, la taxa de rendiment dels estudiants de nou ingrés està per sobre de la taxa de rendiment general, una tendència que no sempre s'ha constatat. En concret, l'any 2020 la taxa de rendiment general va ser del 88'92 per 100 mentre que la dels estudiants de primer accés va ser del 89'19 per 100. Igualment; el 2021 s'ha mantingut la tendència perquè la taxa de rendiment general va ser del 85'57 per 100, mentre que la dels estudiants de nou ingrés va ser del 88'83 per 100.

Pel que fa a les vies d'accés, l'equilibri entre les diverses vies es manté grosso modo. En general sembla que aquest equilibri afavoreix un perfil general adaptat al grau de Dret. S'observa el 2022 un repunt en l'agrupació "altres vies d'accés", que augmenta del 9 al 13% el 2022. Anteriorment, s'havia detectat una baixada entre el 2020 (13 %) i el 2021 (9%).

1.4. La titulació disposa de mecanismes de coordinació docent adequats

Pel que fa al punt 1.4, en el terreny de la coordinació, entre el Vicedeganat de Dret i el professorat, durant els anys 2020 i 2021 s'ha mantingut una successió de reunions, fonamentalment amb les coordinacions de les unitats. Es tracta de reunions relacionades particularment amb la posada en marxa del nou model docent. Per aquesta raó no s'ha activat hores d'ara un sistema de participació més general, obert a tot el professorat, entre d'altres raons per evitar l'"efecte fatiga" alimentat per la situació sanitària. Tanmateix, més avall es farà referència a una proposta de millora pensada per a augmentar la participació i la informació del conjunt del professorat adscrit, totalment o parcialment, al grau de Dret.

Pel que fa a les activitats desenvolupades es pot destacar com durant el curs 2020-2021 es va celebrar una primera reunió amb les coordinacions de les unitats a fi d'informar sobre aspectes acadèmics generals, algun d'ells relacionats amb l'adaptació docent a l'emergència sanitària (reunió de 10 de febrer de 2021). Es va celebrar també una segona reunió amb les coordinacions d'unitat amb presència a segon de Dret, per tal d'abordar aspectes informatius relacionats amb el nou model. La reunió va tenir lloc el dia 12 de maig de 2021. Així mateix, el curs 2021-2022 va tenir lloc --18 de novembre de 2021-- una reunió de coordinació amb les direccions de Departament i les unitats amb assignatures de 9 crèdits per tal de consultar si, en el marc del nou model docent, s'havia de programar en aquests casos al 50 per 100 (teoria) i al 50 per 100 (seminaris). La trobada va ser també, indirectament, una reunió informativa sobre implementació del nou model ja que van assistir coordinacions d'unitat que encara no tenien experiència en el nou model: Dret Financer i Tributari, Dret Processal i Dret Internacional Privat. En fi, la coordinació s'ha realitzat també mitjançant altres reunions, com ara la desenvolupada el desembre de 2021 a fi d'organitzar el relleu en l'assignatura Simulació de Judicis, de la que van sortir Dret Penal i Dret Internacional Públic i hi va entrar Dret Constitucional i Dret Internacional Privat.

Proposta de millora:

- Realització de dues reunions globals o de claustre adreçades a la informació i a la participació del professorat adscrit al grau de Dret. Les reunions es celebraran a finals del primer i del segon semestre.

1.5. L'aplicació de les diferents normatives es realitza de manera adequada i té un impacte positiu sobre els resultats de la titulació.

Pel que fa al punt 1.5, en l'àmbit d'aplicació de les diferents normatives el curs 2020-2021 es va aprovar en Junta de Facultat de 4 de febrer de 2021 el document "Pautes sobre la revisió extraordinària". Les pautes recullen de manera clara i estable criteris de funcionament dels procediments de revisió—com ara la designació de ponents, les obligacions i drets dels docents i de l'alumnat—, tot marcant pautes clares a les persones implicades als procediments, a la pròpia Comissió de Revisió i a la Gestió Acadèmica de la Facultat.

En perspectiva de compliment normatiu s'ha de destacar la posada en marxa, a petició de l'Equip de Govern de la Universitat, d'un nou sistema de seguiment de pràctiques al grau de Dret el curs 2021/2022. Mitjançant aquest model de seguiment i tutoria, sobre el que es donen més detalls en altres punts de l'informe, s'ha complert amb la normativa, de manera que s'ha evitat l'acumulació de tota la docència supervisada—seguiment de les pràctiques—en la persona que exercia tasques de coordinació de pràctiques. Amb el model implantat el curs 2020-2021, la docència supervisada es distribueix entre la persona coordinadora i el conjunt de docents que assumeixen el seguiment individualitzat de les pràctiques.

En relació amb la proposta de millora d'assolir una oferta de set assignatures optatives i una assignatura troncal en anglès per al curs 2022-2023, les gestions dutes a terme durant el curs 2020-2021 han portat a que en l'actualitat s'imparteixin un total de vuit assignatures optatives en anglès—dues d'elles compartides amb altres titulacions— i una assignatura troncal en anglès. La setena assignatura en anglès—compartida amb el grau de Relacions Laborals, Dret i Tecnologies en l'Àmbit de les Relacions Laborals—, es va programar per primera vegada per al curs 2020-2021. La vuitena optativa en anglès—Dret del Mercat Interior—es va programar des del curs 2021-2022. La primera troncal en anglès es va programar el curs 2021-2022; es tracta de l'assignatura Protecció Internacional dels Drets Humans. Per tant, les previsions de millora s'han complert completament.

Al llarg dels cursos 2020-2021 i 2021-2022 s'ha gestionat la publicació d'ofertes de TFG en aprenentatge servei (en endavant APS) i la recerca del professorat competent a l'hora de dirigir els treballs. El 2020 es van valorar com a viables dues ofertes de TFG APS, per a les quals es va trobar persones tutores, i els treballs van ser desenvolupats amb èxit durant el curs 2021-2022, ambdós en col·laboració amb l'Ajuntament de Barcelona com a entitat externa. Així mateix, durant el 2021 es van analitzar i considerar viables un total de cinc propostes efectuades per entitats del teixit social. A finals del curs 2021-2022 es va trobar cinc persones idònies per dirigir cada una de les propostes que està previst publicar per tal que siguin triades pels i les estudiants interessats/des en aquest tipus de treball, en el moment d'assignació general de persones tutores.

Proposta de millora

- Per al curs 2022-2023 es proposa programar una segona assignatura troncal en anglès, Dret Internacional Privat ubicada al quart curs del grau.

Ateses les millores introduïdes i exposades anteriorment, la coordinació valora aquest estàndard com

	S'assoleix amb condicions
x	S'assoleix
	S'assoleix amb progrés vers l'excel·lència

Grau en Relacions Laborals

Durant el procés d'acreditació, aquest estàndard no va ser acreditat pels òrgans pertinents, atès que el Grau encara no té prou trajectòria de funcionament (la primera graduació va ser el 2022) per acreditar-la, malgrat que sí que ha estat verificat com a "adequat".

	S'assoleix amb condicions
x	S'assoleix
	S'assoleix amb progrés vers l'excel·lència

Valoració de la titulació:

El disseny de la titulació (perfil de competències i estructura del currículum) està actualitzat segons els requisits de la disciplina i respon al nivell formatiu requerit al MECES.

1.1 El perfil de competències de la titulació és consistent amb els requisits de la disciplina i amb el nivell formatiu corresponent del MECES.

El Grau de Relacions Laborals està orientat a proporcionar el conjunt d'eines necessàries per concretar les idees i el disseny de projectes de transformació socio-jurídica que articulin i consolidin les noves iniciatives que constantment sorgeixen al sector. Com a universitat pública i líder, la UAB consolida les possibilitats formatives a un col·lectiu d'alumnes amb el repte d'oferir respostes, també creatives i innovadores, a les necessitats socials. La universitat posa els mitjans i els estudiants el talent i el potencial de la transformació col·lectiva. El Grau de Relacions Laborals completa una oferta formativa integral dirigida des de la Facultat de Dret, on destaquen les sinèrgies entre la oferta acadèmica-formativa i la professional.

El grau de Relacions Laborals ofereix una formació acadèmica generalista en les diferents matèries que emmarquen el treball humà en l'àmbit jurídic i en la organització i gestió dels seus recursos, des d'una perspectiva acadèmica interdisciplinària i amb una orientació de professionalització vinculada a les opcions que demana el mercat laboral.

Pel que fa al perfil actualitzat del Grau, el claustre de la UAB celebrat el 27 de febrer de 2019 va aprovar el pla estratègic de la universitat fins 2030. Aquest pla és el resultat d'un llarg procés participatiu de la comunitat universitària que ha portat a identificar sis línies estratègiques

d'actuació, una de les quals, la segona, emfatitza la "responsabilitat en la transformació social mitjançant la generació i la transferència de coneixement". En aquesta línia s'estableixen tres objectius estratègics, el segon dels quals és "Generar un ecosistema innovador i emprenedor a la UAB". Aquest objectiu ve acompanyat dels anomenats objectius operatius, que són els següents: "(1) fer interactuar estudiants i empreses a l'esforç d'afavorir la transformació social; (2) disposar d'espais, eines i plataformes per aconseguir la interacció dels estudiants amb les empreses, les institucions i la ciutadania", ambdós aspectes són clau en el Grau de Relacions Laborals, ates que s'aprofita el teixit productiu de l'entorn per aconseguir aquesta interacció.

Les competències del Grau en Relacions Laborals es concreten en contribuir a cobrir les funcions bàsiques de la universitat pel que fa a (1) formació; (2) recerca (a través dels TFE, 12 crèdits ECTS) i (3) transferència de coneixement a la societat, a través de les pràctiques externes curriculars (12 crèdits ECTS) i dels projectes desenvolupats en aquest context.

Més concretament, el Grau estableixen dos itineraris dirigits: 1) a la professionalització en el àmbit jurídic laboral, i 2) a l'àmbit de l'organització i gestió dels recursos en l'empresa.

1.2 El pla d'estudis i l'estructura del currículum són coherents amb el perfil de competències i amb els objectius de la titulació.

El Grau de Relacions Laborals proveeix de **competències per a la intervenció en entorns sociolaborals, les quals es sintetitzen en els següents ítems:**

1. Adquisició de formació adequada de caràcter interdisciplinari que comprèn els coneixements de l'ordenació jurídica del treball i de la Seguretat Social, així com de l'organització del treball i la gestió de personal.
2. Aplicació dels coneixements adquirits d'una manera professional a l'assessorament d'organitzacions sindicals i empresarials i dels seus afiliats, i a la gestió amb el personal a les empreses públiques i privades (administració, selecció i formació, assessorament i gestió en matèria de Seguretat Social, assessorament i gestió dels sistemes de prevenció de riscos laborals).
3. Interpretació de les dades rellevants en el camp del treball humà en la seva vessant jurídica i organitzacional per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre dret laboral individual o col·lectiu i de la Seguretat Social, i sobre el relatiu a salut laboral, organització i planificació de la feina a l'empresa, mètodes i mesures de treball, planificació de plantilles, selecció de personal, definició de tasques i llocs de treball, formació i promoció, i processos i instruments psicològics relacionats amb els diferents aspectes de la gestió de personal.
4. Gestió i resolució de problemes i conflictes/solucions, oralment o per escrit, tant a un públic especialista en relacions laborals com llec en la matèria.
5. Demostració que es posseeix un alt grau d'autonomia que permeti l'inici de estudis posteriors de postgrau per haver desenvolupat les habilitats d'aprenentatge necessàries per a comprendre la relació entre els processos socials i la dinàmica de les relacions laborals.

6. Adquisició de les competències i habilitats amb una perspectiva transversal que dona relleu a les desigualtats de gènere i que posen de manifest l'existència de diferències entre dones i homes com a indicis de discriminació, indirecta o encoberta, en determinats aspectes i pràctiques de les relacions laborals.

7. Establiment al pla d'estudis com a línies prioritàries temes com la conciliació de la vida laboral, personal i familiar, els plans d'igualtat, la violència de gènere, l'assetjament sexual o per raó de sexe, l'assetjament moral o psicològic, per la garantia de la igualtat de tracte i d'oportunitats entre dones i homes en l'ocupació i l'ocupació i la inserció laboral de les persones amb discapacitat.

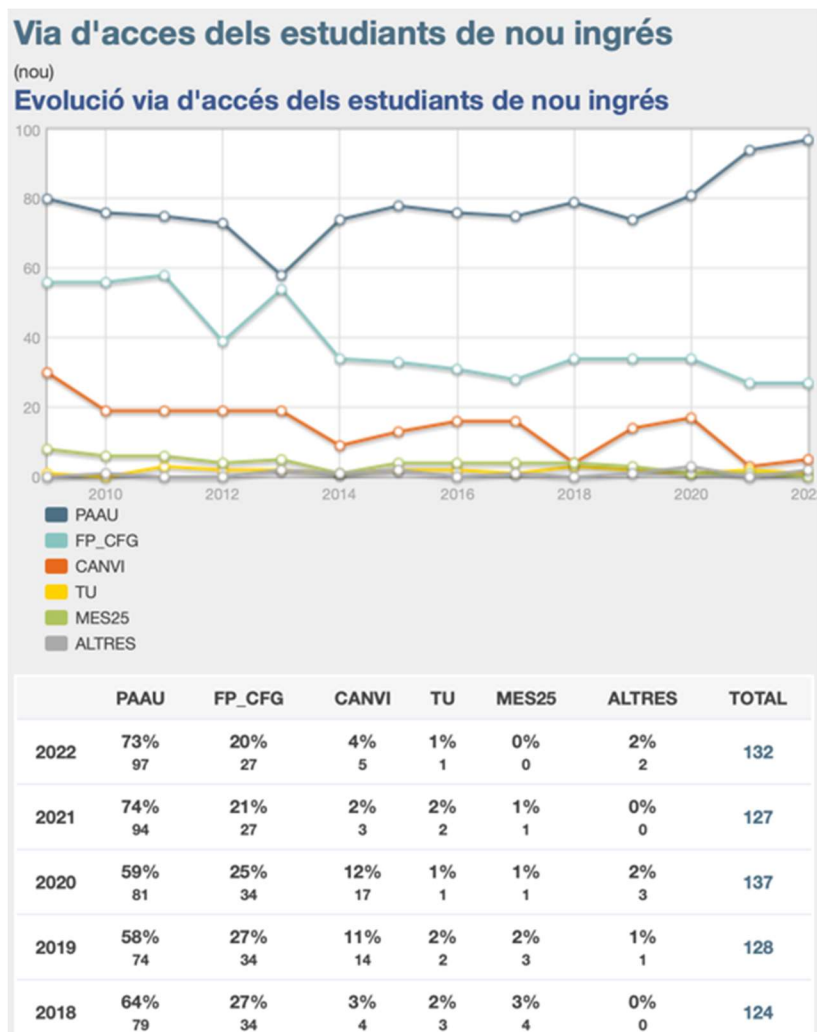
8. Modificació de l'assignatura Dret del Treball i Noves Tecnologies per Drets i Tecnologies en l'Àmbit de les Relacions Laborals (codi 105068) i oferta en anglès Law and Technology in Labour Relations, des del curs 2018-2019. La modificació i actualització respon a l'adaptació de continguts als nous aspectes legals relacionats amb el Dret i la Tecnologia i a la implementació d'optatives en anglès, s'ha començat al grau per aquesta assignatura.

1.3 Els estudiants admesos tenen el perfil d'ingrés adequat per a la titulació i el seu nombre és coherent amb el nombre de places ofertes.

S'indiquen algunes dades comparatives del curs 2019-2020 (darrer any informe) i del cursos 20-21/21-22 (anys de l'informe), relatives al grau en xifres. Pel que fa a la via d'accés dels estudiants de nou ingrés es demostra d'acord amb les dades publicades que:

a. En els cursos 20-21 i 21-20 s'ha incrementat gairebé en 10 punts percentuals respecte cursos anteriors recents el % d'alumnat que accedeix al grau de de les proves PAAU

b. En conseqüència, el grau antigament vinculat en la via d'accés als CFGS, on estava igualat en l'accés via PAAU (P. EX. Cursos 2012-2013, 2013-2014) ha fet un gir molt destacat en la captació d'alumnat de Batxillerat.

Gràfic 1. Via d'accés estudiants nou ingrés, Font El grau en Xifres:
http://siq.uab.cat/siq_public/titulacio/2500258/

Taula 1.1. Via d'accés

Curs 2021-2022	N	%
Proves d'accés a la universitat (PAU)	94	74
CFGs, FP2 o assimilats	27	21
Titulats universitaris o assimilats	2	2
Proves específiques per a majors de 25, 40 i 45 anys	1	1
Altres accessos	0	0

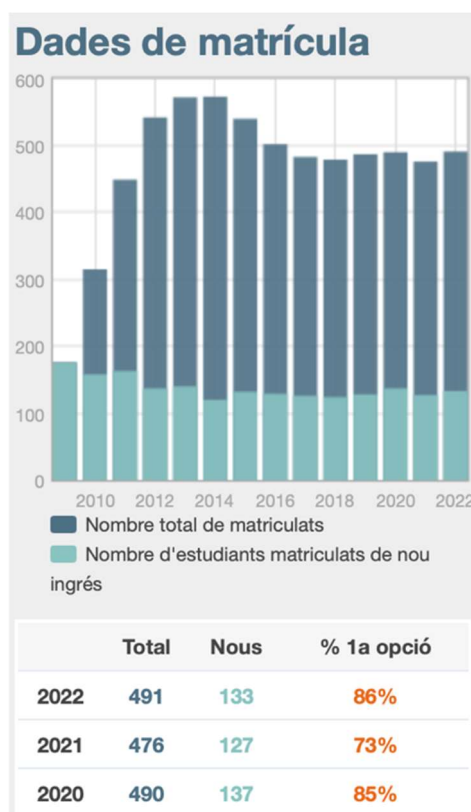
Les dades de matrícula de la titulació indiquen que:

1. Cursos 20-21 i 21-22 totes les places de nou accés s'han cobert.

2. Les sol·licituds en primera opció van ser 119, que representen un 92% del total, en un clar increment respecte cursos anteriors, sent l'oferta del grau de 125.

3. **Cal destacar com a dada molt positiva, l'elevat increment d'alumnes que trien com a primera opció el grau en el curs 2020-2021, incrementant-se respecte l'oferta de places en més de 40 estudiants respecte el curs anterior, ja en clar creixement, i en un context complicat derivat de la situació COVID-19:**

Gràfic 1. Via d'accés estudiants nou ingressos, Font El grau en Xifres:

http://siq.uab.cat/siq_public/titulacio/2500258/

Es constata una adequació elevada al Grau, d'acord amb les observacions de la darrera acreditació, dels indicadors relatius a l'evolució de les places ofertades i sol·licituds presentades, així com la nota de tall a la fi del procés de matrícula i nota mitjana d'accés d'alumnes que trien la titulació com a primera opció. L'anterior informe va subratllar aquest factor com susceptible de millorar els paràmetres, que clarament han tingut una progressió i millora, derivat de les actuacions del pla de millora, bàsicament centrades en ajustar l'oferta i la demanda, centrades en:

- Millorar la política de comunicació i informació dels estudis (Jornades Portes Obertes, Saló de l'Ensenyament, informació específica estudis centres, etc.)
- Implicar en les sessions informatives prèvies la participació d'alumnat amb el grau en curs i de graduats i graduades.**
- Realitzar seguiment posterior en casos de futurs estudiants interessats (via e-correu, trucada telefònica, etc.).

Resultat d'aquestes actuacions impulsades des de la coordinació d'estudis juntament amb la política de comunicació de la Facultat de Dret, s'entén que no és necessari realitzar una disminució en el número de places ofertades per obtenir un perfil d'ingrés més adequat atès que aquest perfil ha millorat considerablement i progressiva en els darrers cursos acadèmics.

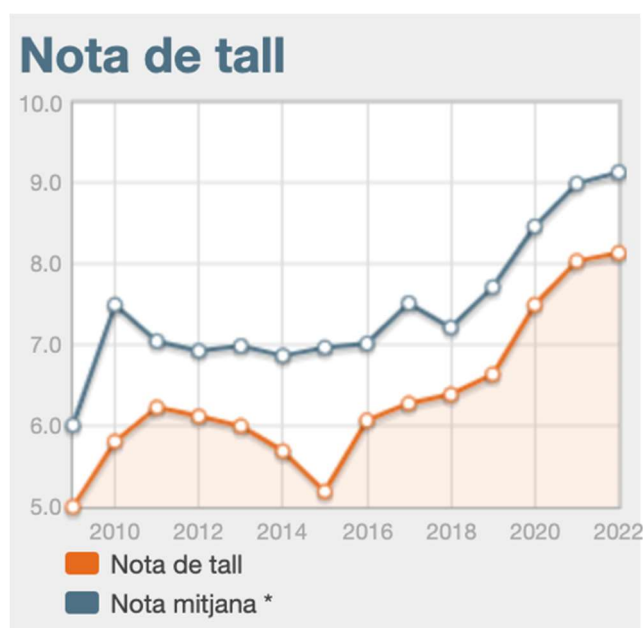
S'han incrementat les sol·licituds d'accés al grau en general i els que el volen fer en primera preferència. Això permet cobrir les places en les assignacions de juliol amb un percentatge del 100%.

Constitueix una dada molt rellevant el fet que el Grau en Relacions Laborals de la UAB té la nota de tall més alta d'aquesta titulació a nivell universitari públic català i espanyol, amb una clara tendència a l'alça, factor que explica que el grau capta els millors estudiants de Relacions Laborals del sistema universitari català i, com s'indicarà més endavant, el que obté millors resultats d'inserció laboral.

El Grau de Relacions Laborals ha de continuar treballant per augmentar la qualitat dels estudiants de nou accés a la titulació. L'evolució dels indicadors de nota de tall i mitjana mostren una tendència a l'alça que cal mantenir i incrementar. Aquestes xifres indiquen que la nota de tall té un augment progressiu i la demanda d'alumnes creix, segons el repositori ampliat d'indicadors UAB).

El Grau de Relacions Laborals ha de continuar treballant per augmentar la qualitat dels estudiants de nou accés a la titulació.

L'evolució dels indicadors de nota de tall i mitjana mostren una tendència a l'alça que cal mantenir i ha ser possible incrementar. Aquestes xifres indiquen que des del curs 2014/2015, any de l'acreditació per part de l'AQU, fins el curs 2021/2022, any de l'informe actual, la nota de tall té un augment progressiu i la demanda d'alumnes creix, segons el repositori ampliat d'indicadors UAB):

Gràfic 2. Increment nota de tall.

Font: El grau en xifres (http://siq.uab.cat/siq_public/titulacio/2500258/)

Taula 1.2. Nota de tall

Indicadors	Curs 2015	Curs 2016	Curs 2017	Curs 2018	Curs 2019	Curs 2020	Curs 2021
Nota de tall juny PAU	5,19	6,07	6,28	6,39	6,64	7,5	8,04
Nota mitjana	6,97	7,02	7,52	7,22	7,72	8,47	9

Les dades de matrícula :

Taula 1.3. Oferta, demanda i matrícula

Indicadors	Curs 2015	Curs 2016	Curs 2017	Curs 2018	Curs 2019	Curs 2020	Curs 2021
Places ofertes	125	125	125	125	125	125	125
Sol·licituds en 1a opció	91	142	110	103	119	159	91
Sol·licituds totals	482	689	511	609	643	827	722

Valoració de la titulació:

1. S'han incrementat les sol·licituds d'accés al grau de manera molt significativa en el curs 20-21 en general dels que el volen fer en primera preferència, amb una davallada al 21-22, de la que cal esbrinar les causes (si és efecte demogràfic, si és comú a d'altres titulacions de la Facultat, de la UAB etc.).
2. Constitueix una dada molt rellevant el fet que el Grau en Relacions Laborals de la UAB [té la nota de tall més alta d'aquesta titulació](#) (FONT: Nota de Tall, Universitats Generalitat Catalunya) a nivell universitari públic català en la assignació definitiva amb una clara tendència a l'alça:

Assignació definitiva:

UAB: Relacions Laborals 8,000

UB: Relacions Laborals 7,750

UPF: Relacions Laborals 7,568

UdL: Relacions Laborals i Recursos Humans 5,000

URV: Relacions Laborals i Recursos Humans 5,931

Primera assignació:

Relacions Laborals (Barcelona) UB 8,180

Relacions Laborals (Cerdanyola del Vallès) UAB 8,140

Relacions Laborals (Barcelona) UPF 7,678

Relacions Laborals i Recursos Humans (Tarragona) URV 6,042

Relacions Laborals i Recursos Humans (Lleida) UdL 5,000

Avaluació de l'Standard 1.3.:

La proposta de millora relacionada amb aconseguir increment progressiu en la nota de tall ha funcionat amb escreix, com es desprèn de les dades dels cursos 2020-2021 i 2021-2022, on la

progressió és evident i els estudis del grau en RRL de la UAB són els que tenen la nota de tall més alta del sistema universitari públic català.

1.4 La titulació disposa de mecanismes de coordinació docent adequats.

Els mecanismes de coordinació docent s'executen en l'àmbit dels diferents Departaments que imparteixen docència al Grau (Dept. Dret Públic i Ciències Històrico-jurídiques, Dept. Dret Privat, Dept. Dret Públic i Ciència Política, Dept. Economia Aplicada, Dept. Sociologia, Dept. D'Empresa i Dept. Psicologia Social) i es concreten en dos tipologies:

1. **Comissions mixtes entre coordinació i delegats/des de curs** sobre aquells aspectes que preocupen o susciten interès entre l'alumnat. Es recull acta dels punts més importants tractats a la reunió. Específicament, les mateixes reunions bilaterals alumnat-coordinació de Grau es fan amb els alumnes del doble Grau en Dret i Relacions Laborals. Els temes més freqüents són: seguiment de l'avaluació continuada de les diferents assignatures on estan matriculades i matriculats; incidències derivades de l'avaluació continuada, verificant contingut i compliment de les guies docents, qüestions d'horaris, etc. Es fa un seguiment de la titulació al llarg del curs acadèmic, amb dues convocatòries des de la Coordinació del Grau, una al final del primer quadrimestre (mes de gener) i una altra al final del segon quadrimestre (mes de juny).

2. Implementació de **Reunió Claustral alumnes/professorat Grau RRL**, per obrir al final del curs acadèmic un espai de debat i reflexió sobre els aspectes que s'han assolit, els que no i els punts a millorar per part dels estudis. Implementació: curs 2022-2023. Integrat per les professores i professors de les diferents àrees de coneixement que imparteixen docència a la titulació. Tots ells han de ser docents del Grau. Aquesta comissió verificarà el seguiment transversal dels estudis donat que es tracta d'un grau on la docència s'imparteix per part de Departaments que són aliens a la Facultat de Dret (Sociologia, Empresa, Economia Aplicada i Psicologia Social), a part dels propis de la Facultat (Dret Privat, Dret Públic i Ciència Política). El grau de complexitat d'aquests estudis, i a la vegada característic, és la interdisciplinarietat, extrem que comporta una major complexitat en la gestió de tipologies diverses d'ensenyament, metodologies i formes d'avaluació, que s'han de posar en comú amb les pautes que són pròpies a la Facultat de Dret.

3. **A nivell de la Facultat des del Deganat** es convoca als coordinadors de titulació per organitzar i fer el seguiment de la titulació sobre les activitats docents, d'aquests reunions se'n fa la corresponent acta on queda constància dels punts tractats i les decisions preses. Les reunions de l'equip de deganat són bimensuals, sent una d'elles del seguiment de la dinàmica de l'equip de deganat i una altra monogràfica en relació amb alguns dels aspectes destacats i rellevants a tractar aquell curs (p.ex. TFG, Pràctiques Externes, Mobilitat *in out* dels nostres alumnes, etc.).

4. **Procés de revisió anual de les guies docents.** Aquest permet identificar i resoldre problemes de coordinació puntuals que es puguin derivar de la implementació de l'avaluació continuada, dels percentatges d'avaluació prefixats per la Facultat de Dret, de la verificació de la traducció de les guies a l'anglès, entre d'altres.

En general, els mecanismes de coordinació es consideren correctes. Els coordinadors d'assignatura vetllen per harmonitzar la docència de tots els grups, garantint la bona coordinació del professorat.

- **Proposta de millora: implementació de Reunió Claustral alumnes/professorat Grau RRL, per obrir al final del curs acadèmic un espai de debat i reflexió sobre els aspectes**

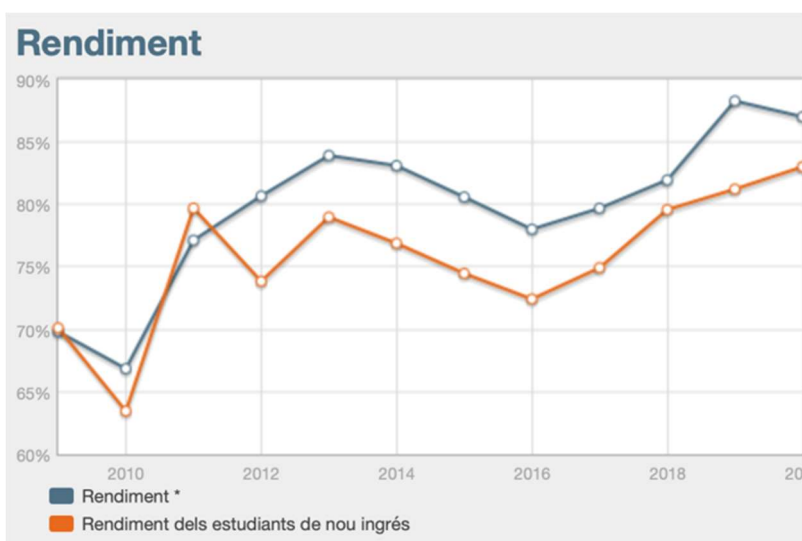
que s'han assolit, els que no i els punts a millorar per part dels estudis.
Implementació: curs 2022-2023.

- **Proposta de millora: Divisió entre primer cicle (primer i segon curs) i segon cicle (tercer i quart curs) de les comissions mixtes entre coordinació titulació i delegats/des curss. Implementació: curs 2022-2023.**

1.5 L'aplicació de les diferents normatives es realitza de manera adequada i té un impacte positiu sobre els resultats de la titulació.

El Consell de Govern de la UAB va aprovar el juliol de 2017 una modificació a la normativa acadèmica de la UAB aplicable als estudis universitaris regulats de conformitat amb el Reial Decret 19393/2007 de 29 d'octubre, que modifica el Títol IV – Avaluació. Específicament, la Facultat de Dret a través de les Pautes i Criteris per a la Docència (aprovades per Junta de Facultat, 12 de maig de 2017), estableix el compliment de la normativa general de la UAB que atribueix a cada centre, entre altres competències, la d'establir, mitjançant una comissió d'avaluació, els criteris i les pautes generals d'avaluació per a totes les seves titulacions i, al mateix temps, establir i fer recordatori dels criteris generals en el que s'ha de desenvolupar l'activitat docent a tots els estudis desenvolupats en el marc de la Facultat.

La coordinació del Grau ha adaptat aquesta normativa a totes les matèries de la titulació i comprova que el sistema d'avaluació continuada tingui un impacte positiu en els resultats de la titulació, com s'evidencia amb el rendiment de l'alumnat, en clar increment curs rere curs:

El Grau en Relacions Laborals té com a objectiu estratègic, en consonància amb la resta de graus de la Facultat de Dret, la millora en el rendiment acadèmic de l'alumnat. La titulació disposa d'una coordinació de grau que vetlla pel bon funcionament del mateix, s'estableixen **reunions amb els delegats i delegades de curs, que es recullen amb un acta, i específicament amb els delegats i delegades de primer curs, ja que és el primer contacte amb la universitat, per detectar situacions ineficients susceptibles de millora, i prendre decisions que vagin en la direcció d'aconseguir una millor implicació de l'estudiant en el procés d'aprenentatge.**

S'han millorat les condicions existents en el moment de l'acreditació, doncs s'han posat en marxa mecanismes de seguiment en la docència i en l'avaluació que busquen millorar la

formació de l'alumnat **actualitzant el currículum amb assignatures que aporten noves visions en un món de relacions laborals canviant** (Com la Societat de la informació i les tecnologies a l'assignatura Drets i Tecnologies en l'àmbit de les Relacions Laborals, des del curs 2018-2019, o l'assignatura Gestió Jurídica de la Diversitat de l'empresa, amb la incorporació de des de la perspectiva laboral de totes aquelles qüestions relacionades amb el principi d'igualtat i no discriminació per raó de sexe o discapacitat, entre d'altres).

De manera més general, milloren les condicions en haver-se implementat unes pautes i criteris per a la docència que unifiquen totes les assignatures, donat transparència a la informació del seguiment i avaluació per part del professorat.

Ateses les millores introduïdes i exposades anteriorment, la coordinació valora aquest estàndard com

	S'assoleix amb condicions
	S'assoleix
x	S'assoleix amb progrés vers l'excel·lència

Màster en Advocacia

Durant el procés d'acreditació, aquest estàndard va obtenir la valoració:

	S'assoleix amb condicions
x	S'assoleix
	S'assoleix amb progrés vers l'excel·lència

Valoració de la titulació:

1.1. El perfil de competències de la titulació és consistent amb els requisits de la disciplina i amb el nivell formatiu corresponent del MECES.

Les competències de la titulació estan fixades a la normativa reguladora del màster, en concret a l'art. 10 del RD 775/2011, de 3 de juny, per el que s'aprova el Reglament de la Llei 34/2006. El perfil de competències de la titulació es molt consistent amb aquesta normativa i amb el nivell formatiu corresponent del MECES. En un futur proper caldrà modificar la normativa per adaptar-se a la Llei 15/2021, de 23 d'octubre.

1.2. El pla d'estudis i l'estructura del currículum són coherents amb el perfil de competències i amb els objectius de la titulació.

Hi ha un alt grau de coherència entre el pla d'estudis i el perfil de competències del màster, que té un doble objectiu: ensenyar la professió d'advocat i preparar per la superació de la prova d'accés del Ministeri de Justícia.

Per causes de la pandèmia es va modificar la docència presencial per un model virtual en el primer semestre del curs 2020/2021. També es va alterar l'ordre d'algunes assignatures, amb la

deguda autorització del Rectorat Durant el curs 21/22 es va tornar a la estructura original, tant pel que fa a la distribució de les assignatures com a una docència totalment presencial.

1.3. Els estudiants admesos tenen el perfil d'ingrés adequat per a la titulació i el seu nombre és coherent amb el nombre de places ofertes.

Els estudiants admesos són graduats en Dret. En el cas d'estrangers, i d'acord amb les directrius del propi Ministeri de Justícia, s'ha exigít sempre per matricular-se el títol homologat a Espanya i mai hem admès matricules condicionades. El nombre de places ofertades es de 80 i el nombre de preinscripcions ha estat sempre molt superior a la oferta.

Taula 1.1. Oferta, demanda i matrícula

Indicadors	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020	2020/2021	2021/2022
Places ofertes	80	80	80	80	80	80	80
Estudiants de nou ingrés	79	84	86	79	82	75	80
Nombre de sol·licituds	192	233	207	178	197	194	189

Caldria afegir, ja que tenim la dada disponible que el número de sol·licituds ha crescut notablement pel curs 2022/2023, en concret hi ha hagut 243 sol·licituds

1.4. La titulació disposa de mecanismes de coordinació docent adequats.

La coordinació va a càrrec de la Comissió del Màster, a la que hi ha una representació equilibrada de professors de la Facultat i advocats representants dels sis Col·legis d'Advocats que co-coordinen el Màster. Hi formen part tots els coordinadors dels mòduls que es reuneixen un mínim de tres vegades durant el curs. També els codirectors del Màster han fet reunions amb representants de l'estudiantat, en concret amb les delegades dels dos grups.

Respecte de la coordinació entre la titulació i altres institucions, mereixen esmentar-se el següents: Triangular UAB-UB- UPF de judicis simulats. Suspensa al maig de 2020 pel Covid-19, celebrada en la seu de la UPF al 2021 i a l'ICAB al 2022, amb exitosa participació dels nostres estudiants, programa Erasmus+: Mantenim la col·laboració que ens permet enviar cada convocatòria a estudiants del Màster a despatxos de la Unió Europea. Igualment, es fan pràctiques en jutjats, segons conveni amb el Consejo General del Poder Judicial: molt formatives pels estudiants, susciten un gran interès.

Durant el procés d'acreditació del SGIQ la facultat va acordar estendre les comissions mixtes de treball a totes les titulacions de la Facultat, que reuneixen de manera regular, un cop cada semestre als responsables de cada mòdul, representants del deganat, els coordinadors del Màster i representats de l'alumnat.

1.5. L'aplicació de les diferents normatives es realitza de manera adequada i té un impacte positiu sobre els resultats de la titulació.

L'aplicació de les normatives acadèmiques de la UAB es realitza de manera pertinent des de l'accés dels alumnes fins a la seva graduació. En el procés d'acreditació el CAE va assenyalar

que no s'acomplia amb el requisit de l'article 13 RD 775/2011 relatiu a la composició entre professorat intern i extern que estableix l'exigència legal del repartiment entre professorat permanent i professionals (inferior al 60% i superior al 40%). Tot i que hi havia dubtes d'interpretació importants, finalment van ser resoltes en sentit contrari a la posició que es defensava des de el Màster. Evidentment això requereix prestar una atenció especial a aquesta situació. La manera de fer-ho és a través d'un control individualitzat de cada un dels mòduls així com un control del total del Màster. El control es fa tenint en compte a cada mòdul, amb el calendari de classes que imparteix cada sessió i si és professorat intern o extern

Propostes de millora:

- 011 Constituir les comissions mixtes a partir, que es reuniran un cop cada semestre per poder analitzar el desenvolupament dels mòduls respectius que s'estiguin impartint en cada moment
- 012 Establir un mecanisme de revisió amb els responsables dels Mòduls per revisar el repartiment de professorat permanent i professionals. Aquest control es manifesta en que en el moment d'assignar la docència els respectius coordinadors de mòdul hauran de tenir en compte la necessitat de mantenir l'equilibri que es requereix. Hauran de posar-ho per escrit de manera específica de manera que després el coordinador del Màster tenint les dades conjuntes de tots els mòduls pugui tenir clar si cal fer alguna correcció concreta

Ateses les millores introduïdes i exposades anteriorment, la coordinació valora aquest estàndard com

	S'assoleix amb condicions
	S'assoleix
x	S'assoleix amb progrés vers l'excel·lència

Màster en Dret Empresarial

Durant el procés d'acreditació, aquest estàndard va obtenir la valoració:

	S'assoleix amb condicions
x	S'assoleix
	S'assoleix amb progrés vers l'excel·lència

Valoració de la titulació:

Es mantenen les condicions d'acreditació i s'han introduït les millores proposades. A més, el Màster s'ha adaptat a les circumstàncies extraordinàries que ha patit la societat, la pandèmia, i la UAB, el ciberatac.

En relació al curs 2020-2021, al principi ha haver una gran dificultat per adaptar la docència al sistema on line, degut a la pandèmia i la impossibilitat de fer classes presencials. No obstant, després la docència on line s'ha revelat com un instrument útil per molts alumnes, que van tenir la possibilitat de fer el Màster, malgrat la prohibició de deixar el seu país per venir a la Universitat Autònoma de Barcelona. El curs on line s'ha fet en una línia similar als altres cursos acadèmics, si bé ha exigint una adaptació de la coordinació, del Màster i dels mòduls, del professorat, acostumat a la docència presencial i de l'alumnat. Les assignatures s'han desenvolupat normalment, sense problemes especials, llevat d'algun inconvenient per part d'algun estudiant, però que també es habitual en els cursos anteriors.

Durant el curs 2021-2022, s'han produït dos fets importants. Per un costat, la semipresencialitat (entre octubre i gener, on line, entre febrer i maig, presencial). Des de la Coordinació, es va fer una previsió correcta de la necessitat de la semipresencialitat, ja que la situació al primer trimestre no era encara estable degut a la pandèmia. Durant el segon trimestre, la situació va millorar i va permetre reprendre la presencialitat.

D'un altre costat, el ciberatac que va patir la UAB. La Coordinació, el professorat i l'alumnat es va adaptar a aquesta situació extraordinària, que afectà inclús a l'absència de campus virtual. Tot i així, les classes es van impartir, els alumnes van fer les avaluacions i no van perdre el curs. Les classes on line es van desenvolupar complint les expectatives i la falta d'atenció només es va poder advertir en alguns casos.

S'ha advertit la necessitat de reforçar els sistemes de reunions periòdiques entre l'alumnat, el professorat i la coordinació. Ja es duen a terme reunions a final del curs, però es considera convenient fer reunions durant el curs, a mode de comissió mixta, una cada quadrimestre.

Taula 1.1. Oferta, demanda i matrícula

Indicadors	2017/2018	2018/2019	2019/2020	2020/2021	2021/2022
Places ofertes	50	50	50	50	35
Estudiants de nou ingrés	29	30	30	29	24
Nombre de sol·licituds	137	99	89	79	69

En relació amb la proposta de millora 001 relativa a que un nombre major de preinscrits s'acabin matriculant, s'ha assolit plenament ja que la proporció de sol·licituds i estudiants de nou ingrés s'ha ajustat durant els cursos 2020-2021 i 2021-2022. S'ha incrementat el percentatge de matriculats i inscrits:

Curs 2017-2018: 21%

Curs 2018-2019: 30%

Curs 2019-2020: 32%

Curs 2020-2021: 36%

Curs 2021-2022: 34%

Relatiu a la proposta de millora 003 sobre la millora de les guies docents, s'ha millorat el seu contingut, incloent-hi ja tot el temari i els sistemes d'avaluació de cadascuna de les assignatures per mòdul.

També s'ha introduït a la guia docent els sistemes de coordinació entre assignatures del mateix mòdul. Els resultats són positius. Per exemple, una resposta de 3,63/4 considera que hi ha hagut una bona coordinació interna en el mòdul (distribució de càrrega treball, no solapament entre continguts, seqüenciació temporal d'activitats, etc... a les assignatures de segon quadrimestre

del curs acadèmic 2021-2022, es a dir; com són Fiscalitat empresarial i Dret laboral, Dret processal i Dret penal econòmic, Documentació jurídica de l'empresa i arbitratge i mediació comercial.

Així mateix, es considera convenient la realització de tutories individuals a proposta de la coordinació, no només a alumnes, a fi d'avaluar a la terminació del primer quadrimestre com hanat la seva dedicació, inconvenients que ha pogut trobar.

Propostes de millora:

- Prorrogar la millora del percentatge entre els alumnes que es preinscriuen i els alumnes que finalment es matriculen.
- Implementar dos reunions mixtes entre alumnes, professors i coordinació per tal de intercanviar opinions sobre el desenvolupament del curs, una cada quadrimestre.
- Portar a terme accions individualitzades per millorar l'aprenentatge i rendiment, per valorar dificultats i potencial personal de cada estudiant.

Ateses les millores introduïdes i exposades anteriorment, la coordinació valora aquest estàndard com

	S'assoleix amb condicions
	S'assoleix
x	S'assoleix amb progrés vers l'excel·lència

Màster en Drets Sociolaborals

Durant el procés d'acreditació, aquest estàndard va obtenir la valoració:

	S'assoleix amb condicions
x	S'assoleix
	S'assoleix amb progrés vers l'excel·lència

Valoració de la titulació:

El Máster en Drets Sociolaborals és una titulació de perfil eminentment jurídic, que atorga una formació avançada en el camp de l'ordenació jurídica del treball i de la Seguretat Social. El Pla d'estudis ofereix una visió integral de la gestió jurídica de les relacions laborals i aporta a l'alumnat els coneixements necessaris per assolir les competències que necessàriament han de reunir els diferents agents que actuen en aquest àmbit.

En el procés de permanent millora de la titulació i recollint les peticions formulades per l'alumnat a les entrevistes, tutories i enquestes de satisfacció, la Comissió de màster va dur a terme diversos **canvis en l'organització i funcionament de les assignatures**. El canvi més significatiu, que es va implementar el curs 2019-2020, va afectar al Treball de Fi de Màster i consisteix en l'estructuració de la tasca que ha de desenvolupar l'alumnat en quatre fases, cadascuna de les quals implica l'entrega d'una part del TFM (abans d'una determinada data i amb unes exigències concretes d'extensió i contingut) i una entrevista personal amb el/la director/a (per a rebre orientacions, correccions i propostes de millora). Aquesta nova forma de funcionar, que es recull de forma detallada a la [Guia Docent](#) de l'assignatura, ha donat molt bons resultats, tant per part del professorat com de l'alumnat.

Pel que fa al **nombre d'alumnes del Màster**, els cursos 2020-2021 i 2021-2022 el nombre de persones matriculades va ser de 30 persones (27 i 29 de nou ingrés, respectivament), que és la capacitat màxima. Aquesta xifra és lleugerament superior a la mitjana dels quatre cursos anteriors (25, 23 i 16, respectivament). L'increment del número de persones matriculades es deu a la intensificació de les accions de difusió del Màster, sobretot a través de les xarxes socials, i això ens ha permès que aquest curs 2021-2022 s'hagin matriculat el mateix número de persones. De fet, s'ha experimentat un increment del número de sol·licituds (47 i 61, respectivament), que és un indicador de que el Màster ofereix una formació adequada i atractiva per a les persones estudiants. Entenem, doncs, que convé mantenir aquestes accions de difusió i que el nombre de places ofertes (30) segueix essent adequat.

Pel que fa a [l'origen dels alumnes](#), els cursos 2020-2021 i 2021-2022 l'alumnat que prové de fora de l'estat espanyol ha sigut més reduït que altres cursos anteriors (20 % de l'alumnat de nou ingrés, i concretament,). Les raons estan estretament vinculades amb les limitacions de mobilitat derivades de la pandèmia (COVID-19), i es pot veure que amb la progressiva normalització ha crescut, al curs acadèmic 2021-2022, el número de persones de fora de l'estat espanyol (7 i 11 persones, respectivament). Són alumnes que provenen de forma absolutament majoritària del centre i sud d'Amèrica, amb una sòlida formació i, en molts casos, amb experiència laboral. Les gestions que han de dur a terme aquests alumnes per a poder incorporar-se al Màster (tramitació de visats, obtenció de permisos laborals, justificació de beques, etc.) requereixen actuacions de suport des de la Coordinació de la titulació en el període que va de la preinscripció a la matrícula (sobretot durant els mesos de juliol, agost i setembre), que es concreten bàsicament en resolució de dubtes (per correu electrònic o skype) i elaboració de certificats (sobre el calendari lectiu, els horaris de classe, etc.).

Pel que fa al **perfil d'ingrés** dels estudiant és adequat i mostra un nivell de coneixements bàsics més que acceptable, així com un elevat grau de motivació i fins i tot, en alguns casos, un cert rodatge professional. La presència d'alumnes de titulacions no jurídiques (Gestió administrativa, administració, Ciències polítiques, Antropologia, Traducció o Comptabilitat i finances), és minoritària (el curs 2020-2021 només 5 persones -comptabilitat i finances, ciència política i sociologia- de les 27 que van ingressar de nou; i el curs 2021-2022 un total de 2 persones -ciència política i sociologia-) i no ha suposat cap handicap respecte al seguiment i aprofitament del Màster, perquè s'han articulat mesures específiques de suport per aquest alumnat que han donat molt bons resultats. En lloc d'exigir complements formatius (que en molts casos podrien resultar excessius i poc operatius), s'ha dut a terme un diagnòstic i seguiment específic de les necessitats d'aquestes persones des de la Coordinació de la titulació, oferint recolzament formatiu específic (bibliografia complementària i tutories individuals).

El **sistema de coordinació docent** és adequat i es fonamenta en tres elements:

1) Els/les **Coordinadors/es de mòdul**, que són professors/es amb dedicació exclusiva (titulars o agregats/des) i una àmplia experiència docent . Són els principals responsables de cada mòdul i s'encarreguen de coordinar el professorat que l'imparteix, fixar el calendari de sessions, resoldre les incidències que es plantegin, vetllar perquè les directrius establertes per la Comissió de màster es respectin, etc.

2) La **Comissió de màster**, integrada per tots/es els/les Coordinadors/es de mòdul i el/la Coordinador/a del màster. Es reuneix com a mínim dues vegades a l'any al final de cada curs acadèmic per fer-ne una valoració general -revisió dels continguts de les assignatures, dels sistemes d'avaluació, etc.- i acordar els ajustaments que resultin oportuns.

3) L'establiment de **criteris uniformes** respecte al **sistema d'avaluació, l'organització dels mòduls, els materials docents i les eines de suport a l'aprenentatge**, elements que apareixen recollits en la seva pràctica totalitat a les Guies docents de les assignatures.

Durant el **procés d'acreditació**, aquest estàndard va obtenir la valoració:

	S'assoleix amb condicions
x	S'assoleix
	S'assoleix amb progrés vers l'excel·lència

Valoració de la titulació:

Si bé l'Informe d'Avaluació Externa 2020 va valorar especialment l'establiment de criteris uniformes, afirmant que *"En el MUDSL destaca positivamente la existencia de criterios uniformes respecto del sistema de evaluación, organización de módulos, materiales docentes y herramientas de apoyo al aprendizaje"* (pàg. 20), la coordinació ha seguit apostant per la millora en aquest sentit. Així, amb la voluntat de incrementar el feedback entre professorat i alumnat, s'ha implementat al curs 2021-2022 la realització de comissions mixtes de seguiment de la titulació. Aquesta mesura s'integra dins de la política de qualitat del centre, i per tant, esdevé una mesura d'interès per homogeneïtzar i incrementar la qualitat de les titulacions de la Facultat de Dret. Aquestes comissions, que tenen lloc dues vegades a l'any (Novembre i Març), es componen de 2 persones estudiants, totes les persones coordinadores de mòduls (4), la coordinació del Màster i el Vicedegà d'ordenació acadèmica. L'objecte d'aquestes comissions és bàsicament oferir un espai de comunicació directa entre l'alumnat i el professorat, per tal de traslladar incidències que puguin sorgir durant el desenvolupament del curs acadèmic.

Una altra qüestió que és rellevant per a la millora de la titulació és l'elaboració d'un protocol de garantia de coneixements bàsics en l'àmbit jurídic laboral. Si bé no s'ha plasmat formalment aquest protocol, tant el curs 2020-2021 com 2021-2022 es va començar a implementar un sistema de seguiment i tutories amb els alumnes de titulacions estrangeres i/o titulacions no connectades amb l'àmbit jurídic. Concretament, s'ha realitzat un diagnòstic i seguiment específic de les necessitats d'aquestes persones des de la Coordinació de la titulació, oferint recolzament formatiu específic (bibliografia complementària i tutories individuals).

Sobre la manca de perspectiva de gènere apreciada per l'Informe d'Avaluació Externa 2020, que també afecta a tots els Màsters sotmesos a avaluació, s'ha inclòs als diferents mòduls continguts específics per integrar aquesta perspectiva. De forma més concreta les guies docents han incorporat:

- Mòdul “*Noves Formes d'Organització del Treball: Ocupació, Contractació, Descentralització Productiva*”: Una visió en perspectiva de gènere que inclou l'estudi de l'accés al mercat de treball i contractació (dificultats i obstacles), l'extinció de la relació laboral i els mecanismes de conciliació de la vida laboral i familiar.
- Mòdul “*La Gestió Professional de la Seguretat Social i dels Plans de Pensions en l'Empresa*”: Una visió en perspectiva de gènere en el marc de les diferents prestacions de seguretat social (Jubilació, mort i supervivència, desocupació, etc).
- Mòdul “*El Diàleg i la Participació dels Treballadors en el Marc d'una Empresa Moderna*”: L'estudi de la dimensió de gènere a la representació de les persones treballadores.
- Mòdul “*Instruments per a la Gestió Jurídica de la Responsabilitat Empresarial i la Gestió Processal*”: L'anàlisi d'àmbits específics de la RSE en perspectiva de gènere i del règim jurídic dels plans d'igualtat i de la igualtat salarial per raó de gènere.

Queda pendent, però, la valoració en perspectiva de gènere a la reunió ordinària de la comissió acadèmica, que s'introduirà en les següents reunions de la comissió acadèmica. Temporalment, a la següent reunió de la comissió acadèmica s'abordarà una perspectiva de gènere integral en el moment en el que es comenci a adaptar la memòria del Màster a les exigències derivades del Real Decret 822/2021.

Ateses les millores introduïdes i exposades anteriorment, la coordinació valora aquest estàndard com

	S'assoleix amb condicions
	S'assoleix
x	S'assoleix amb progrés vers l'excel·lència

Màster en Integració Europea

Durant el procés d'acreditació, aquest estàndard va obtenir la valoració:

	S'assoleix amb condicions
x	S'assoleix
	S'assoleix amb progrés vers l'excel·lència

Valoració de la titulació:

1.1 No hi ha hagut modificacions des del procés d'acreditació, el perfil de competències està al nivell de la titulació.

1.2 El pla d'estudis i l'estructura del currículum són coherents amb el perfil de competències i amb els objectius de la titulació.

1.3 Des del curs 2019/2020 es realitza des de la coordinació del màster un procés de selecció entrevista prèvia admissió mantenim la matrícula, i qualitat. Des del curs 2019-2020 hem introduït entrevistes personalitzades a l'alumnat que té com a llengua habitual una llengua diferent a les que es fan servir com a llengües vehiculars al màster. Això fa que cada any fem més de 100 entrevistes, i que entre un 60% i un 70% aproximat de candidatures siguin desestimades. En referència al sub estàndard 1.3. Els estudiants admesos tenen el perfil d'ingrés adequat per a la titulació i el seu nombre és coherent amb el nombre de places ofertes d'acord amb les dades de matrícula que es mostren a la taula 1.1

La qualitat dels estudis, la millor selecció de l'alumnat i la seva internacionalització, son sens dubte elements que estant motivant un increment d'interès d'alumnat de diferents orígens, i si fa uns anys aquest increment era essencialment d'alumnat d'orígens xinés, actualment hi ha un nombre més elevat de peticions i matrícula d'alumnat europeu. Detectem en això un canvi de tendència que s'ha iniciat en aquests darrers dos anys, i que considerem molt satisfactori perquè ha tingut com a conseqüència no tant sols una millora dels resultats acadèmics de tothom, sinó també una més gran coherència del grup. La participació demés alumnat europeu ha fet que la internacionalització del grup es consolidi, i hi hagi més interacció amb tot l'alumnat, minvant els grups aïllats i amb un increment notable de la satisfacció de tothom, tant professorat com alumnat. Aquesta millor interacció es posa de manifest amb que a la fi, el curs 2022-2023 té delegada i sots delegat, i per tant ja tenim representació d'alumnat a la comissió de coordinació.

Entenem que es possible que l'aplicació de mesures més rigoroses (entrevistes prèvies) en la selecció de l'alumnat preinscrit, pot comportar que no hi hagi un creixement de demanda. Tot i això, noves peticions de cooperació amb universitats estrangeres procedents de centres de prestigi, pot tenir com a conseqüència, en el futur, un canvi en aquesta direcció. Seguirem treballant per a rebre més peticions de qualitat més que no de quantitat, en la mesura del possible, ja que el nostre interès en aquest moment es consolidar el sistema actual, que ens està millorant els índex de satisfacció de l'alumnat i del professorat. A més volem tenir en consideració les noves propostes de cooperació procedents de prestigioses universitats estrangeres i, per tant mantenir el nivell de sol·licituds i de places ens sembla convenient.

D'altra banda, des del Màster estem intentat atreure alumnat que tingui interès en la recerca. Per a aquest motiu, amb una estreta col·laboració amb l'Institut d'Estudis Europeus i el Centre de Documentació europea hem creat la revista Quaderns IEE que, com es diu a la descripció de la revista, "es proposa ser una plataforma de suport i promoció de joves investigadors al començament de la seva carrera acadèmica i d'acadèmics emergents". Part de l'alumnat de la titulació ha seguit línies de recerca, i és un espai de formació i motivació de joves per a la recerca en l'àmbit de la UE. Hi ha alumnat del màster a la majoria de universitats catalanes (UAB, UdG, Universitat Rovira i Virgili, UPF, ...) i entre les noves promocions segueix havent interès en la recerca. La revista és una eina molt apropiada per a aquesta introducció i motivació

1.4 La titulació disposa de mecanismes de coordinació docent adequats, des de la posada en marxa del títol la titulació disposa d'una comissió de coordinació amb la totalitat del professorat responsable dels mòduls així com també amb la participació del tècnic de qualitat del centre. La comissió es reuneix mínim 2 cops l'any per parlar de tots els aspecte

de la titulació. Durant el procés d'acreditació del SGIQ el CAE avaluador va recomanar la participació també els alumnes de la titulació per tal d'incloure els punts de vista de tots els grups d'interès. La coordinació del màster incorporarà aquesta àrea de millora al procés de qualitat de la titulació (proposta 007), a partir del curs 2022/2023 hi assistiran de dues persones representants de l'alumnat a la comissió de coordinació. La delegada i el sots-delegat del curs.

1.5 L'aplicació de les diferents normatives es realitza de manera adequada i té un impacte positiu sobre els resultats de la titulació.

Pel que fa ala inclusió de la perspectiva de gènere al continguts de la titulació, el màster, per una banda, segueix els programes i accions que du a terme la pròpia Facultat de Dret en la matèria. Però a banda d'això també es treballen específicament aquests temes en dos mòduls del propi Màster: Principis fonamentals de l'ordenament jurídic i espai jurídic comú. En quan a la bibliografia recomanada, l'equilibri de gènere es visible fent un estudi de les recomanacions que es fan

Taula 1.1. Oferta, demanda i matrícula

Indicadors	2017/2018	2018/2019	2019/2020	2020/2021	2021/2022
Places ofertes	50	40	40	40	40
Estudiants de nou ingrés	38	38	53	41	37
Nombre de sol·licituds	112	120	152	149	113

Ateses les millores introduïdes i exposades anteriorment, la coordinació valora aquest estàndard com

	S'assoleix amb condicions
X	S'assoleix
	S'assoleix amb progrés vers l'excel·lència

Estàndard 2: Pertinència de la informació pública

La institució informa de manera adequada a tots els grups d'interès sobre les característiques del programa i sobre els processos de gestió que en garanteixen la qualitat.

Durant el procés d'acreditació, aquest estàndard va obtenir la valoració:

	S'assoleix amb condicions
x	S'assoleix
	S'assoleix amb progrés vers l'excel·lència

2.1. La institució publica informació veraç, completa, actualitzada i accessible sobre les característiques de la titulació i el seu desenvolupament operatiu.

La Universitat Autònoma de Barcelona disposa de les fitxes de titulació de [grau](#) i [màster universitari](#) de tots els estudis de la Universitat, que inclouen els requisits d'informació amb una estructura comuna i informació estandarditzada, que inclou els requisits d'informació pública i d'indicadors recollits a les guies de seguiment i d'acreditació d'AQU. Es valora positivament la informació facilitada a les fitxes i que permet a l'alumne obtenir de forma breu però completa la informació sobre els graus i Màsters.

La Facultat de Dret publica mitjançant la seva [pàgina web](#) informació pertinent i molt detallada sobre les característiques del programa formatiu, així com del seu desenvolupament operatiu. La informació continguda en la pàgina web per a la titulació és àmplia i inclou múltiples aspectes: informació general del programa, objectius i competències, accés i preinscripció, pla d'estudis, pràctiques, TFG. Des del curs 2019 la pàgina web de la Facultat incorpora també informació completa sobre el desenvolupament dels Treball de Fi de Grau i Treball de Fi de Màster a un apartat específic per aquestes matèries al web de la Facultat. S'ha considerat rellevant incorporar a la pàgina web de la titulació la informació sobre TFG i TFM, a l'espai reservat a tal efecte, de forma que s'unifiqui l'accés a la informació. Així a la caràtula central de la pàgina web, existeix un botó titulat "Treball de Fi de Grau/Màster" que permet accés directe a tota la informació sobre TFG i TFM.

Tot i així, tenint en compte que la docència s'imparteix en català, castellà i anglès es considera necessari que la web estigui també en els 3 idiomes.

El grau de Criminologia a més compta amb la seva pròpia pàgina web ([e-Criminologia, l'espai virtual del grau de Criminologia de la UAB – e-Criminologia](#)) l'espai virtual en el qual es troba informació sobre els estudis, les activitats del grau, les experiències de les pràctiques dels alumnes, i una selecció dels millors treballs de pràctiques.

Una de les propostes de millora de l'anterior informe de seguiment que s'ha implementat era la d'incloure la metodologia del nou model docent. A la pàgina web de la Facultat de Dret es troba un [apartat dedicat al nou model docent](#) en el que consta, entre altres documents: a) la Guia per a la implementació del nou model; b) el Pla de Seguiment del nou model; c) Els informes sobre la valoració de la seva implementació en el curs 2020-21 i en el primer semestre del curs 2021-22 (properament, es publicarà l'informe corresponent al segon semestre del curs 2021-22); d) Els Seminaris del Grup Innova del curs 2022-23.

La Facultat de Dret disposa a més a més dels següents canals de comunicació:

- Compte a [Instagram](#): per informar els alumnes passats, actuals i futurs, de qualsevol activitat, notícia, etc., que sigui d'interès general. Actualment és la xarxa social que més utilitzen els estudiants. També s'utilitza per apropar l'activitat que fa el professorat de la Facultat portes cap en fora, és a dir, per a donar més visibilitat al que fan i sigui conegut en altres universitats, facultats, despatxos d'advocats i al món laboral, en general.
- [Pàgina a Facebook](#) per informar els alumnes passats, actuals i futurs, de qualsevol activitat, notícia, etc., que sigui d'interès general.
- [Compte oficial a Twitter](#), que fa les funcions de canal d'informació sobre les activitats de la Facultat, conferències, seminaris, etc., igualment s'utilitza per promocionar els programes de la Facultat, i altres comptes relacionats amb la Facultat
- [Grup a LinkedIn](#) Per mantenir en contacte amb als alumne que estan en aquesta xarxa professional i per promocionar l'activitat de la Facultat a nivell local, estatal i internacional.
- [Canal You Tube](#) Disposa de vídeos sobre actes de graduació, aniversaris de la facultat, etc.

El Grup d'Argumentació i Debat de la Facultat (GAD), iniciativa impulsada des del Deganat per aprofundir en l'adquisició de competències com l'oralitat, argumentació i el pensament crític de les diverses titulacions, disposa d'una pàgina web pròpia i d'un [canal You Tube](#) en el que els grups d'interès poden accedir a les principals activitats que es desenvolupen. Igualment, disposa d'un compte a Instagram en el qual es fa difusió de les formacions, dels tornejos que s'organitzen, de l'assistència a campionats d'àmbit català, estatal o internacional.

Així mateix, cal destacar que ja en l'anterior informe de seguiment es va assolir la millora de mantenir l'accés a través de la pàgina web de la Facultat de Dret mitjançant un link que reconduïx a la informació que estigui adjuntada a la pàgina web de la titulació. La finalitat de la proposta era evitar que els grups d'interès que consulten els espais web de titulació hagin d'abandonar-los per trobar informació sobre la matèria en altres.

El web de la Facultat de Dret també incorpora un espai específic per als programes de mobilitat i intercanvi en que poden participar els estudiants. Es pot accedir a aquest apartat a través de les pàgines web de les titulacions, on s'incorpora de manera breu una descripció dels programes a que poden acollir-se els estudiants de la titulació i un enllaç a l'apartat general de la Facultat. Publicant la informació d'aquesta manera s'evita que consti a les diferents webs d'informació des actualitzada o incompleta.

Finalment, el Centre s'havia proposat la millora 062 sobre la publicació de la informació de les decisions dels òrgans de la Facultat, Junta de Facultat i comissions delegades (Comissió d'afers acadèmics, Comissió d'economia, Comissió d' Igualtat, Comissió Permanent i Comissió de Qualitat) a partir de la publicació a la pàgina web de l'extracte d'acords i enviament per email del link d'accés directe als acords. La millora, que s'ha assolit, pretenia ser una eina més al servei de la transparència, d'accés a la informació pública i de bon govern que impulsa la Llei 19/2014, de 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern. Tanmateix, l'enviament per email del link d'accés directe als acords no es va arribar a implementar per l'equip anterior essent aquesta és una de les qüestions pendents de discussió en el nou equip. Amb tot, per tal de millorar en la transparència, accés a la informació pública i bon govern es

considera necessària la revitalització de la pàgina web de la Facultat i també dels òrgans de govern de la Facultat i les seves comissions delegades mitjançant la publicació en ella dels acords i les actes.

2.2. La institució publica informació sobre els resultats acadèmics i de satisfacció.

A les pàgines web de les titulacions i a la base de dades de la universitat es poden consultar tant els [resultats acadèmics](#) com els de [satisfacció](#) de les titulacions que s'imparteixen a la facultat de Dret. Els resultats acadèmics estan allotjats al web de la UAB i són accessibles, tant des de les pàgines web de les titulacions com des de la de la Facultat, d'acord amb els criteris de qualitat que es fixen al Manual de Processos del Sistema de Garantia Interna de Qualitat. Informe de revisió del procés: PS08 Informació pública i rendició de comptes, revisat al desembre de 2021 pel Vice-degà de Comunicació i Dinamització.

2.3. La institució publica el SGIQ en el que s'emmarca la titulació i els resultats del seguiment i l'acreditació de la titulació.

Els elements de política de Qualitat a que fan referència aquest apartat són accessibles tant des de la pàgina web del [SGIQ del centre](#), com des de la pestanya "Autoinforme i acreditacions". Així, des d'aquestes hom té accés a tots els informes de [seguiment](#) de les diferents titulacions així com als [d'acreditació](#). Addicionalment, cada titulació oficial de grau i de màster universitari ofereix tota la informació relacionada amb el marc VSMA a la pestanya "qualitat" de la "fitxa de la titulació"

El Centre ha assolit la millora de no només publicar els resultats de l'acreditació a la informació de cada Titulació disponible a la pàgina web, sinó fer publicació a l'apartat específic d' "autoinformes i acreditacions" que disposa d'accés directe a la plana central de la pàgina web. Seguint amb aquesta política de publicació dels resultats, un cop assolida la millora d'incorporar a la fitxa de titulació l'accés a la documentació del sistema de qualitat, s'ha incorporat també el manual del SGIQ i els nous processos.

Resumint breument l'anàlisi de les propostes de millora contingudes en l'anterior informe de seguiment, convé assenyalar que s'han acomplert amb escreix la majoria d'elles: 1ª) A la pàgina web s'ha creat una pestanya dedicada a la Informació sobre els treballs de final de grau (també de màster). Aquesta informació també es publica a les pàgines web de les titulacions; 2ª) S'ha revisat no el 5% sinó el 100% de la redacció en anglès de les guies docents de les titulacions i dels Màsters de la Facultat de Dret; 3ª) També s'ha assolit la revisió de totes les guies docents, tant dels Graus com dels Màsters per la seva adequació a la perspectiva de gènere segons els criteris fixats per la Comissió d'Igualtat de la Facultat; 4ª) Pel que fa a l'actualització de la base de dades de Cvitae del professorat la Vice-degana de Comunicació està organitzant un curs de formació pel professorat sobre Egreta (Acord de la reunió extraordinària de l'equip deganal de 28 de novembre de 2022); 5ª) Els acords així com les actes de la Junta de Facultat i de les Comissions delegades son publicades a la pàgina web de la Facultat, com assenyalaven a l'epígraf anterior; 6ª) Els resultats de les acreditacions de les titulacions, màster i del Centre son publicats a la pestanya "acreditacions i autoinforme" de la pàgina web de la Facultat i, 7ª) S'ha adaptat la totalitat del SGIQ.

Propostes de millora:

- Proposta 123. Actualització de la pàgina web de Facultat als tres idiomes, que són també, les llengües d'us dels graus que s'imparteixen a la Facultat: català, castellà i anglès.
- Proposta 124. Publicació de les actes completes de la Junta de Facultat i de totes les Comissions delegades.

Ateses les millores introduïdes i exposades anteriorment, la coordinació valora aquest estàndard com

	S'assoleix amb condicions
	S'assoleix
x	S'assoleix amb progrés vers l'excel·lència

Grau en Criminologia

El grau de Criminologia ha fet un esforç molt gran per tal que la totalitat de les guies docents de la titulació estiguin publicades en català, espanyol i anglès. Una vegada que en el curs 2017-2018 es va assolir aquest objectiu, la tasca realitzada en el curs 2020-2021 i 2021-2022 ha estat la de revisar la qualitat de les guies, verificant que les guies fossin formalment correctes en els tres idiomes i que abordessin amb claredat tots els seus ítems i, en particular, els relatius a les activitats, les metodologies docents i els sistemes d'avaluació. La tasca es considera finalitzada, sens perjudici que cada any s'hagin de revisar les modificacions que es realitzin a aquestes guies docents.

Màster en Advocacia

La informació que s'ofereix al campus virtual des de el primer dia de curs permet que l'alumnat tingui present des de el primer moment la diversitat d'ofertes possibles, entre les que destaca la possibilitat de fer practiques a l'estranger que es concreta en informació sobre les beques Erasmus + amb les diverses convocatòries existents. Cal afegir que des de el curs 2021-2022 hi ha possibilitat de fer estades Erasmus + en el marc del Màster d'Advocacia no només per fer les pràctiques I i les Pràctiques II, assignatures curriculars, però també una estada que es pot fer en els mesos que hi ha entre la finalització del Màster i la realització de l'examen d'accés de caràcter estatal

Estàndard 3: Eficàcia del sistema de garantia interna de qualitat (SGIQ)

La institució disposa d'un sistema de garantia interna de la qualitat formalment establert i implementat que assegura, de forma eficient, la qualitat i la millora contínua de la titulació.

Durant el procés d'acreditació, aquest estàndard va obtenir la valoració:

	S'assoleix amb condicions
x	S'assoleix
	S'assoleix amb progrés vers l'excel·lència

Valoració del centre:

3.1. El SGIQ implementat té processos que garanteixen el disseny, l'aprovació, el seguiment i l'acreditació de les titulacions.

1. La Facultat de Dret té els [processos](#) de verificació, seguiment, modificació i d'acreditació que es fixen a l'apartat 3.1 dissenyats seguint les guies d'AQU corresponents i plenament implantats.

AQU va avaluar la implantació del SIGQ marc de la UAB al desembre de 2019. EL SGIQ de la facultat es va adaptar d'acord amb el detall de la [valoració per dimensions i estàndards d'avaluació](#) de la Universitat i durant el curs 21-22 es va acreditar el [Sistema Intern de Garantia de Qualitat de la Facultat](#) amb les dades del curs 2020-21 on es destacava la participació de l'equip deganal del centre com a responsable del desplegament del SGIQ, la seva definició i modificació i definició dels objectius i política de qualitat, així com de la Junta de Facultat on s'aproven els procediments del SGIQ.

Els processos de verificació, seguiment, modificació i d'acreditació estan dissenyats seguint les guies d'AQU corresponents i plenament implantats i van seguir el procés d'acreditació institucional de la Facultat i així han estat [avaluats](#) en el conjunt de l'acreditació institucional del SGIQ de la Facultat .

Tots els processos del SGIQ de la Facultat de Dret són accessibles a l'apartat web del SGIQ del centre. Els processos publicats incorporen tota la informació relativa als processos de revisió i / o modificació que s'han realitzat des de la seva implantació.

3.2. El SGIQ implementat garanteix la recollida d'informació i dels resultats rellevants per a la gestió eficient de les titulacions, en especial els resultats acadèmics i la satisfacció dels grups d'interès.

El SGIQ de la Facultat de Dret permet la recollida d'informació de manera estandarditzada i en actualització permanent, per exemple els [Resultats acadèmics](#) i de [satisfacció](#) son accessibles de manera pública per a tots els grups d'interès de la facultat.

D'acord amb aquest procés estratègic durant el curs 2017/2018 es va realitzar la primera revisió completa del SGIQ de la Facultat de Dret. Durant el curs 2018/2019 s'ha treballat en la segona

revisió. En el curs 2019/2020 es va aprovar el calendari per la revisió del processos i es va aprovar la creació d'una subcomissió de treball denominada "Seguiment de processos del SGIQ" i que tenia per objecte preparar tota la documentació necessària per a la revisió de processos per l'aprovació del SGIQ. Aquesta subcomissió va ser creada per acord de l'equip deganal en acta de 14 de desembre de 2020.

El Comitè d'Avaluació Externa-SGIC va realitzar una visita prèvia a la Facultat de Dret el 7 d'abril de 2022, després de revisar la documentació disponible. Com a resultat d'aquesta visita el CEE-SGIC sol·licità evidències addicionals que el Centre va presentar en termini. Els dies 14, 16 i 17 de juny de 2022 es desenvolupà la visita de la Comissió d'Avaluació Externa a la Facultat, que donà com a resultat l'informe final favorable de l'AQU acreditant la Facultat.

La Gestió de les queixes/suggeriments segons el procés de suport "PS5-Gestió de les queixes/suggeriments del SGIQ" permet també una recollida sistematitzada i amb registre de dates i temes d'aquest mecanisme d'entrada de la informació.

Respecte a la recepció de queixes per part dels alumnes, l'equip deganal anterior va aprovar un protocol de tramitació de les queixes que es reben a partir del portal OPINA UAB, que es una eina molt rellevant que permet fer arribar les queixes anònimes del alumnes mitjançant un formulari. El protocol que s'ha implementat ha permès la remissió ordenada de les queixes als coordinadors i coordinadores de les titulacions per procedir a la seva resolució. Com a procés de millora recollit a l'anterior informe de seguiment, proposta de millora 065, realitzat per l'equip deganal també anterior, s'establí que durant el curs 2021/2022 i 2022/2023 es procediria a fixar els criteris per avaluar el resultats de la informació obtinguda per la eina Opina als efectes de confeccionar i publicar a la pàgina web de la Facultat un informe anual sobre aquets resultats. Això no obstant, aquesta acció no es va poder dur a terme a causa del greu atac informàtic patit per la UAB a l'octubre de 2021. El nou equip deganal té previst, abans de la finalització del curs 2022-23 plantejar-se la conveniència o no de reprendre aquella acció, un cop analitzat el funcionament dels altres mecanismes de recepció de queixes per part de l'alumnat.

Amb l'objectiu de conèixer la satisfacció d'estudiants, però també de professorat i PAS s'han impulsat les comissions de titulació com un espai d'intercanvi d'experiències i de reflexió crítica de la qualitat dels estudis impartits a la facultat. Aquestes comissions que denominarem "Comissions Mixtes" faciliten la trobada amb els alumnes, per recollir les seves reflexions, preocupacions, queixes respecte al Grau de Dret. Aquest procés s'està implementant i vistos els bons resultats es proposarà com a millora la seva importació també als màsters de la Facultat.

Des d'una altra perspectiva, cal afegir que s'ha desestimat la proposta inclosa a l'anterior informe consistent en que la Comissió de Qualitat de la Facultat realitzés un calendari de recollida d'indicadors dels processos del SGIQ, proposta 107, perquè, tot i intentar-se, s'incomplia en no ser realista, tot i que els indicadors han estat recollits sempre en els terminis adients.

Pel que fa a l'actualització de l'inventari, proposta 036, de bens de la facultat, d'acord amb el procés PS3: Gestió de recursos materials i serveis, val a dir que no s'ha pogut dur a terme al llarg del curs 21-22 però el nou equip deganal s'està plantejant revisar aquest procés i estudiar-ne la seva viabilitat.

3.3. El SGIQ implementat es revisa periòdicament i genera un pla de millora que s'utilitza per a la seva millora contínua.

El SGIQ del centre disposa del procés estratègic "PE2-Definició, desplegament i seguiment del SGIQ" que recull la sistemàtica de revisió amb els seus responsables i, si escau, d'actualització del SGIQ.

Respecte a la participació a les enquestes de satisfacció s'ha implementat la mesura de millora acordada, proposta de millora 59 . Durant el curs 2019/2020 es van triar dues assignatures crítiques i un grup de cada curs durant una setmana per provar un nou protocol per complimentar les enquestes que consisteix en facilitar als alumnes un aula informàtica i un temps perquè puguin respondre les enquestes. Aquesta proposta de millora no va acabar de funcionar perquè no es va arribar al 30% d'enquestes tot i estar per sobre de la mitjana de la UAB. Per aquest motiu, en aquest informe de seguiment es farà una nova proposta que el Centre considera per ser més exitosa.

Com un dels objectius del Centre és reforçar el pes estratègic del SGIQ de la Facultat de Dret incorporant la Comissió de Qualitat a la normativa de la Facultat de Dret, proposta de millora 054, com a comissió de la Junta de Facultat, es va impulsar per l'anterior equip deganal la reforma del Reglament de la Facultat de Dret per incardinar la regulació del SGIQ. L'equip anterior, a més, va fer diverses sessions informatives sobre la política de qualitat per diferents col·lectius. També el nou equip està perfilant diverses estratègies per donar a conèixer a tots els membres de la Facultat la importància de la política de qualitat. En la actualitat, aquest Reglament ja està aprovat per Acord del Consell de Govern de 14 de desembre de 2022 i dedica el seu art. 18 a la regulació de la Comissió de Qualitat, definint les seves funcions i la seva composició.

Finalment en compliment del IV Pla d'Igualtat de la UAB (2019-2023) aprovat per el Consell de Govern el 4 de juliol de 2019, la junta de Facultat de 23 de setembre de 2020, l'anterior equip creà la Comissió d'Igualtat, recollida en el nou Reglament de la Facultat a l'art.17. Aquesta Comissió, entre altres funcions, va elaborar un informe per determinar els criteris que permetin valorar l'adequació tant de les guies docents com de la normativa de la Facultat de Dret a la perspectiva de gènere.

Pel que fa a les dues propostes de millora que s'havien establert en l'informe anterior, s'ha acomplert amb escriure una d'elles i l'altre està en vies d'estudi. En efecte, arrel de l'atac informàtic no es va poder fixar els criteris per avaluar el resultat de la informació obtinguda per la eina Opina als efectes de confeccionar i publicar a la pàgina web de la Facultat un informe anual sobre aquests resultats. El nou equip deganal està estudiant l'eficàcia de "Opina" i decidirà properament si és una eina adient per a rebre queixes i suggeriments per part de l'alumnat i, si escau, procedirà a fixar els criteris per avaluar els resultats i elaborar i publicar el corresponent informe. D'altra banda, sí es va poder acomplir la segona de les propostes que era la d'impulsar la redacció d'un esborrany de reglament de la Facultat de Dret que incardini la regulació del SGIQ. La Facultat compta amb un nou Reglament, aprovat per acord del Consell de Govern de 14 de desembre de 2022 i que contempla en el seu art. 18 la Comissió de Qualitat.

Propostes de millora:

- Proposta 125. Extensió de les Comissions Mixtes a totes les titulacions de la Facultat.

- Proposta 126 Reservar una setmana del curs acadèmic per passar les enquestes en horari lectiu.

Ateses les millores introduïdes i exposades anteriorment, la coordinació valora aquest estàndard com

	S'assoleix amb condicions
x	S'assoleix
	S'assoleix amb progrés vers l'excel·lència

Estàndard 4: Adequació del professorat al programa formatiu

El professorat que imparteix docència a les titulacions del centre és suficient i adequat, d'acord amb les característiques de les titulacions i el nombre d'estudiants.

- 4.1. El professorat reuneix els requisits del nivell de qualificació acadèmica exigits per les titulacions del centre i té suficient i valorada experiència docent, investigadora i, si escau, professional.
- 4.2. El professorat del centre és suficient i disposa de la dedicació adequada per desenvolupar les seves funcions i atendre els estudiants.
- 4.3. La institució ofereix suport i oportunitats per millorar la qualitat de l'activitat docent i investigadora del professorat.

Grau en Criminologia

Durant el procés d'acreditació, aquest estàndard va obtenir la valoració:

	S'assoleix amb condicions
x	S'assoleix
	S'assoleix amb progrés vers l'excel·lència

Valoració de la titulació:

En el procés d'acreditació aquests estàndard es va assolir. En general, la valoració que fa el compliment d'aquest estàndard és positiva, i per tant només ens referirem a les observacions crítiques i les actuacions que s'han adoptat per a millorar.

4.1 Qualitat del professorat. En l'informe d'acreditació es valorava positivament la qualitat del professorat, però es feien tres propostes: a) Millorar el nombre de professorat permanent al grau; b) millorar el nombre de professorat doctor al grau i b) Establir criteris per assignar el professorat a primer.

En referència al primera proposta, la realitat que s'expressa en la taula 1, es que sobre el total d'hores impartides als estudiants, el percentatge de professorat estable no augmenta, sinó que disminueix i imparteix aproximadament 2/3 de les hores de classe de l'alumnat. Es cert que en el seu informe el CAE ja indicava que valorava molt positivament l'opinió expressada per les audiències dels alumnes que no distingien entre l professorat permanent i no permanent. No obstant, la realitat és que, en particular en l'àrea de dret penal i criminologia, que imparteix el 44% de la docència del grau, la situació de manca de professorat permanent és molt patent. En concret la subunitat de criminologia (de la unitat de Dret Penal i Criminologia) imparteix el 34% dels crèdits del grau i només compta amb un professor permanent. Aquesta situació és negativa pel futur del grau, ja que, malgrat que el professorat associat presta uns serveis molt destacats en el grau, la seva manca de dedicació permanent, dificulta que existeixi un procés de renovació de continguts i de competències que necessàriament ha de tenir el grau i que requereix un equip de professorat permanent que abordi aquesta missió.

Taula 1. Hores impartides de docència (HIDA) segons categoria de professorat

	CU	TU_CEU	CATED_AGREG	LECTOR	ASSOC	ALTRES
2017-2018	0%	27%	5%	0%	56%	12%
2018-2019	5%	18%	6%	1%	56%	14%
2019-2020	3%	16%	9%	1%	59%	13%
2020-2021	2%	11%	13%	0%	63%	10%
2021-2022	3%	10%	12%	0%	65%	10%

Font. La titulació en xifres. http://sig.uab.cat/sig_public/centre/106/titulacio/2500257/

En referència a la segona proposta – relativa a millorar el nombre de professorat doctor¹ - l'evolució que trobem referida en la taula 2, ens indica que aquest objectiu tampoc s'ha aconseguit i que, al contrari, la tendència és que existeixi un major nombre de crèdits impartits per professorat no doctor. El fet que no s'hagi aconseguit millorar la ratio de professorat permanent també ha implicat que no s'hagi aconseguit millorar la ratio de professorat doctor. Es cert que el percentatge de professorat doctor és més alt que el de professorat permanent, ja que una part de professorat associat és doctor, però també aquí la tendència és negativa. El grau aspira a que la seva majoria del seu professorat sigui doctor, ja que això és una garantia de que podrà vincular la seva docència a la millor recerca en el seu àmbit

Taula 2. Hores impartides de docència (HIDA) segons titulació (doctors i no doctors)

2017-2018	51%	49%
2018-2019	52%	48%
2019-2020	54%	46%
2020-2021	44%	56%
2021-2022	43%	57%

Font. La titulació en xifres. http://sig.uab.cat/sig_public/centre/106/titulacio/2500257/

En referència al tema del professorat doctor, el pla de millora del grau ha consistit en incrementar el professorat responsable de les assignatures. En la taula 3, es mostra l'evolució dels darrers anys . Des de l'acreditació del grau, s'ha produït un augment de la taxa de doctors responsables d'assignatures, que en el curs 2021-2022 es situa en el 77%, tal com es mostra en la taula 3. L'objectiu fixat al pla de millora consisteix en arribar a que un 90% de les assignatures del grau compti amb un professor responsable doctor. Aquest objectiu no s'ha complert i creiem necessari mantenir aquest objectiu dins del pla de millora del grau. Per arribar a aquest objectiu es plantegen dues accions, d'una banda, incrementar el nombre de professor permanent en la subunitat de criminologia de la unitat de dret penal-criminologia i, d'una altra banda, incidint en els departaments, en que estableixin com un dels mèrits rellevants per accedir a places d'associat en el grau de criminologia, el disposar del títol de doctor. Es prorroga la proposta de millora fins al curs 2023-2024 (Proposta de millora 005).

Taula 3. Professorat doctor responsable d'assignatures. Cursos 2017-2018 a 2021-2022

Curs	Curs	Curs	Curs	Curs
2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021	2021-2022

¹ El perfil del professorat del grau es pot veure en l'apartat de professorat (<https://www.uab.cat/web/estudiar/llicitat-de-graus/professorat/criminologia-1345473027758.html?param1=1224052401890>)

Assignatures amb professor responsable doctor	33	34	33	33	33
Assignatures amb professor responsable no doctor	10	9	10	10	10
Total assignatures	43	43	43	43	43

Font: <https://www.uab.cat/web/estudiar/llistat-de-graus/informacio-general/criminologia-1216708251447.html?param1=1224052401890>

Respecte de la tercera proposta del CAE –relativa a establir criteris per assignar el professorat de primer curs-, el grau, seguint les recomanacions de l'informe, i també amb la voluntat de reduir l'abandonament al primer curs (v. Estàndard 6), al curs 2017-2018 es va establir un pla de supervisió de la qualitat docent del professorat de primer amb l'objectiu d'assolir l'excel·lència docent al curs de primer. Es va assumir com indicador de qualitat docent que les enquestes de l'alumnat reportessin una valoració mitjana de la qualitat docent que (en una escala de 0-4) arribés a un mínim de 3.

Abans d'entrar en l'anàlisi dels resultats, cal dir que el grau ha desenvolupat, amb èxit, una política per afavorir la representativitat de les enquestes de professorat, sent un dels graus de la Universitat Autònoma de Barcelona, amb més alta participació, tal com es mostra en la taula 3.

Taula 4. Participació dels estudiants i resultats en les enquestes d'avaluació del professorat del grau de criminologia

		Participació	Valoració
2017-2018	1er semestre	65%	2,89
	2on semestre	50%	2,90
2018-2019	1er semestre	68%	2,92
	2on semestre	59%	3,06
2019-2020	1er semestre	63%	3
	2n semestre	No realitzades	No realitzades
2020-2021	1er semestre	59%	3,11
	2on semestre	44%	3,08
2021-2022	1er semestre	59%	2,92
	2on semestre	47%	3,25

Font: <https://www.uab.cat/web/estudiar/qualitat-docent/avaluacio-de-l-actuacio-docent-1345665543124.html>

El pla relatiu a la intervenció amb el professorat de primer consisteix en dues accions: a) parlar amb el professorat i els responsables del departament per tal de que el professorat pugui millorar la seva qualitat docent; b) en el cas que la primera estratègia no doni resultats, demanar al departament la substitució del professorat. L'evolució dels resultats dels darrers cinc cursos acadèmics, que es conté en la taula 5, ens indiquen, d'una banda, que s'ha progressat en la consecució d'aquest resultat, però que encara no s'ha aconseguit. En el curs 2020-2021, en 3 assignatures el professorat responsable no va arribar a la qualificació de 3 (Llenguatge criminològic, Pedagogia i Estructura Social) i en el curs 2021-2022, si be amb canvis, segueixen havent 3 assignatures que el professorat no aconsegueix el nivell de 3 (Llenguatge criminològic, Sociologia General i Recerca Científica en Criminologia). En els tres casos en el dos cursos s'han realitzat accions. Respecte de l'assignatura de Pedagogia, s'ha parlat repetidament amb el

director del departament per que garantissin un professorat amb majors competències docents, la qual cosa es va aconseguir en el curs 2021-2022, en que l'assignatura ja supera el 3. Respecte de les assignatures de Sociologia i d'Estructura Social, que han estat sotmeses a molts canvis de professorat, s'ha parlat amb la directora del departament, per tal d'explicar-li la política i es va mostrar compromesa amb solucionar el problema, que esperem que estigui solucionat en el 2022-2023. Respecte de l'assignatura de Recerca Científica en Criminologia, que compta amb un professor estable, el que en el curs 2022-2023 baixés de 3, és una situació anormal, que no hauria de perpetuar-se. Finalment, respecte de l'assignatura de Llenguatge criminològic, els canvis implementats en el curs 2021-2022, als que abans s'han al·ludit, relatius a dividir als alumnes de seminari en funció del seu nivell d'anglès, no ha estat suficients per que l'alumnat valori suficientment l'assignatura. De les conversacions amb delegats i de les enquestes, sembla deduir-se que el problema segueix estant present en la part magistral de l'assignatura, que l'alumnat considera repetitiva de l'assignatura d'Introducció a la Criminologia i que una part de l'alumnat, possiblement aquell amb menys nivell d'anglès, considera difícil de seguir. Es per això que dins de les propostes de millora del grau s'ha d'incloure una reflexió sobre el contingut de l'assignatura que la faci més atractiva a l'alumnat i permeti una millor adquisició de les competències. Donat que no hem encara aconseguit el resultat esperat, prorroguem la proposta de millora (Proposta de millora 007).

Taula 5. Valoració del professorat responsable assignatures primer curs. Cursos 2017-2018 a 2021-2022

	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021	2021-2022
Introducció					
Criminologia	3,3	3,5	3,2	3,5	3,8
Introducció Dret	3,4	3,7	3,6	3,3	3,1
Fonts de Dades en Criminologia	3,2	2,1	3,1	3,6	3,4
Llenguatge Criminològic	2,2	2,3		2,4	2,5
Sociologia General	2,1	3,4	3,1	3,4	1,8
Psicologia Social	2,9	3,3		3,7	3,7
Recerca Científica en Criminologia	1,8	3,3		3,3	2,5
Estructura Social	2	2,4		2,3	3,4
Fonaments Psicologia Criminal	2,9	3,3		2,3	3,3
Pedagogia	2,1	1,5		2,7	3,5

Font: Enquestes UAB (No publicades)

Propostes de millora:

- 017. Incrementar el nombre de professorat permanent i de professorat doctor del Grau de Criminologia a partir d'accions en els departaments, tractant d'influir en la seva política de professorat.

Ateses les millores introduïdes i exposades anteriorment, la coordinació valora aquest estàndard com

	S'assoleix amb condicions
	S'assoleix
	S'assoleix amb progrés vers l'excel·lència

Grau en Dret

Durant el procés d'acreditació, aquest estàndard va obtenir la valoració:

	S'assoleix amb condicions
x	S'assoleix
	S'assoleix amb progrés vers l'excel·lència

Valoració de la titulació:

4.1. El professorat reuneix els requisits del nivell de qualificació acadèmica exigits per les titulacions del centre i té suficient i valorada experiència docent, investigadora i, si escau, professional.

La qualificació acadèmica i l'experiència del professorat del Grau de Dret pot ser avaluada prenent en consideració els criteris següents.

A) Equilibri entre el professorat permanent i el no permanent.

Tot i que es tracta d'un aspecte que encara té marge de millora, cal dir que la situació progressa positivament. Ho demostra el fet que, si bé l'any 2016 (informe Acreditació) la proporció entre els dos col·lectius de professorat es calculava a l'entorn del 50% cadascun, el curs 2021-2022 les hores HIDA impartides pel professorat associat van ser del 41% mentre que les impartides pel professorat estable (titular, catedràtics i agregats) van ascendir al 54%.

A això cal afegir la insistència que des del Deganat es fa a les Unitats perquè la docència de primer curs s'assigni en la mesura de les seves possibilitats a professorat amb alt grau d'experiència i capacitat docent. Així, la pràctica totalitat dels responsables de les assignatures de primer són professors a temps complet o bé amb una llarga experiència, tret d'algunes matèries en què la Unitat no disposa de prou professorat a temps complet per tal de poder complir amb aquesta condició.

B) Volum de professorat doctor i no doctor.

Es tracta d'un altre element a tenir en compte per valorar l'adequació del professorat del Grau de Dret. En aquest àmbit es constata com una majoria folgada de docents del grau té la condició de doctor. Es pot veure en la taula 4.1, que ens indica com el curs 2021-2022 el nombre de professorat doctor es situava al 72%, xifra que ha anat augmentant a poc a poc des del curs 2019-2020.

Taula 4.1. **Total hores HIDA i percentatge de professorat doctor i no doctor**

Any	Total hores	Professorat doctor	Professorat no doctor
2021	13.670	72 %	28 %
2020	12.703	71 %	29 %
2019	13.176	67 %	33 %
2018	13.798	76 %	26 %
2017	11.863	74 %	28 %

Sigui com sigui, cal posar de relleu com dels resultats de les diferents avaluacions que l'alumnat realitza del professorat no es desprenen diferències pel que fa a la qualitat del professorat permanent/doctor i el professorat associat (on es concentra el percentatge de no doctors). En aquest sentit, tant en les enquestes, com en les comissions mixtes, com en els informes de seguiment del Nou Model Docent, no s'aprecien distincions en relació als dos col·lectius.

C) Procés de consolidació del professorat permanent/doctor.

Per completar l'acabat d'exposar, cal fer esment dels efectes positius que té i tindrà en la consolidació del professorat permanent/doctor del Grau de Dret l'aposta que, tant des de la Universitat com des dels Departaments de la Facultat, s'ha vingut fent per la seva estabilització, promovent l'accés dels docents a la condició de professorat lector, agregat, titular i catedràtic. Concretament, durant els cursos 2020-2021 i 2021-2022, han adquirit especial rellevància dos projectes del Rectorat que s'emmarquen en aquesta línia. D'una banda, el compromís de convocar anualment un nombre considerable de places de lector a tota la universitat. De l'altra, la proposta de treure a concurs places de professor titular per aquells agregats que disposin de l'acreditació corresponent. Sense oblidar l'accés de persones a la condició de professorat agregat, procés, aquest últim, que ja es va desenvolupant de manera regular des del curs 2017-2018. D'aquests plans d'estabilització del professorat, la Facultat de Dret se n'ha beneficiat. D'aquesta manera, durant els dos cursos esmentats, professorat dels tres departaments del centre han pogut accedir a places de lectors, agregats, titulars i catedràtics. La distribució de places s'ha produït de la següent manera:

- curs 2020-21: Departament de Dret Privat: 1 lector; Departament de Dret Públic i Ciència Política: 1 agregat; Departament de Dret Públic i Ciències Històricojurídiques: 3 lectors;
- curs 2021-22: Departament de Dret Privat: 2 lectors, 1 titular; Departament de Dret Públic i Ciència Política: 2 lectors; Departament de Dret Públic i Ciències Històricojurídiques: 2 agregats, 1 titular

És important que aquestes polítiques de consolidació de professorat permanent es mantinguin al llarg dels propers anys per tal de garantir una major presència de professorat a temps complet i, per tant, també doctor.

D) Trams docents i de recerca reconeguts al professorat.

Aquest és el darrer paràmetre a tenir en compte a l'hora d'avaluar particularment l'experiència docent i investigadora del professorat del Grau de Dret. La majoria de professors i professores

del centre sol·liciten regularment el reconeixement dels períodes de docència i de recerca i n'obtenen una resolució favorable.

4.2. El professorat del centre és suficient i disposa de la dedicació adequada per desenvolupar les seves funcions i atendre els estudiants.

Amb caràcter general, el professorat del Grau de Dret, amb la dedicació que té assignada, és suficient per desenvolupar les funcions que se li encomanen i atendre l'alumnat. Com a mostra d'aquesta circumstància, cal fer esment de la introducció, durant el curs 2020-2021, de la tutorització de les pràctiques externes de l'alumnat. Es tracta d'una iniciativa, ja consolidada, que permet al professorat del Grau fer el seguiment de les pràctiques curriculars dels alumnes que té assignats per tal de vetllar pel bon aprofitament d'aquesta assignatura.

La valoració positiva de la suficiència i adequada dedicació del professorat del Grau de Dret es desprèn de dos mecanismes de recollida d'informació que la Facultat té a la seva disposició: d'una banda, les enquestes institucionals, i de l'altra, les reunions de les Comissions Mixtes.

A) Enquestes institucionals

Les enquestes institucionals es passen a l'alumnat al final de cada semestre i permeten avaluar l'activitat docent del professorat del Grau. D'aquestes enquestes cal destacar-ne dos aspectes: l'índex de participació dels estudiants i el nivell de satisfacció que aquests han mostrat.

a) Pel que fa a la taxa de participació, la taula 4.2 mostra com aquesta, en general, ha anat en augment des del curs 2016-2017. Des d'aleshores s'ha insistit en fomentar les respostes de l'alumnat a les enquestes. En aquest sentit, la mesura que s'aplica des del curs 2018-2019 consisteix en planificar des de la coordinació del Grau i el professorat un dia i una hora perquè, durant la classe, l'alumnat dediqui un temps a contestar les enquestes. La mesura ha donat bons resultats i cal continuar posant-la en pràctica, fent especial incidència a les enquestes del segon semestre, on tradicionalment decau lleugerament la participació de l'alumnat.

Dins d'aquesta tendència a l'alça, però, és cert que la participació de l'alumnat en les enquestes ha sofert un petit descens durant els cursos 2020-2021 i 2021-2022. Cal tenir en compte, per explicar-ne les causes, dues circumstàncies importants que van incidir negativament en la gestió de les enquestes durant aquestes cursos acadèmics. En primer lloc, la situació de confinament per covid en què es va trobar la universitat en l'etapa final del primer semestre del curs 2020-2021. El fet que l'alumnat i professorat no poguessin assistir a la facultat va refredar la motivació per participar en les enquestes que es passen justament durant aquest període. En segon lloc, l'atac informàtic que va patir la UAB durant el primer semestre del curs 2021-2022. La paralització informàtica que va suposar aquest incident va posar en perill la realització de les enquestes mencionades i això es va reflectir en el nivell de participació en les mateixes.

Taula 4.2. Índex de participació (Programa d'avaluació docent)

Curs	2016-2017	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021	2021-2022
Primer sem.	14 %	14'49 %	26'70 %	25'01 %	22'02 %	23'06 %
Segon sem	8'26 %	15'29 %	19'68 %	No programada	20'05 %	19'02 %

b) En relació al grau de satisfacció mostrat per l'alumnat en les enquestes, de la taula 4.3, que mostra la mitjana ponderada dels darrers cursos, se'n dedueix el següent:

D'una banda, la millora general en la puntuació que fa l'alumnat. Aquesta tendència, que ja va iniciar-se el curs 2019-2020, s'ha consolidat durant els cursos 2020-2021 i 2021-2022, especialment en el segon semestre d'aquest darrer, on la satisfacció mostrada ha arribat al valor més elevat (un 3'17 sobre 4). La rellevància de les xifres obtingudes és doble. En primer lloc, perquè demostra la bona acollida que ha tingut la implementació del Nou Model Docent al Grau de Dret. La seva posada en pràctica va començar el curs 2020-2021 i, durant els dos cursos en què s'ha executat, el grau de satisfacció de l'alumnat no només s'ha mantingut sinó que, en general, ha augmentat lleugerament. En segon lloc, les xifres de la taula evidencien com l'organització de la docència que va haver de fer la facultat durant el curs 2020-2021 per adaptar-se al context Covid va ser adequada. El curs mencionat es va caracteritzar per una docència híbrida (combinant presencialitat i virtualitat) i de condicions canviants (en funció de la situació de la pandèmia) i, tot i això, l'alumnat ha manifestat satisfacció amb la docència rebuda pel professorat.

De l'altra, de la taula 4.3 s'infereix com durant el primer semestre del curs 2021-2022 la satisfacció dels estudiants ha minvat unes dècimes. Justament, aquest període coincideix amb el moment en què va tenir lloc l'atac informàtic a la UAB. Tot i que la situació no va afectar la impartició de la docència, sí que va suposar certs inconvenients (que amb el pas de les setmanes es van acabar resolent) a l'hora de mantenir la comunicació entre professorat i alumnat, donat que la manca de funcionament del campus virtual va obligar a buscar alternatives diferents.

Taula 4.3. Mitjana ponderada (Programa d'avaluació docent)

Curs	Primer semestre	Segon semestre
2021-2022	2'82	3'17
2020-2021	3'04	3'12
2019-2020	3'03	No programada
2018-2019	2'97	3'03
2017-2018	2'92	2'81
2016-2017	3'08	2'92

B) Comissions Mixtes

Aquestes reunions entre els delegats i delegades dels diferents cursos del Grau de Dret i la coordinació del Grau i altres membres del l'equip de deganat es celebren periòdicament un cop cada semestre. S'erigeixen en un espai de comunicació fonamental entre l'alumnat i l'equip de govern de la facultat per recollir opinions i impressions dels alumnes sobre el funcionament i la qualitat de la docència impartida. De les actes redactades fruit d'aquestes reunions es desprèn també un nivell alt de satisfacció de l'alumnat amb el professorat, sens perjudici que les queixes i suggeriments rebuts són tractats oportunament i reben la seva corresponent contesta.

4.3. La institució ofereix suport i oportunitats per millorar la qualitat de l'activitat docent i investigadora del professorat.

Les activitats i els suports que s'ofereixen al professorat del Grau de Dret per millorar la qualitat de la docència i de la recerca provenen de dos àmbits institucionals diferents: de la universitat i de la facultat.

A) A nivell de la universitat.

La UAB compta amb dues iniciatives rellevants dirigides a la millora de la docència. I són les següents:

a) Programa d'Activitats de Formació i Innovació Docent. Es tracta d'un extensa oferta d'activitats en les quals el professorat de la facultat de dret ha tingut tradicionalment un elevat nivell de participació. Les darreres dades de que es disposen són del 2019 (Memòria d'Activitats de Formació i Innovació Docent 2019) i indiquen com aquell any 48 professors del centre van participar en el programa.

b) Convocatòria d'Ajuts per a Projectes d'Innovació i de Millora de la Qualitat Docent. En aquest cas l'ajuda que confereix la universitat consisteix en una dotació econòmica i/o el reconeixement de presentar una bona pràctica docent. També en aquest camp hi ha presència de professorat de la Facultat de Dret. Així, a la convocatòria del 2020, dos projectes de docents del centre van obtenir una resolució favorable i a la convocatòria del 2021 els projectes reconeguts van ser tres.

B) A nivell de la facultat.

La Facultat de Dret lidera i organitza diverses iniciatives destinades a millorar la qualitat docent. A continuació s'enumeren les que han tingut lloc durant el període comprès entre els cursos 2020-2021 i 2021-2022.

a) El curs 2020-2021, amb la col·laboració i suport econòmic de la Unitat de Formació i Desenvolupament Professional i dins el programa de Formació a Mida, es va organitzar un seminari sobre l'Aprenentatge Servei.

b) També el curs 2020-2021 es va dur a terme una sessió formativa sobre tècniques docents que poden ser útils en el context d'una classe de seminari.

c) El març del 2021 es va constituir InnovaDretUAB, un grup d'innovació docent obert a tot el professorat de la Facultat. La seva creació dona compliment a la proposta de millora 024. L'objectiu principal del grup consisteix en acompanyar la implantació del Nou Model Docent al Grau de Dret, però també compartir metodologies docents entre el professorat i difondre sistemes efectius tant de docència com d'avaluació. Per assolir aquests objectius el grup organitza, el primer dimecres de cada mes, seminaris, ponències i discussions sobre temes docents. El curs 2020-2021, d'aquests seminaris només se'n van poder fer dos ja que tot just el grup s'havia creat aquell mes de març. Tot i la denegació de la sol·licitud presentada en la Convocatòria 2021 d'Ajuts per a Projectes d'Innovació i Millora de la Qualitat Docent de la UAB, el curs 2021-2022 va significar la consolidació d'InnovaDret ja que, no només es van incorporar més docents al grup, sinó que es va poder complir amb el programa de vuit seminaris celebrats entre els mesos d'octubre i maig.

Per últim, cal posar de manifest que la proposta de millora 023 consistent en crear un espai web per facilitar al professorat gravacions de les sessions formatives desenvolupades a la Facultat no s'ha posat finalment en marxa. La constatació de que la major part del professorat ja tenia bon coneixement de les tècniques que s'hi mostraven va conduir a desistir d'aquesta iniciativa.

Ateses les millores introduïdes i exposades anteriorment, la coordinació valora aquest estàndard com

	S'assoleix amb condicions
x	S'assoleix
	S'assoleix amb progrés vers l'excel·lència

Grau en Relacions Laborals

Durant el procés d'acreditació, aquest estàndard va obtenir la valoració:

	S'assoleix amb condicions
X	S'assoleix
	S'assoleix amb progrés vers l'excel·lència

Valoració de la titulació:

4.1 El professorat reuneix els requisits del nivell de qualificació acadèmica exigits per les titulacions del centre i té suficient i valorada experiència docent, investigadora i, si escau, professional.

En l'informe d'acreditació es valorava positivament la qualitat del professorat, tot i que es feia referència a una presència important de professorat no permanent i de professorat associat, amb la recomanació d'incrementar el número de doctors/es. Les actuacions de la coordinació del grau s'han concretat en: 1) Millorar el nombre de professorat doctor al grau, com es pot veure a les dades indicades a sota i 2) millorar el nombre de professorat permanent al grau. Dos qüestions prèvies:

I. INTERDISCIPLINAREITAT.

El professorat que imparteix docència en el grau té la formació, capacitat i experiència docent suficient per impartir una docència de qualitat. El professorat pertany als Departaments de 1) Dret Públic i Ciències Històrico-jurídiques, 2) Dret Privat, 3) Ciència Política i Dret Públic, 4) Sociologia, 5) Empresa, 6) Economia Aplicada i 6) Psicologia Social, essent els 3 primers adscrits a la Facultat de Dret i la resta a les Facultats de la UAB de Ciències Polítiques i Sociologia, Economia i Empresa i Psicologia.

Cal constatar la real interfacultativitat de la titulació, on 6 departaments diferents de centres diferents estan implicats amb la docència. Aquest fet si bé comporta una dificultat afegida en les tasques de coordinació de la titulació reverteix de manera molt positiva en l'adquisició de competències d'una elevada transversalitat per part de l'alumnat.

II. PROFESSORAT ALTAMENT QUALIFICAT.

El nivell de qualificació acadèmica del professorat és l'adequat per la titulació, com avala:

1. La seva trajectòria científica en el **professorat amb dedicació a temps complet**, que combina docència i, paral·lelament, desenvolupa una trajectòria investigadora amb projecció internacional, com es pot comprovar en el nombre de publicacions en revistes d'impacte internacional o el nombre de projectes de recerca competitius dels diversos departaments implicats en la docència al Grau en Relacions Laborals.

A continuació, el detall de les propostes i resultats:

1) Assolida la millora en el nombre de professorat doctor al Grau

L'anàlisi de les dades mostra com durant aquest darrer curs el percentatge de hores de docència impartit per professorat doctor s'ha mantingut, **tot i que s'observa una petita millora en els percentatges respecte cursos anteriors**. Això pot explicar-se en part perquè les jubilacions produïdes no han estat reemplaçades per professorat del mateix nivell. **Es constata un increment progressiu del % de professorat doctor, sent superior al 50% en els cursos 20-21 i 21-22.**

Taula. Total hores HIDA i percentatge de professorat doctor i no doctor

Any	Total hores	Professorat doctor	Professorat no doctor
2021	6.653	56%	43%
2020	6.423	52%	48%
2019	6.022	51%	49%
2018	5.948	50%	50%
2017	5.847	51%	49%
2016	6.459	53%	47%

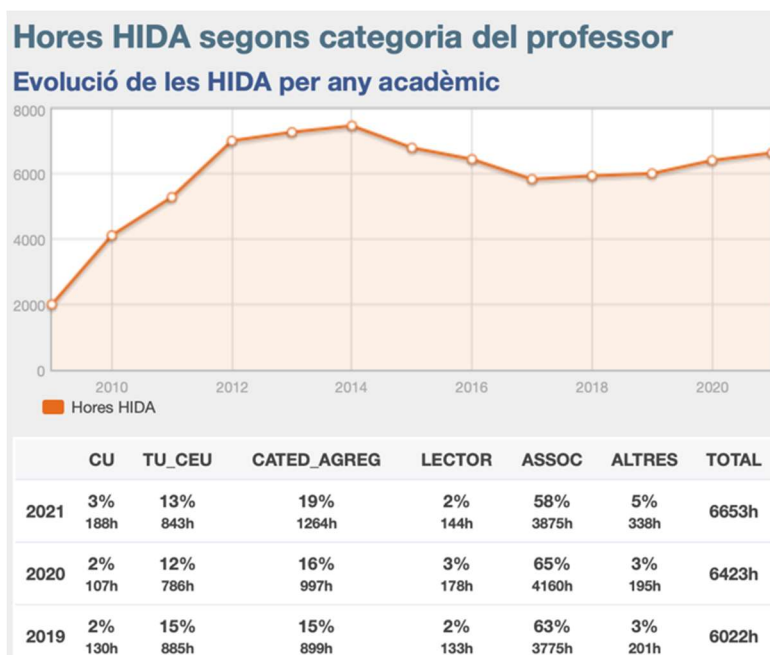
En referència al tema del professorat doctor, cal destacar que de les 43 assignatures que té el grau, **el % de professorat responsable doctor a les guies docents, que inclouen el programa, l'avaluació i l'assoliment de les competències, es situa en el cursos 20120-2021 en un 93%** (40 de 43 guies docents del Grau tenen com a professorat responsable professorat doctor, <https://www.uab.cat/web/estudiar/llicitat-de-graus/professorat/relacions-laborals-1345473027758.html?param1=1224150576688>).

Aquest fet constata l'existència d'un elevat nombre de professorat associat al Grau que té el títol de doctor/a.

No obstant, continua sent necessària una política general de rejuveniment de les plantilles a nivell institucional. Des de la Facultat de Dret, es fan reunions periòdiques amb les direccions dels departaments i vicerectorat de professorat per analitzar la situació, que han de continuar mantenint-se.

2) Assolida la millora del nombre de professorat permanent al Grau

En referència a aquesta proposta el percentatge de professorat permanent augmenta lleugerament:

Gràfic. Distribució professorat per categories acadèmiques.

Font: El grau en xifres (http://siq.uab.cat/siq_public/titulacio/2500258/)

En referència a la segona proposta, d'acord amb la taula, és que sobre el total d'hores impartides als estudiants, el percentatge de professorat estable augmenta en les categories de Catedràtic Laboral/Agregat, de l'15% del curs 2019 al 19% al curs 2021. Respecte la categoria de lector, baixa en 1 punt el % degut a l'estabilització d'aquesta categoria en professorat Catedràtic Laboral/Agregat. Aquest factor és especialment destacable atès que correspon a professorat més jove que ha obtingut una plaça permanent, amb el que comporta de rejuveniment de la plantilla. No obstant, els alumnes no distingeixen entre professorat permanent i no permanent.

El perfil de **professorat que combina docència i experiència professional**, amb una intensitat necessària i imprescindible a la titulació de Relacions Laborals, aplicable a les matèries que imparteixen.

Al Grau en Relacions Laborals **el nombre de professorat associat és un fet a destacar molt positivament, ja que es tracta de professorat associat real (Inspectors de Treball, Auditors, Psicòlegs en l'exercici de la seva professió, advocats laboralistes, graduats socials, responsalbes administració pública, gerents i responsables departaments de recursos humans) que aplica els seus coneixements i experiència pràctica a uns estudis altament professionalitzadors.**

A nivell de percentatge d'hores HIDA per professorat doctor/a, es mantenen nivells satisfactoris atès el marcat caràcter professionalitzador i les especificitats que comporta estar encabit en un determinat sector, **que fa inherent i imprescindible la necessitat de que algunes assignatures hagin de tindre una forta presència de professionals del sector. Per aquest motiu, un 58% de la docència està impartida per professorat associat, i no es considera un factor negatiu que afecti a la qualitat de docència.**

Participació Programa Avaluació docent

Taula. Índex de participació (Programa d'avaluació docent)

Curs	2016-2017	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021	2021-2022
Primer sem.	14,5 %	26 %	25,8 %	32,8 %	14,7 %	25,3 %
Segon sem	7,1 %	9,2%	19,7 %	No programada	13,8 %	14,9 %

En relació als resultats de les enquestes de satisfacció aquestes van arribar a un màxim de participació en el curs 19-20 amb un 32,8% de participació. El curs 21-22 ha baixat especialment al segon semestre. Es programa des de la coordinació que les enquestes es passin a l'aula, fent responsable un professor/a. Cal destacar però que el calendari no afavoreix aconseguir un increment de les mateixes ja que s'activa pràcticament quan s'han acabat les 13 setmanes de docència programada.

Taula. Mitjana ponderada (Programa d'avaluació docent)

Curs	Primer semestre	Segon semestre
2021-2022	2,86	3,04
2020-2021	2,78	2,96
2019-2020	3,03	No programada
2018-2019	2,94	3,06
2017-2018	2,98	3,01
2016-2017	2,88	3,02

Font: Informes de Docents i Assignatures, www.sia.uab.cat. Professorat responsable: <https://www.uab.cat/web/estudiar/llicitat-de-graus/professorat/relacions-laborals-1345473027758.html?param1=1224150576688>).

Els valors milloren respecte al curs anterior 2018-19 pel que fa a l'índex de participació (al voltant del 20%). És important continuar treballant per millorar la participació dels estudiants a l'enquesta d'avaluació de l'activitat docent, doncs la validesa d'aquesta enquesta és important per captar una opinió representativa dels estudiants i poder realitzar adequades propostes de millora.

Valoració:

Cal destacar l'esforç dedicat per aconseguir millorar el nivell de participació dels estudiants, tal com s'havia previst en la proposta de millora del passat informe de seguiment. Considerem que s'ha assolit la proposta ja que els resultats són més satisfactoris.

Propostes de millora:

- Millorar la participació de l'estudiant a les enquestes a través de nomenar professorat responsable d'assignatures amb més nombre alumnes matriculats per cursos que a l'aula dediqui un temps a fer l'enquesta d'avaluació d'assignatures i professorat.

Avaluació de l'estàndard:

Atès que s'han pres decisions per a millorar les condicions avaluades en el procés d'acreditació, la coordinació valora aquest estàndard com

	S'assoleix amb condicions
	S'assoleix
X	S'assoleix amb progrés vers l'excel·lència

4.2. El professorat del centre és suficient i disposa de la dedicació adequada per desenvolupar les seves funcions i atendre els estudiants.

El Grau en Relacions Laborals disposa de suficient professorat per impartir adequadament la titulació. Algunes particularitats a destacar:

- **Desdoblament classes teòriques i Pràctiques Aula en 3 grups a Primer curs.** Per tal de garantir una millor introducció als estudis i acompanyament a l'alumnat, el primer curs del Grau en Relacions Laborals té 3 grups (2 torn matí i 1 torn tarda), amb l'objectiu de reforçar i reduir la ràtio alumnat/professorat a l'inici dels estudis.
- **Desdoblament de les Pràctiques a l'Aula a les assignatures de Segon i Tercer curs.** El grup es desdobra a les classes pràctiques (Pràctiques a l'Aula) per tal de garantir una millor realització de les activitats supervisades, de les tutories a l'aula i del desenvolupament pràctic de les matèries.
- **Màxim alumnes matriculats a les assignatures optatives de Quart curs.** L'optativitat, que conforma el gruix juntament amb les Pràctiques Externes i el TFG del darrer curs del grau, té un límit d'alumnes matriculats per assignatura fixat en 45. Això dona lloc a una homogeneïtat en les diferents assignatures optatives pel que fa a la ràtio i també una òptima realització de les activitats programades d'avaluació, atès que la majoria d'assignatures optatives tenen una avaluació continuada que prescindeix d'un examen final.
- Pràctiques Externes. El perfil del professorat responsable de la supervisió/avaluació de les pràctiques externes/pràcticum combina alta qualitat acadèmica i experiència professional.
- La ràtio alumnat per professor s'optimitza a través de les activitats dirigides, tant a les classes teòriques com a les pràctiques a l'aula, establint-se criteris uniformes a través de les [guies docents de la titulació](#).

4.3. La institució ofereix suport i oportunitats per millorar la qualitat de l'activitat docent i investigadora del professorat.

El professorat del Grau disposa d'oportunitats per millorar la seva qualitat docent i investigadora. De manera freqüent s'organitzen diferents seminaris de recerca i docència, i conferències adreçades al professorat.

Des de la Facultat s'han organitzat accions de formació que analitzen la necessitat d'incorporar millores que fomentin un aprenentatge més actiu, profund i contextualitzat de l'alumnat (webminar nivell avançat teams, modalitat TFG/TFM Aprenentatge Servei, Pràctiques docents, entre d'altres).

L'àmbit de Formació i d'Innovació Docent de la UAB porta a terme un ampli ventall d'actuacions en diferents aspectes i serveis per a la formació i l'assessorament del professorat universitari amb l'objectiu general de proporcionar els instruments, estratègies i recursos necessaris per al desenvolupament de la seva tasca docent. **A aquestes activitats, la coordinació de la titulació ha participat de forma activa, sent membre dels Grups d'Innovació Docent UAB corresponents a les [Pràctiques Externes](#) i al [Treball de Fi de Grau](#), amb resultats de recerca i implementació de millores destacats en fòrums de debat nacional i internacional.**

Durant el proper curs, es continuarà treballant en aquesta línia, 1) realitzant reunions periòdiques entre les direccions dels departaments i el vicerectorat de professorat per establir polítiques que incrementin el nombre de professorat doctor, 2) impulsant iniciatives adreçades a la introducció de millores metodològiques que fomentin un aprenentatge més actiu, profund i contextualitzat dels estudiants i 3) analitzant amb més detall les ràtios alumnat/professorat.

Valoració de la titulació:

1. Atès que el professorat disposa de la qualificació acadèmica i els reconeixements externs rellevants, com també d'experiència per desenvolupar formació de qualitat, el centre valora aquest estàndard com "s'assoleix en progrés vers l'excel·lència".
2. La ràtio alumnat/professorat permet assegurar que s'atén de forma adequada als estudiants i es fa l'acompanyament que requereixen per poder assolir les competències específiques del grau, especialment en dos estadis decisius, com són el primer curs (amb l'existència de 3 grups per una entrada de 120 alumnes) i el quart i darrer del grau (on la matrícula de l'alumnat està limitada a un màxim de 45 alumnes per assignatura).
3. Tot i reconèixer la importància de la col·laboració de professorat associat als grau, ja que aporta el seu coneixement i experiència en un grau altament professionalitzador, caldria millorar el percentatge de professorat (permanent) doctor amb tasques de docència. Aquest objectiu depèn principalment de la política universitària de la universitat.

Propostes de millora:

Es mantenen algunes de les plantejades durant el darrer informe de seguiment:

- Cal treballar en millorar la puntuació del professorat.

Ateses les millores introduïdes i exposades anteriorment, la coordinació valora aquest estàndard com

	S'assoleix amb condicions
X	S'assoleix
	S'assoleix amb progrés vers l'excel·lència

Màster en Advocacia

Durant el procés d'acreditació, aquest estàndard va obtenir la valoració:

	S'assoleix amb condicions
X	S'assoleix
	S'assoleix amb progrés vers l'excel·lència

Valoració de la titulació:

En relació a aquest estàndard, cal només afegir que el que es diu al punt 1.5 fa que tinguem en compte de manera específica la proporció de professorat intern i extern per aconseguir els requisits del RD 775/2011. Pel que fa al nivell del professorat extern, específic del Màster i per tant mereixedor d'un apunt concret, s'ha de dir que es valora de manera particular per part dels coordinadors de cada mòdul la opinió que tenen respecte d'ells els estudiants, recollida principalment a través de valoracions concretes que es fan sobre el professorat. D'altra banda atesa la especial configuració del Màster aquest professorat extern està compost per persones de diferents activitat amb una trajectòria d'anys a les seves carreres: fiscals, jutgesses i jutges, advocades i advocats

En sintonia amb la pròpia línia del Centre, l'anàlisi de les necessitats formatives i la gestió de la formació es realitza al llarg de tot l'any a les comissions pertinents. També estem en la direcció de fomentar la complementarietat entre diferents accions i instruments, tenint en compte l'objectiu estratègic de la facultat potenciar la igualtat i la inclusió en tots els àmbits d'activitat dels diferents col·lectius, especialment pel que fa a la perspectiva de gènere i a la sostenibilitat, ara un element essencial a la activitat de les empreses i amb unes exigències legals que són específicament tractades

Propostes de millora:

Ateses les millores introduïdes i exposades anteriorment, la coordinació valora aquest estàndard com

	S'assoleix amb condicions
	S'assoleix
	S'assoleix amb progrés vers l'excel·lència

Màster en Dret Empresarial

Durant el procés d'acreditació, aquest estàndard va obtenir la valoració:

	S'assoleix amb condicions
x	S'assoleix
	S'assoleix amb progrés vers l'excel·lència

Valoració de la titulació:

Es mantenen les condicions de l'acreditació i s'han millorat les condicions d'adequació al programa formatiu

Taula 4.1. Índex de participació (Programa d'avaluació docent)

Curs	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021	2021-2022
Primer sem.	7'1 %	23 %	-	3'4 %	38'2 %
Segon sem	-	-	No programada	8'4 %	43'4 %

En relació als resultats de les enquestes de satisfacció, es pot observar un increment extraordinari en la taxa de resposta durant el curs 2021-2022. La raó és la dedicació del professorat i de la coordinació a facilitar un espai temporal per tal de que els alumnes contestin les enquestes.

En relació a la satisfacció de l'alumnat, en referència al conjunt d'assignatures/mòduls del segon quadrimestre del curso 2021-2022, la resposta era de 3,69/4 a la pregunta si s'havia seguit la programació de l'assignatura/mòdul que s'explica a la Guia docent.

Un 3,58/4 contestava afirmativament a la qüestió si el material del curs (presentacions a classe, enunciats de problemes o casos, guions de seminaris i pràctiques, lectures, bibliografia de consulta estava ben preparat i resultava útil.

A la pregunta sobre si el sistema d'avaluació s'explica clarament a la guia docent de l'assignatura/mòdul, la resposta és satisfactòria amb un 3,56/4.

Els continguts de les proves i d'altres activitats d'avaluació es corresponen amb els continguts del curs i també al temps que el professorat va dedicar a cada tema, rebent una resposta positiva de 3,57/4. Sobre si la càrrega de treball de l'estudiant està ben dimensionada, de nou, la resposta de l'enquesta assenyalava que és positiva amb un 3,51/4.

En relació al nivell d'aprenentatge que l'alumne manifesta adquirir i el caràcter valuós dels ensenyaments, la resposta era de 3,5/4.

Finalment, una resposta de 3,63/4 considera que hi ha hagut una bona coordinació interna en el mòdul (distribució de càrrega treball, no solapament entre continguts, seqüenciació temporal d'activitats, etc.

Taula 4.2. Mitjana ponderada (Programa d'avaluació docent)

Curs	Primer semestre	Segon semestre
2021-2022	3'35	3'41
2020-2021	4	3'4
2019-2020	-	No programada
2018-2019	3'23	-
2017-2018	3'46	-

Pel que fa a la composició del professorat, els dos cursos analitzats presenten majoria de docència impartida per professorat doctor que, a més, és majoritàriament professorat permanent de la UAB (catedràtic, titular, agregat o lector).

Es considera convenient continuar amb la preferència per professorat doctor, com es pot veure el curs acadèmic 2021-2022 ja hi ha un increment de professorat doctor respecte al curs 2020-2021.

El professorat del Màster oficial en Dret empresarial participa habitualment en els plans de formació i cursos programats pel Vicerectorat de Programació Acadèmica i de Qualitat de la UAB, a través de la Oficina de Qualitat Docent

Taula 4.3. Total hores HIDA i percentatge de professorat doctor i no doctor

Any	Total hores	Professorat doctor	Professorat no doctor
2021	728	62 %	38 %
2020	798	56 %	44%
2019	812	64 %	36 %
2018	789	70 %	30 %
2017	718	71 %	29 %

Propostes de millora:

- 006 Incrementar el nombre de professorat doctor que imparteix docència al Màster oficial en Dret empresarial

Ateses les millores introduïdes i exposades anteriorment, la coordinació valora aquest estàndard com

	S'assoleix amb condicions
	S'assoleix
X	S'assoleix amb progrés vers l'excel·lència

Màster en Drets Sociolaborals

Durant el procés d'acreditació, aquest estàndard va obtenir la valoració:

	S'assoleix amb condicions
X	S'assoleix
	S'assoleix amb progrés vers l'excel·lència

Valoració de la titulació:

Durant els cursos 2020-2021 i 2021-2022, la plantilla de professorat del MUDSL no ha sofert variacions importants, tot i que s'incrementa el percentatge de professorat que ostenta el grau de doctor (88 %) en relació als cursos precedents, un increment que esdevé especialment significatiu si es compara amb anys acadèmics anteriors (76 % el 2018-2019 i 71% el 2017-2018).

La mateixa tendència creixent s'observa en el percentatge d'hores d'impartició docent a l'aula per professorat doctor: 88 % del curs 2021-2022, 83 % del curs 2020-2021, 82,59 % del curs 2019-2020, 76,36 el curs 2018-2019, 70,74 % el curs 2017-2018 i 70,44 % el curs 2016-2017.

Es mantenen estables i a uns nivells similars als de cursos anteriors els percentatges d'hores d'impartició docent a l'aula segons els trams del professorat (amb tram viu de recerca un 80,3 % -2021 2022- i 81 % -2020 2021-; 73,9 % i amb tram viu de docència un 91 % -2021 2022- i 87,6 % -2020 2021-).

Tot i que l'Informe d'Avaluació Externa 2020 no formula cap proposta de millora en relació a aquest Estàndard pel MUDSL, el document destaca dos aspectes no del tot positius:

1) Pes del professorat doctor

Tot i que el document reconeix, comparant el pes del professorat doctor en el període avaluat (cursos 2018-2019, 2017/2018, 2016-2017 i 2015-2016) en relació a l'avaluat en l'anterior procés d'acreditació, que *"en el último período hay un aumento de un 8% en el número de doctores respecto al total del profesorado"* (pàg. 17), considera que l'augment és insuficient per atorgar la màxima valoració donat que *"para obtener la calificación «en progreso hacia la excelencia» se requieren avances sustanciales respecto a la situación anterior"* (pàg. 14 de l'Annex a la Resolució d'Acreditació, on figura la Resposta del CAE a les al·legacions formulades per la UAB a l'Informe de visita).

Considerem que, amb les noves dades corresponents al curs 2021-2022 aquest pas endavant substancial és indiscutible, donat que es sumen quatre anys consecutius incrementant el percentatge de professorat doctor. Així doncs, no considerem necessari formular cap proposta de millora en relació a aquesta qüestió, més enllà de mantenir el pes que ha assolit el professorat doctor a la titulació i, si el context ho permet, incrementar-lo encara una mica més.

2) La direcció de TFM's per part de professorat no doctor

Es destaca, en relació a aquesta qüestió, que *"un 28,6 % de los TFM es dirigido por profesorado no doctor"* i que s'ha de procurar *"reducir el número de TFM's dirigido por profesorado no doctor"* (pàgs. 16 i 17). Més endavant, la reflexió es reitera en el marc de l'Estàndard 6, on s'afirma que *"Existe un porcentaje significativo de TFM's dirigidos por profesorado no doctor , por lo que se recomienda prestar atención a este aspecto para que los resultados del aprendizaje no se vean comprometidos"*.

En aquest aspecte la situació dels cursos 2021-2022 i 2020-2021 s'ha millorat, dintre de les possibilitats, en els següents termes:

Curs acadèmic	Treballs dirigits	Persones directores no doctores	%
2021-2022	28	3	89,28
2020-2021	25	1	96
2019-2020	17	6	64,71

Tot i les dificultats que genera el desequilibri que presenta la plantilla de l'Àrea de Dret del Treball i de la Seguretat Social (que és la que assumeix íntegrament la direcció dels TFM del MUDSL) entre professorat permanent i no permanent, s'ha fet un esforç substancial per millorar

la qualitat de la direcció dels TFM's. Per a aconseguir-ho, s'ha contractat professorat associat amb el títol de doctor i s'ha reassignat la docència del professorat associat doctor que no participava al Màster en Drets Sociolaborals.

Proposta de millora:

- Aconseguir i mantenir en els pròxims anys un percentatge del 90 % de treballs de fi de màster dirigits per professorat doctor.

Ateses les millores introduïdes i exposades anteriorment, la coordinació valora aquest estàndard com

	S'assoleix amb condicions
	S'assoleix
x	S'assoleix amb progrés vers l'excel·lència

Màster en Integració Europea

Durant el procés d'acreditació, aquest estàndard va obtenir la valoració:

	S'assoleix amb condicions
x	S'assoleix
	S'assoleix amb progrés vers l'excel·lència

Valoració de la titulació:

Es mantenen els valors de l'acreditació.

- 4.1 El professorat reuneix els requisits del nivell de qualificació acadèmica exigits per les titulacions del centre i té suficient i valorada experiència docent, investigadora i, si escau, professional. Un aspecte important en l'acreditació de la qualitat del professorat és la seva tasca de recerca. Per això, des de la mateixa coordinació del Màster es farà un seguiment de les línies de recerca, projectes i qualitat en la que participa en els diferents projectes el professorat que està implicat en el desenvolupament dels diferents mòduls del màster. En aquest aspecte, adquireix especial importància la creació de un Institut d'Estudis de la UE on el professorat i el personal investigador de la UAB que treballa en àmbits de la UE pot encabir la seva recerca, i treballar conjuntament amb les diferents disciplines.
- 4.2. El professorat del centre és suficient i disposa de la dedicació adequada per desenvolupar les seves funcions i atendre els estudiants. El professorat de la Facultat de Dret de la UAB té la formació, capacitat i experiència docent suficient per impartir docència de qualitat en les titulacions que imparteix. Una proporció molt elevada del seu professorat permanent, i particularment el més jove, té una trajectòria investigadora amb projecció nacional i internacional reflectida a través de les seves publicacions en revistes acadèmiques de prestigi en els àmbits del Dret. Una part important del professorat no permanent té un perfil professional necessari per al vessant professionalitzador de les titulacions que imparteix la Facultat de Dret. Durant el curs 22-23 hem incrementat el professorat de

prestigi a partir de un investigador que té una beca Maria Zambrano. El professorat el Màster Universitari en Integració Europea ve de diferents facultats de la UAB, però com que l'objectiu és oferir a l'alumnat els ensenyaments de persones el més experimentades possibles en cadascun del àmbits, intentem aportar el coneixement de professorat que venen per raó de la seva experiència i activitat professional com son jutges del TJUE, Directors Generals de la UE i altres experts internacionals. Això fa que el percentatge de professorat no doctor associat sigui any rere any una mica més alt. Aquesta situació de contractar professorat per a cobrir àmbits molt específics del programa, en part conseqüència de l'envelliment del professorat de la UAB i el relleu lent que estem patint, ens permet, a partir de criteris de molt alta qualitat, compensar el nombre de crèdits que pot oferir el professorat universitari. Com a criteri general el professorat que ve de la UAB és doctor, o a punt de ser-ho. I de fet això es demostra quan es comprova el nombre d'hores de docència del professorat, en que el professorat doctor és qui té la majoria de responsabilitat docent del màster.

Taula 4.1. Índex de participació (Programa d'avaluació docent)

Curs	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021	2021-2022
Primer sem.	8'7 %	11'4 %	11'9 %	3'9 %	20'5 %
Segon sem	4'1 %	4'9 %	No programada	11'7 %	39'6 %

En relació als resultats de les enquestes de satisfacció des de la Facultat de Dret ha iniciat un pla per a l'augment sostingut de l'índex de resposta de les enquestes d'avaluació docent. Aquestes actuacions han tingut un impacte positiu en l'índex de resposta per tant, cal seguir aplicant les mesures dissenyades per a una informació més acurada.

Taula 4.2. Mitjana ponderada (Programa d'avaluació docent)

Curs	Primer semestre	Segon semestre
2021-2022	3'78	3'8
2020-2021	3'06	3'75
2019-2020	3'45	No programada
2018-2019	3'56	3'31
2017-2018	3'77	2'56

Pel que fa a la composició del professorat a la valoració de l'actuació docent del professorat els resultats de les enquestes son satisfactoris a nivell de titulació i superen en tots els casos la puntuació de 3.

Taula 4.3. Total hores HIDA i percentatge de professorat doctor i no doctor

Any	Total hores	Professorat doctor	Professorat no doctor
2021	1.276	89 %	11 %
2020	1.635	91 %	9 %
2019	1.250	92 %	8 %
2018	1.164	85 %	15 %
2017	1.029	87 %	13 %

Finalment en referència a les hores de docència impartides pel professorat doctors, igual que a la resta de la UAB, la dificultat per dotar de places estables de professorat permanent ha afectat

negativament el percentatge d'hores. Des de la coordinació de la titulació es continua treballant per revertir la situació.

Propostes de millora:

Ateses les millores introduïdes i exposades anteriorment, la coordinació valora aquest estàndard com

	S'assoleix amb condicions
x	S'assoleix
	S'assoleix amb progrés vers l'excel·lència

Estàndard 5: Eficàcia dels sistemes de suport a l'aprenentatge

La institució disposa de serveis d'orientació i recursos adequats i eficaços per a l'aprenentatge de l'alumnat.

Durant el procés d'acreditació, aquest estàndard va obtenir la valoració:

	S'assoleix amb condicions
X	S'assoleix
	S'assoleix amb progrés vers l'excel·lència

Valoració del centre:

5.1 Els serveis d'orientació acadèmica suporten adequadament el procés d'aprenentatge i els d'orientació professional faciliten la incorporació al mercat laboral.

Els alumnes de la Facultat de Dret tenen a la seva disposició Pla d'Acció Tutorial de la [UAB](#) i del [centre](#). Els dos documents es revisen i actualitzen periòdicament d'acord amb les valoracions dels alumnes i la necessitat d'incorporar noves activitats d'orientació detectades pels responsables. Actualment la facultat de Dret disposa d'un PAT per als estudis de Grau i un específic per a cada titulació de màster. El procés d'acreditació dels diferents màsters de la facultat, però, va posar en evidència la necessitat de disposar d'un pla d'acció tutorial únic a tot el centre i comú a tots els estudis. Amb aquest objectiu es busca que tot l'alumnat de la Facultat de Dret, amb independència dels estudis on estigui matriculat, pugui gaudir de la mateixa atenció tutorial

Les activitats encabides durant el curs dintre del pla tutorial son les següents:

I. Accions d'acollida.

El curs 19-20 es va realitzar a l'inici de curs una sessió de benvinguda als alumnes de primer dels diferents graus de la facultat per facilitar la seva integració al centre. Aquestes sessions d'acollida i benvinguda per l'estudiantat de primer curs dels graus de la Facultat s'han continuat duent a terme durant els cursos 20-21 en què es va fer de manera virtual arran de la pandèmia i de forma presencial els cursos 21-22, tret de la sessió de juliol de 2022 que no es va dur a terme per coincidir de ple amb el canvi d'equip deganal.

II. Atenció i seguiment dels alumnes.

1) Atenció i seguiment del alumnes per qüestions derivades de la docència i l'avaluació

Al llarg d'aquests cursos s'han dut a terme diverses comissions mixtes amb els delegats dels diferents cursos del Grau de Dret –així com reunions amb els estudiants de l'Assemblea de Dret. Per part del Deganat hi assisteixen a aquestes trobades el Degà o la Degana (des del curs 22-23), el Vice-degà d'Ordenació Acadèmica, les Coordinacions dels diferents graus i el Vice-deganat d'Alumnat. Aquestes reunions són útils per conèixer les inquietuds dels estudiants i donar-hi resposta.

A més a més, a través de l'Opina i de correus electrònics es reben queixes de l'alumnat dirigides a professors, de les quals se'n fa seguiment posant-nos en contacte amb el l'estudiant i el professor afectats.

2) *Piune*

Als alumnes amb necessitats educatives especials, des de la facultat se'ls proporciona les adaptacions metodològiques i d'avaluació recomanades a l'informe elaborat pel Piune.

3) *Tutoresport*

Als alumnes que són esportistes d'èlit i que estan inscrits al programa Tutoresport se'ls facilita la compatibilitat entre els estudis i les seves obligacions esportives.

III. Accions relacionades amb la participació i representació estudiantil.

Des del curs 19-20 s'ha impulsat especialment, amb la col·laboració de la Unitat de Dinamització Comunitària de la UAB, l'elecció de delegats en els diferents grups del Grau de Dret, així com la participació dels estudiants el màxim òrgan de representació de la facultat (la Junta) fent reunions informatives. D'altra banda, des del curs 21-22 des de la Facultat i, en especial, des de la Comissió d'Igualtat s'ha impulsat l'elecció dels i les representants d'igualtat de l'Observatori d'Igualtat de la UAB a cadascun dels graus. Aquests/es representants són convidats/es a totes les reunions de la Comissió d'Igualtat de la Facultat de Dret.

IV. Activitats d'Orientació Professional

Tant al curs 21-22 com al curs 22-23 s'han realitzat i es continuaran organitzant trobades d'alumnes del Màster de l'Advocacia i d'alumnes dels últims cursos dels Graus amb representants de grans despatxos d'advocats.

Les accions per a incrementar la vinculació dels antics estudiants amb la Facultat de Dret s'han consolidat i es mantenen actives les xarxes socials i la generació de continguts per aquests col·lectiu.

La facultat de Dret aposta per facilitar el suport als estudiants en la seva decisió de integrar-se al mercat laboral, sobretot amb la realització de jornades obertes i de trobades amb grans despatxos, però també de conferències impartides per professionals del Dret (Notaris, jutges, etc..) per orientar el perfil professionals de tots els estudiants de les nostres titulacions.

També la Universitat facilita el suport a l'alumne una vegada finalitza els seus estudis mitjançant la Xarxa Alumni de la UAB que s'inicià l'any 2008 amb l'objectiu de fomentar el desenvolupament d'una xarxa entre les persones titulades. L'objectiu és fomentar la relació amb les persones i col·lectius vinculats a la Universitat per relacions anteriors a partir de l'organització d'activitats, la prestació de serveis i la creació d'espais comuns de debat i reflexió. En concret, es treballa per fomentar el vincle, la formació continuada, l'ocupabilitat, les activitats socioculturals i el treball en xarxa. Alumni UAB encara el futur amb el repte de consolidar un calendari d'activitats i serveis enfocats a capacitació professional i la formació continua de les persones titulades a la UAB, i esdevenir una xarxa de professionals reconeguda i prestigiada que retorni el seu valor a la UAB. Un dels objectius de la Facultat a partir del curs 22-23 és fomentar la col·laboració d'aquesta amb la Xarxa Alumni UAB, no només per incrementar la participació de l'ex-alumnat en activitats

organitzades per la Facultat i, en especial, per l'organització de les sortides professionals dels i les nostres estudiants sinó també per la creació de la Xarxa Alumni Dret i la creació de la Xarxa Alumni Criminologia. La Xarxa Alumni Relacions Laborals funciona amb molt d'èxit des del curs 21-22.

5.2 Els recursos materials disponibles són adequats al nombre d'estudiants i a les característiques de la titulació.

La Facultat de Dret posa tots els recursos a disposició dels estudiants i la seva adequació al procés formatiu.

Així, respecte a la Biblioteca, els fons responen satisfactòriament a les necessitats de les titulacions, es fa un elevat ús d'ells i estan clarament interrelacionats amb l'activitat de recerca del centre. El Centre s'interessa en mantenir la bibliografia més actualitzada especialment en els àmbits en què hi pot haver més canvi. La Biblioteca de Ciències socials ha fet un considerable esforç des del curs 2019/2020 (amb suport de recursos del Rectorat) per tal de obtenir la bibliografia de les guies docents en suport digital. En relació a aquest avenç i donada la importància de l'accés dels alumnes a la bibliografia en suport digital en el suport digital de bibliografia recomanada a les guies docents el Centre es va proposar dues millores de cara als cursos 20-21 i 21-22 que s'han acomplert satisfactòriament: 1ª) En primer lloc continuar amb la tasca d'incorporació de la Bibliografia en suport digital de forma que en dos cursos (2020/2021 i 2021/2022) es pugui incrementar aquesta en un 10%. Val a dir que el percentatge d'increment de la bibliografia en suport digital a les guies docents ha estat superior al 10% . 2ª) Promoure la pedagogia als alumnes i professors perquè coneguin el format digital e informar de que els llibres estan en format digital, proposta de millora 070, que també s'ha dut a terme amb èxit a través de la informació que el professorat proporciona a l'estudiant sobre el fons digital de la Biblioteca de Ciències Socials. Des del Deganat també s'ha incentivat periòdicament l'adquisició per part de les unitats (i del propi Deganat) de manuals en format digital així com la incorporació d'aquest material a les guies docents de les assignatures dels diferents graus i màsters.

La Facultat disposa d'espais adequats per a impartir la docència de qualitat, espais accessoris perquè els estudiants puguin dur a terme satisfactòriament les seves activitats formatives i d'aprenentatge, i d'una . Els estudiants valoren molt positivament la sala de biblioteca simulacions, espai en el qual es realitzen i graven les simulacions de judicis i altres activitats. Durant el curs 2019/2020 es va destinar una part del pressupost del Centre a facilitar la docència virtual, i millorar les aules per a la docència presencial i virtual. Així s'han posat monitors (Sala de Juntes, Sala de vistes), s'ha posat un sistema de videoconferència (Sala de Juntes, sales de reunions i a algunes aules). S'han posat tres monitors panoràmics a la sala de Graus i s'han facilitat (portàtils) (SLIPI, gestió acadèmica i fer préstec a professorat).

Es destaca la rellevància del servei d'informàtica distribuïda (SID) de ciències socials que ha permès posar a disposició dels alumnes aules informatitzades amb el suport dels tècnics i també al professorat. Ha significat una eina molt important per facilitar un espai per la resposta de les enquestes de satisfacció amb el suport dels informàtics.

La renovació de les aules es un exemple de la preocupació de la Facultat de Dret per l'actualització dels recursos materials . Al curs 2019/2020 s'han iniciat els treballs preparatius per les obres i l'adequació d'espais al nou pla docent als efectes es va crear una comissió d'adequació d'espais del nou model docent (acta equip deganal 16-11-2020) composta pels següents membres: un representant de SLIPI, l'administradora de Centre, un representant de

gestió acadèmica i el Vicedegà de Qualitat Docent. Aquesta Comissió es va reunir el 3-12-2020 i va acordar actualitzar el pla de necessitats d'aules a 4 anys vista (cursos 2021-2025) i saber de quines aules es disposarà, sobretot de quines aules es pot disposar a l'Aulari Central i redactar un pla de remodelació amb una cronologia d'execució. En aquest sentit es va proposar utilitzar l'eina opina perquè els estudiants i professorat ens facin arribar les seves necessitats de millora de les aules mitjançant el missatge "suggeriments aules". Val a dir, també, que des del curs 21-22 les aules grans de la Facultat disposen de ventiladors i que s'ha acabat la remodelació de l'aula 9 de la Facultat.

Per un altra banda, cal afegir que s'ha desestimat la proposta de "dissenyar un sistema de recollida de la valoració de la formació en TIC", proposta 71, perquè s'ha considerat que no té cap sentit en un model docent de presencialitat.

Tampoc s'ha dut a terme la proposta 072 d'"Actualitzar el pla de necessitats d'aules a 4 anys vista (cursos 2021-2025) i saber de quines aules es disposarà per al nou model docent, sobretot de quines aules es pot disposar a l'Aulari Central i redactar un pla de remodelació amb una cronologia d'execució i segons les necessitats facilitades per alumnes i professorat a l'eina Opina". La raó per la qual no s'ha implementat la mesura és perquè el nou equip deganal està valorant l'ús que s'està fent i la utilitat de l'aula nova.

En quant a l'objectiu que la Facultat s'havia recollit a la proposta de millora 073 de "Disposar d'un pla d'acció tutorial (PAT) únic a tot el centre i comú a tots els estudis" val a dir que s'ha començat a treballar en aquest per part del nou equip i que l'actualització d'aquest PAT-que es proposa com a millora- es una tasca a realitzar conjuntament pel Vice-deganat d'alumnat i la persona responsable de qualitat de la Facultat de Dret per tenir-lo enllestit al 2023.

Propostes de millora:

- Creació de la Xarxa Alumni Dret i de la Xarxa Alumni Criminologia (2022-23) per la seva plena implementació al curs 2023-24.
- Creació d'un nou Pla d'Acció Tutorial (PAT)

Ateses les millores introduïdes i exposades anteriorment, la coordinació valora aquest estàndard com

	S'assoleix amb condicions
x	S'assoleix
	S'assoleix amb progrés vers l'excel·lència

Grau en Criminologia

5.1. Els serveis d'orientació acadèmica suporten adequadament el procés d'aprenentatge i els d'orientació professional faciliten la incorporació al mercat laboral.

A partir de l'acreditació es va detectar que era important per millorar en els resultats del TFG (que es comenta en el punt 6) que l'alumnat tingués una informació clara de com havia d'afrontat el desenvolupament del TFG per tal d'arribar a un resultat d'èxit. Amb aquest objectiu

es va establir al Pla d'Acció Tutorial de la Facultat de Dret², que l'alumnat de segon i de tercer rebria a l'inici de curs una xerrada informativa sobre TFG, i així es fa sistemàticament a l'inici de cada curs acadèmic. A més, existeix un professor responsable de TFG que durant tot el desenvolupament del TFG supervisa que l'alumnat i el professorat-tutor compleixi amb les seves obligacions. Creiem per tant que el grau compta ja amb un sistema eficaç perquè el procés de TFG compleixi amb els seus resultats.

5.2. Els recursos materials disponibles són adequats al nombre d'estudiants i a les característiques de la titulació.

Existeix un indicador en que el grau necessita millorar que és el relatiu a la taxa d'abandonament. Aquest indicador en la memòria es situa en un 15% i, tal com mostra la taula 3, de mitjana el grau és abandonat per un 21% dels alumnes que el cursen.

Taula 6. **Abandonament del grau. Promoció 2009-2010 a promoció 2016-2017**

	Taxa d'abandonament
Promoció 2009-2010	26%
Promoció 2010-2011	15%
Promoció 2011-2012	23%
Promoció 2012-2013	24%
Promoció 2013-2014	18%
Promoció 2014-2015	25%
Promoció 2015-2016	25%
Promoció 2016-2017	25%
Promoció 2017-2018	10%
Promoció 2018-2019	20%
Mitjana Abandonament	21%

Font. El grau en xifres. http://sig.uab.cat/sig_public/centre/106/titulacio/2500257/

Amb l'objectiu de reduir aquesta taxa d'abandonament, i assolir els objectius de la memòria verificada, des del curs 2018-2019 es es va endegar un Pla d'Acció Tutorial amb accions dissenyades per als estudiants de primer curs de la titulació. El pla consisteix en que el professorat responsable de les assignatures de primer curs farà un especial seguiment de l'assistència i el seguiment de les assignatures de primer per cadascun dels alumnes matriculats. En paral·lel es programaran reunions de seguiment d'aquesta acció a l'inici de curs, en finalitzar el primer semestre i a final de curs per valorar l'efectivitat de la proposta. Durant el curs 2018-2019 es va portar a terme aquest pla en els termes indicats. El professorat de seminari va portar a terme accions específiques de tutoria amb alumnat que es percebia que tenia més dificultat de seguiment de les assignatures (alumnes internacionals, alumnes amb necessitats especials, alumnes amb problemes familiars). Si bé algunes situacions no van poder ser resoltes (alumnes internacionals amb gran dificultat de comprensió), en la resta de casos, els alumnes sobre els que es va fer una acció tutorial específica han seguit cursant la titulació. En la mesura en que les taxes d'abandonament no es coneixen fins el pas de dos anys no podem encara firmar si aquestes accions serviran per reduir la taxa d'abandonament. En el curs 2019-2020 aquest pla no s'ha portat a terme, ja que es va valorar que requeria molt esforç per part del professorat de primer i no tot el professorat s'involucrava com el pla demanava. Valorant la importància de fer una atenció tutorial específica a l'alumnat de primer, en el curs 2019-2020 es va dissenyar un

nou pla de millora consistent en portar a terme a partir del curs 2021-2022 un programa de tutorització per alumnat de primer. Aquest pla es va començar a implementar durant el curs 2021-2022. . Al pla es van apuntar 63 alumnes i 21 professors i va consistir en que durant el curs de primer es plantejaven tres tutories entre el tutor i l'alumne, a principis de curs, a mitjans i una tutoria de tancament al començament del segon semestre. Per tal de valorar el funcionament del pla es va demanar un informe del seu seguiment tant a l'alumnat com al professorat.

En la reunió de claustre de professorat del Grau de Criminologia (de [22-06-2022](#)) es va presentar una valoració del funcionament del pla de tutories. L'alumnat destaca com a punts positius, ajudar a situar-se a primer, suport, proximitat i disponibilitat del professorat. També els tutors han destacat la utilitat del programa sí bé més al primer semestre que al segon, si bé es destaca que una part dels alumnes que es van apuntar al programa després no van tenir vocació de continuar-lo. A més, el professorat demana una més clara determinació dels objectius i el contingut del programa. Sobre aquesta base, s'acorda que en el curs 2022-2023 es continuarà amb el programa, però prèviament s'establirà una guia sobre els objectius i la metodologia de les tutories. Es planteja la creació d'aquesta guia com una proposta de millora.

Proposta de millora:

- Fer una guia del programa de tutories per alumnat de primer que clarifiqui els objectius i el contingut de les tutories.

Grau en Dret

5.1. Els serveis d'orientació acadèmica suporten adequadament el procés d'aprenentatge i els d'orientació professional faciliten la incorporació al mercat laboral.

Durant els cursos 2020-2021 i 2021-2022, en el marc del Grau de Dret, s'han dut a terme activitats d'orientació tant acadèmica com professional.

A) Activitats d'orientació acadèmica.

Cal destacar-ne les següents:

- Sessions informatives dirigides a l'alumnat de 3er curs del Grau de Dret sobre assignatures optatives, itineraris, mencions i especialitats, celebrades al mes de maig del 2021 i del 2022.
- Sessió informativa dirigida a l'alumnat de 4rt curs del Grau de Dret sobre els màsters oficials que es poden cursar a la facultat, celebrada el febrer del 2021.
- Introducció el curs 2020-2021 d'un sistema de tutorització de l'alumnat de pràctiques externes del Grau de Dret, que ha continuat en marxa el curs 2021-2022. La iniciativa consisteix en que cada alumne de pràctiques curriculars disposi d'un tutor acadèmic a la facultat per tal que l'orienti i alhora li faci un seguiment. El curs 2020-2021 van ser 55 professors els que van assumir aquesta tutorització, i el curs 2021-2022 en van ser 56.

B) Activitats d'orientació professional.

En aquest punt cal fer esment de les sessions de presentació de grans despatxos d'advocats dirigides a l'alumnat d'últim curs del Grau de Dret que van tenir lloc al novembre del 2020 i del 2021.

5.2.Els recursos materials disponibles són adequats al nombre d'estudiants i a les característiques de la titulació.

El Nou Model Docent introduït al Grau de Dret el curs 2020-2021 obliga a realitzar una part de la docència en format pràctic i en grups reduïts. Per poder dur a terme correctament aquest tipus d'ensenyament cal disposar d'espais petits i versàtils. La Facultat tenia poques aules que complissin amb aquests requisits i per aquest motiu, durant el curs 2021-2022, es van realitzar una sèrie d'obres per tal d'adaptar el recursos materials del centre a les noves exigències de la titulació. Aquestes obres van consistir en convertir dues aules grans de la facultat en aules més petites dotades de mobiliari mòbil i tecnològic per tal de facilitar la implantació de noves metodologies docents a les classes de seminaris de les diferents assignatures.

Màster en Integració Europea

5.2. Els recursos materials disponibles són adequats al nombre d'estudiants i a les característiques de la titulació.

En aquest punt cal destacar que la UAB disposa d'eines, institucions i recursos que contribueixen especialment a la formació i aprenentatge de l'alumnat. Cal destacar, per exemple, l'existència d'un Centre de Documentació europea situat a la Biblioteca de Ciències Socials de la UAB, un Institut d'Estudis Europeus que actua com a centre de recerca multidisciplinari en temes de la UE, i una revista especialitzada (Quaderns IEE) que té com a objectiu ajudar a les noves generacions a iniciar-se en el món de la recerca i les publicacions.

Estàndard 6. Qualitat dels resultats dels programes formatius

Les activitats de formació i d'avaluació són coherents amb el perfil de formació de la titulació. Els resultats d'aquests processos són adequats tant pel que fa als assoliments acadèmics, que es corresponen amb el nivell del MECES de la titulació, com pel que fa als indicadors acadèmics, de satisfacció i laborals.

- 6.1. Els resultats de l'aprenentatge assolits es corresponen amb els objectius formatius pretesos i amb el nivell del MECES de la titulació.
- 6.2. Les activitats formatives, la metodologia docent i el sistema d'avaluació són adequats i pertinents per garantir l'assoliment dels resultats de l'aprenentatge previstos.
- 6.3. El valors dels indicadors acadèmics són adequats per a les característiques de la titulació.
- 6.4. Els valors dels indicadors d'inserció laboral són adequats per a les característiques de la titulació.

Grau en Criminologia

Durant el procés d'acreditació, aquest estàndard va obtenir la valoració:

	S'assoleix amb condicions
x	S'assoleix
	S'assoleix amb progrés vers l'excel·lència

Valoració de la titulació:

En el procés d'acreditació aquest estàndard es va assolir. En general, la valoració que fa el compliment d'aquest estàndard és molt positiva, i per tant només ens referirem a les observacions crítiques i les actuacions que s'han adoptat per a millorar. També fem referència a actuacions en atenció a dades sobrevingudes respecte del moment de l'informe.

6.1. Resultats de l'aprenentatge. El Comitè ens demana garantir que tots els TFG assoleixen els objectius formatius requerits. En atenció a aquesta recomanació en el curs 2016-2017 es va planificar una reforma del TFG –ja operativa en el curs 2017-2018, tal com es pot veure en la guia docent de Treball de Recerca- dirigida a requerir la presentació de dues entregues prèvies a l'entrega final (al gener i al març) per garantir que l'alumnat està complint amb els resultats d'aprenentatge i per permetre encarrilar els alumnes en cas de rendiment no satisfactori. L'evolució de les taxes de rendiment del TFG mostren una evolució positiva, que podrien ser degudes a les mesures implantades. En el curs 2017/2018, s'ha fixat un mínim de quatre tutories per a la realització del seguiment del TFG i s'ha establert l'obligatorietat de completar en cadascuna d'elles el full de seguiment del TFG, tant per part del tutor com de l'estudiant. Una altra mesura implementada, a petició de l'alumnat en la Comissió Mixta del Grau, és l'organització d'una sessió formativa per ajuda a fer una presentació amb èxit del TFG. En aquesta sessió s'aborden tant qüestions formals, com la forma de presentar-se davant del Tribunal, comunicatives, relatives a l'estructura de la presentació i a la forma de contestar a les preguntes. El tribunal del Curs 2021-2022, en el seu informe davant del Claustre del Professorat de 22 de juny del 2021, va valorar molt positivament el nivell de professionalitat dels alumnes en la seva defensa del TFG.

Tal com es mostra en la taula 7, l'evolució de les taules de resultats del TFG és positiva, amb taxes de rendiment superiors al 90% i amb una taxa d'excel·lència que en els darrers dos cursos arriba al 30% de l'alumnat. La taxa d'alumnat que només supera el seu TFG amb suficiència és baixa, menor al 25% en els darrers dos cursos, però creiem necessari reduir-la a valors no superiors al 10%, per la qual cosa plantejem una acció de millora orientada a aquests objectiu.

Taula 7. TFG. Evolució taxa èxit, taxa no presentats, taxa de rendiment, Taxa d'excel·lència Taxa de suficiència., Cursos 2017-2018 a 2021-2022

	EXIT	No presentats	Rendiment	Excel·lència (MH-EXC)	Suficiència (APR)
2017-2018	98%	12%	87%	22%	9%
2018-2019	100%	10%	90%	2%	27%
2019-2020	100%	7%	93%	44%	7%
2020-2021	98%	5%	94%	28%	22%
2021-2022	100%	8%	92%	32%	9%

Font. El grau en xifres http://siq.uab.cat/siq_public/centre/106/titulacio/2500257/

6.2. Activitats formatives, metodologia docent i sistema d'avaluació. El comitè valora de manera plenament satisfactòria aquest apartat. No obstant en l'informe previ se'ns invitava a reflexionar sobre la percepció dels estudiants d'excessiva càrrega de treball. Sobre aquest punt el grau realitza una enquesta semestral en la que l'alumnat informa sobre el temps extern dedicat a les assignatures i en totes les reunions de claustre el coordinador tracta aquest terme per que ell professorat adapti l'exigència als crèdits de l'assignatura. La reflexió per que el professorat corregeixi tan la càrrega excessiva o insuficient forma part de la cultura del grau, tal com es pot veure en les actes de les reunions de claustre de professorat, en que aquest és un dels punts principals de les reunions. El consell que es dona per part de la coordinació al professorat responsable de les assignatures és que s'eviti sobre càrrega de treball en les darreres setmanes de curs, proposant que s'avancin les presentacions dels treball de cursos. En tot cas, la càrrega de treball que declaren les estudiants en les enquestes segueix sent en general corresponent a la càrrega teòrica de treball d'acord als crèdits de les assignatures.

6.3. Resultats acadèmics. El comitè valora aquest ítem de manera satisfactòria, si bé destaca que no s'observa una millora continua dels resultats de la titulació i en particular reclama actuacions per disminuir la taxa de fracàs. Les actuacions realitzades a partir de l'acreditació són les següents: a) fer accions per a reduir la taxa d'abandonament; b) mantenir la supervisió de les assignatures amb taxa de rendiment inferior al 80% i fer accions específiques per millorar-les.

En referència a la taxa d'abandonament, ja s'ha comentat abans (v. Taula 6), que no s'ha aconseguir arribar al 15% de taxa d'abandonament previst a la memòria verificada, estan la mitjana d'abandonament del grau en els darrers cinc anys un 21%. Aquest abandonament no és produïx per que l'alumnat deixa els estudis, sinó que és degut a un canvi d'estudis³. Ja s'ha indicat les accions que es porten a terme per tractar de reduir la taxa d'abandonament i assolir l'estàndard de la memòria: a) política informativa clara sobre els continguts de la titulació (evitant que el futur alumnat percebi el grau de criminologia com un grau de criminalística; b) política informativa sobre la necessitat de disposar d'un nivell d'anglès B1, per tal d'accedir al grau, per tal de prevenir la frustració de l'alumnat en la comprensió dels materials; c) millorar la qualitat del professorat de primer curs (amb l'acció descrita a l'epígraf 4 i d) pla d'acció tutorial

per l'alumnat de primer (ja definit l'estàndard 4). Esperem que la suma d'aquestes accions permeti aconseguir reduir al 15% la taxa d'abandonament del grau.

Pel que fa a la política de supervisió d'assignatures amb taxes de rendiment inferiors al 80%, les assignatures sobre las que s'ha focalitzat l'atenció són tres: dues assignatures d'estadística (Mètodes Quantitatius de recerca i Anàlisi de dades) i una assignatura de Fonaments de Criminologia (Teories criminològiques).

En referència a les assignatures d'estadística, en el curs 2018-2019 es van tenir diverses reunions amb el professorat responsable i amb la directora del departament (Millora 003) A part de la dificultat específica d'aquesta assignatura per alumnes amb menor formació matemàtica, un problema afegit ha estat la necessitat de substituir el programari amb el que s'ensenya l'assignatura, que ha passat del SPSS a R, i la dificultat de comptar amb recursos didàctics específics adaptats a R. Aquest canvi, ha requerit un procés d'adaptació del professorat, produint materials per que el alumnat pugui desenvolupar el seu aprenentatge autònom. A la vegada, aquest programari ha posat dificultats ulteriors a l'alumnat i ha repercutit en les taxes de rendiment, que no han millorat en Mètodes Quantitatius i que han empitjorat en Anàlisi de Dades. Les converses tingudes pel coordinador del grau amb el responsable de l'assignatura, el prof. Marc Ajenjo, indiquen que l'adaptació del professorat al nou programari ja s'ha completat i que esperen que a partir del curs 2022-2023 els resultats de les dues assignatures millorin. En tot cas, l'evolució dels resultats d'aquestes assignatures seguiran en supervisió.

Una altra assignatura sobre la que també s'ha actuat és Teories Criminològiques, una assignatura anual que tenia taxes de rendiment baixes (74% al 2015-2016; 80% al 2016-2017 i 81% al 2017-2018) i amb la que es va actuar creant en el curs 2016-2017 un curs de reforç per repetidors, que en el curs 2017-2018 va passar a ser un seminari de reforç per alumnes que suspenguessin el primer semestre del curs i que a partir del curs 2018-2019 ha passat a ser un curs obligatori per l'alumnat que no superés el primer semestre del curs. El curs de reforç obligatori s'ha demostrat una experiència molt positiva i ha situat les taxes de rendiment de l'assignatura de teories criminològiques per sobre del 90%.

Taula 8. Taxa de rendiment assignatures que han estat per sota del 80%. Cursos 2017-2018 a 2021-2022

	Teories Criminològiques	Mètodes quantitius de recerca en criminologia	Anàlisi de dades
2017-2018	81%	79%	83%
2018-2019	90%	89%	84%
2019-2020	97%	76%	85%
2020-2021	91%	79%	63%
2021-2022	91%	81%	72%

Font. El grau en xifres. http://siq.uab.cat/siq_public/centre/106/titulacio/2500257/

6.4. Taxa d'ocupació.

A l'any 2017 vàrem disposar de les primeres dades d'inserció laboral dels graduats en criminologia, relatives a la promoció que es va graduar a l'any 2013. Aquesta enquesta, realitzada per AQU, indicava que els graduats de criminologia de la UAB reportaven haver adquirit un bon nivell les competències avaluades (6,6 sobre 10 de mitjana), sent la valoració

més alta dels graus de criminologia de les universitats catalanes, però es trobaven en taxes d'inserció laboral que no eren satisfactòries: només un 74% dels graduats estan ocupats i només un 13% realitzen funcions específiques de la titulació. La política adoptada per tal de tractar de millorar tant les taxes d'ocupació, com les taxes de desenvolupament de funcions pròpies de la professió, consisteix en dedicar més recursos humans al pràcticum de criminologia. Amb aquest objectiu des del el curs 2018-2019 el grau compta amb dues persones dedicades a la gestió del pràcticum (una per la menció d'Execució Penal i una per la menció de Prevenció i Seguretat).

En l'any 2020 hem disposat de la segona enquesta d'inserció laboral dels graduats en criminologia de les universitats catalanes. Es tracta d'una enquesta relativa als graduats en el curs 2016, que van ser recollides després de 3 anys de la graduació (any 2020). S'ha procedit a realitzar una comparació amb les dades de la promoció que es va graduar al 2013, incloent també a efectes comparatius les altres universitats de Barcelona on també s'estudia el grau de criminologia. Els resultats que s'exposen en la taula 6, ens permeten fer les següents valoracions: primera, la inserció laboral dels graduats en criminologia per la UAB és molt satisfactòria; segona, ha augmentat l'ocupació en tasques pròpies de la titulació, però la situació no és encara satisfactòria; i tercera, les dades del grau de criminologia de la UAB són millors, en tots els indicadors, que les de les altres universitats de Barcelona.

Taula 9. Inserció laboral dels graduats en Criminologia. Comparativa estudi 2017 i estudi 2020.

	UB		UPF		UAB	
	2017	2020	2017	2020	2017	2020
Ocupats	87%	75%	82%	90%	74%	97%
Ocupats en feines específiques titulació	10%	26%	8%	27%	13%	37%
Salari brut	2123	1595	1240	1481	1273	1668
Repetiria carrera	45%	28%	26%	41%	39%	43%

Font: AQU <https://estudis.aqu.cat/dades/Web/Inici> i https://www.aqu.cat/doc/doc_56174010_1.pdf Estudi 2017: Graduats en el curs 2012-2013; Estudi 2020: Graduats en el curs 2015-2016

En atenció a aquestes dades considerem que la política de reforçar l'àrea de pràcticum ha estat molt positiva i la nostra política consistirà en seguir reforçant aquesta àrea i també en prioritzar els llocs de pràctiques en els que existeixi inserció laboral.

En els dos cursos objecte de l'informe 2020-2021 i 2021-2022, les pràctiques s'han pogut desenvolupar amb relativa normalitat. Si bé encara han existit restriccions degudes a la COVID-19, tot l'alumnat matriculat ha pogut realitzar les seves pràctiques.

Propostes de millora:

Avaluació de l'estàndard:

Els resultats de la inserció professional, tant pel que a l'evolució entre les promocions de 2012-2013 (primera promoció del grau) i 2015-2016 (4ª promoció del grau), com la comparativa amb les principals universitats catalanes, crec que permet considerar que la valoració de l'estàndard és:

	S'assoleix amb condicions
	S'assoleix
x	S'assoleix amb progrés vers l'excel·lència

Grau en Dret

Durant el procés d'acreditació, aquest estàndard va obtenir la valoració:

	S'assoleix amb condicions
x	S'assoleix
	S'assoleix amb progrés vers l'excel·lència

Valoració de la titulació:

6.1. Els resultats de l'aprenentatge assolits es corresponen amb els objectius formatius pretesos i amb el nivell del MECES de la titulació.

Pel que fa al resultats d'aprenentatge assolits pels nostres estudiants i la seva correspondència amb els objectius, disposem de diversos indicadors obtinguts en la recta final de la titulació, és a dir, fonamentalment en el quart curs del grau.

En primer lloc, s'ha de destacar la satisfacció que en general mostren les organitzacions i empreses que acullen els nostres estudiants en l'assignatura optativa de pràctiques curriculars, que és un excel·lent banc de proves, el que es tradueix en un volum de matrícula molt alt: en concret, va ser de 139 persones el curs 2020-2021 i de 165 persones el curs 2021-2022. Aquesta satisfacció es reflecteix en els informes de les empreses i organitzacions i en les qualificacions obtingudes pels alumnes, un retorn que valora el bagatge formatiu general relacionat amb competències més treballades en àmbit acadèmic. S'ha de ressaltar en aquest punt que a partir del curs 2020-2021 al seguiment general efectuat per la coordinadora de les pràctiques, s'ha afegit la realització de tutories individualitzades amb una participació de més d'entorn a 55 persones tutores cada any. El nou sistema de tutoria individual ha permès constatar aquests bon resultats per una part significativa del professorat que ha realitzat el seguiment dels i les estudiants els cursos 2020-2021 i 2021-2022.

Cal assenyalar que l'Informe d'Acreditació Externa de 2016 ja constatava aquesta circumstància. Es pot afirmar, per tant, que la varietat de llocs de pràctiques oferts així com la satisfacció d'entitats i de l'alumnat avalen la tasca duta a terme en aquest àmbit.

El treball de fi de grau també és un altre àmbit acadèmic significatiu per a constatar l'assoliment de les competències. Els propis graduats, a l'Enquesta de Satisfacció de Persones Graduades, publicada per AQU consideren que el TFG els ha permet consolidar competències amb un valor de 5'9 sobre 10, no lluny de la mitjana expressada per totes les persones graduades de Catalunya (6'6). En matèria de TFG, els resultats de l'aprenentatge han estat supervisats per la Coordinadora dels TFGs al Grau de Dret -incloent-hi els grups de TFG d'estudiants de mobilitat-, mitjançant tutories de seguiment i facilitant als alumnes eines formatives a partir d'una presentació general que es fa a principis de curs.

En aquests sentit, a la satisfacció mostrada pel professorat a càrrec dels treballs s'afegeix la bona impressió que els resultats generen en el jurat responsable de fallar els premis atorgats pel Consell General de la Advocacia en les seves tres mencions, o bé en el jurat dels premis atorgats per la Facultat als TFGs en perspectiva de gènere. En aquesta mateixa línia s'ha constatat la satisfacció de l'Ajuntament de Barcelona pel que fa als dos TFGs efectuats en col·laboració amb aquesta entitat –modalitat aprenentatge servei– el curs 2020-2021 per dues estudiants, una tipologia de treballs coordinada pel Vicedegà d'Ordenació Acadèmica.

La perspectiva del professorat de quart de grau de Dret, particularment el professorat d'assignatures optatives, és de satisfacció davant l'assoliment de competències. Cal tenir present que a quart de grau de Dret, les competències es poden treballar de manera especialment intensa donada la maduresa de l'alumnat i el fet que el nombre-tipus d'estudiant per grup és de quaranta persones.

Taula 6.1. Taxa de rendiment i taxa d'èxit per curs

Any	Taxa de rendiment	Taxa d'èxit
2021	85'57%	90'3%
2020	88'92%	92'35%
2019	88'19%	92'95%
2018	85'28%	90'12%
2017	83'68%	89'07%

Amb caràcter general, les taxes de rendiment i d'èxit per curs no mostren oscil·lacions molt significatives si bé es detecta una millora progressiva que sembla haver-se matisat amb les dades de 2021, que semblen retornar als valors de 2018. Probablement, en les xifres més positives corresponents a 2019 i 2020 hagi incidit una major dedicació dels estudiants a causa de la situació sanitària i també, els canvis circumstancials implantats en els sistemes d'avaluació.

6.2. Les activitats formatives, la metodologia docent i el sistema d'avaluació són adequats i pertinents per garantir l'assoliment dels resultats de l'aprenentatge previstos.

Cal tenir en compte que en aquesta matèria s'han consultat les enquestes de satisfacció de graduats de 2020, que inclou els titulats del trienni 2018, 2019 i 2020. S'ha d'observar que cap d'aquestes persones enquestades ha passat pel Nou Model Docent implantat efectivament a primer del grau de Dret, el curs 2020-2021.

Certament, el punt de partida que va dur a la implantació del nou model mostra un panorama millorable. Així, a l'enquesta AQU de graduats en Dret de Catalunya corresponent als anys 2018, 2019 i 2020 (<https://estudis.aqu.cat/dades/Web/Inici>) mostra una puntuació relativament baixa en l'assoliment de resultats d'aprenentatge. En aquest sentit son els graduats de la UAB-- juntament amb els de la UB--, els que donen la puntuació més baixa a la seva formació pràctica inicial (4'6 sobre 10) o a la seva capacitat d'expressió oral (4'9 sobre 10). Els resultats també són millorables en la capacitat de treball en equip on manifesten la segona puntuació més baixa (6'1). L'atonía de les dades probablement contribueix a que el nivell de formació teòrica sigui valorat de manera baixa en relació amb els altres titulats perquè és la segona valoració més modesta entre els titulats de Catalunya (7'0 sobre 10).

La posada en marxa del nou model docent a la Facultat de Dret de la UABs'ha adreçat a reforçar una metodologia més adequada per a l'assoliment de resultats d'aprenentatge. En aquest sentit,

la divisió del grup gran en tres seminaris durant un 50 per 100 de la docència pretén precisament que es potenciï les competències del saber fer del jurista amb una metodologia més activa, que a més a més realçarà la utilitat de la formació teòrica.

El pla de seguiment del nou model docent ha examinat l'experiència dels cursos 2020-2021 (primer curs) i 2021-2022 (primer i segon curs) i la documentació generada està disponible a la pàgina web de la Facultat de Dret (https://www.uab.cat/web/coneix-la-facultat/nou-model-docent-dret_1345853574275.html). La consulta del seguiment permet detectar una creixent satisfacció dels estudiants. Així, en el seguiment del primer semestre del curs 2021-2022, els alumnes de primer mostren una satisfacció i veuen una utilitat modesta dels seminaris –sobre 5–; d'un 3,3 i d'un 3'4. Ara bé, els resultats dels estudiants de segon curs eleven la seva satisfacció i valoració d'utilitat fins al 3'7 i al 3'9 sobre 5. Sobre aquest tema, cal tenir en compte dues consideracions importants. La primera, que estem en un moment inicial d'implantació del nou model, de manera que és esperable que la seva consolidació permeti millorar l'eficàcia del nou model i les valoracions, sobretot dels alumnes de tercer i de quart cursos. La segona, que en el cas dels alumnes de primer de grau convé matisar la implantació del nou model docent deixant una mica més de marge per a la formació teòrica sobre la formació en seminari, perquè convé guiar més a l'estudiant abans que comenci a desenvolupar un aprenentatge pràctic en seminari. Aquesta ha estat una opinió general del professorat de primer.

Complementant el que s'ha dit sobre les dinàmiques docents, s'ha de ressaltar que el nou model docent implica donar més valor a una avaluació més centrada en activitats pràctiques desenvolupades en el marc dels seminaris. Per tant, es pot afirmar que el nou model permet assolir un millor assoliment dels resultats d'aprenentatge.

Proposta de millora.

- A efectes de millorar l'aprofitament del nou model docent i l'adquisició de competències, es proposa modificar la programació del primer curs de grau de Dret, de manera que durant les tres primeres setmanes es programaran teoria al 100 per 100 en grup gran.

6.3. Els valors dels indicadors acadèmics són adequats per a les característiques de la titulació.

A) Resultats acadèmics globals de la titulació.

Per valorar els resultats acadèmics globals del Grau de Dret s'han pres en consideració les dades sobre rendiment i abandonament publicades al portal de seguiment de titulacions de la UAB.

- a) Pel que fa al rendiment, de la lectura d'aquestes dades es constata una tendència a l'alça d'aquesta taxa en els darrers deu anys ja que s'ha passat d'una taxa de rendiment del 73'77% l'any 2011 a l'actual taxa de rendiment del 85'57% el 2021. Tot i això, cal posar de manifest com la xifra d'aquest 2021 ha significat un petit retrocés respecte les taxes de rendiment dels dos anys anteriors, que es van situar sobre el 88%. Caldrà analitzar durant el proper curs si aquesta tendència ha sigut una qüestió puntual o bé, per contra, queda consolidada. I per fer-ho, caldrà fer un seguiment i control dels resultats acadèmics de l'alumnat per detectar els casos i els motius d'aquesta possible baixada en la taxa rendiment.

- b) Amb relació a l'índex d'abandonament, l'anàlisi de les dades publicades fa palès que en els estudis del Grau de Dret aquest encara és lleugerament elevat. Considerant que una taxa acceptable en aquest àmbit és situaria entre el 15% i el 20%, les xifres de l'alumnat que deixa de banda els estudis de Dret es situa sobre el 23% (les últimes dades corresponen al 2018).

Tot i això, amb la implementació del Nou Model Docent, l'equip de deganat té en perspectiva que aquests nivells d'abandonament disminueixin. Són diversos els indicis que fan pensar que aquest descens pot tenir lloc i que la continuïtat i la permanència de l'alumnat en el Grau de Dret pot millorar. D'una banda, cal tenir en compte l'aposta de l'equip de deganat per consolidar les comissions mixtes. La convocatòria periòdica d'aquestes reunions amb els delegats dels grups, serveix, entre altres coses, per identificar possibles casos d'estudiants amb dificultats per seguir els estudis i així poder abordar-los a temps abans de l'abandonament. De l'altra, un altre factor que pot ajudar a fer baixar la taxa d'abandonament de l'alumnat del Grau de Dret consisteix en la pujada de la nota de tall per accedir-hi. Els darrers anys s'ha constatat la tendència a l'alça d'aquesta nota, la qual cosa repercuteix en la tipologia dels alumnes que arriben a la facultat, els quals cada vegada més compten amb millors qualificacions i són estudiants que com a primera opció han escollit el grau al qual s'incorporen. Aquestes circumstàncies afavoreixen clarament que el seu pas per la facultat i el seguiment dels seus estudis siguin més estables i permanents.

B) Resultats acadèmics de les assignatures.

Per dur a terme l'anàlisi dels resultats acadèmics de les assignatures del Grau de Dret cal tenir en compte que, d'acord amb la proposta de millora 020, la taxa de rendiment de cadascuna d'elles ha de ser superior al 80%. Partint d'aquesta premissa i fixant-nos en les dades corresponents a l'any 2021 publicades al portal de seguiment de titulacions de la UAB, es poden treure les següents conclusions.

- a) L'any 2021 les assignatures del Grau de Dret amb una taxa de rendiment per sota del 80% han augmentat fins al 17%. Concretament 11 de les 62 matèries que s'imparteixen presenten aquest índex, mentre que als anys 2019 i 2020 tan sols van ser dues les que van situar-se en aquesta posició. De l'examen de les diferents assignatures afectades s'infereix que les explicacions o raons d'aquests resultats no són les mateixes en tots els casos sinó que cal distingir tres situacions diferents:

Un primer grup d'assignatures està integrat per matèries de 2on curs de Dret (Dret Administratiu I i II, Dret Constitucional II i Dret Penal III). Cal tenir en compte que es tracta d'assignatures que per primera vegada s'impartien d'acord amb el Nou Model Docent i per tant és raonable pensar que en la seva planificació i execució han faltat experiència, rodatge i adaptació a la nova metodologia docent. Cosa que pot haver afectat al seguiment i rendiment de l'alumnat.

Un segon grup d'assignatures es troba constituït per matèries de 3er curs del Grau (Dret Administratiu III, Dret Financer i Tributari I i II i Dret Processal II). En aquest cas, un dels possibles aspectes a tenir en compte per explicar les taxes obtingudes pot ser el grau de satisfacció més aviat discret amb la docència rebuda que l'alumnat ha plasmat en les enquestes sobre l'actuació docent. Caldrà veure al llarg dels cursos següents si aquesta relació de resultats es continua produint.

Un tercer grup d'assignatures el componen matèries optatives de 4rt curs (Dret del Comerç Internacional, Participació dels Ciutadans en les Institucions de la Unió Europea i Règim Jurídic de les Relacions Laborals a les Administracions Públiques). Tanmateix, en tractar-se d'assignatures amb molt pocs alumnes matriculats, el fet que la taxa de rendiment no superi el 80% no és una dada significativa ni preocupant.

- b) La implementació del Nou Model Docent en el Grau de Dret ha tingut un impacte positiu en la taxa de rendiment de les assignatures. Les dades que es prenen en consideració per arribar a aquesta conclusió corresponen a les assignatures de 1er curs donat que, en referir-se ja a dos cursos (2020-21 i 2021-22), són dades fiables i contrastades. Les dades, extretes del portal de seguiment de titulacions de la UAB, mostren com la tendència en la majoria d'assignatures de 1er curs consisteix en augmentar, o si no mantenir, la taxa de rendiment que s'havia obtingut amb anterioritat a la introducció del Nou Model Docent. Així, per exemple, Dret Penal I passa d'un índex del 89% el curs 2019-20 a un índex del 92% el curs 2021-22. També Teoria de Dret obté una taxa de rendiment del 93% el curs 2021-22 quan havia sigut del 84% el curs 2019-20. I igualment Dret Civil I, que passa del 84% el curs 2019-20 al 86% el curs 2021-22. Només en dues assignatures de 1er curs aquesta taxa de rendiment baixa en els dos cursos d'aplicació del Nou Model Docent. Es tracta d'Introducció a l'Economia, on el 85% del 2019-20 disminueix fins al 79% del 2021-22, i de Dret Constitucional I, que situa la seva taxa de rendiment del curs 2021-22 en el 80% quan el curs 2019-20 havia arribat al 87%.
- c) Tot allò exposat fins ara ens porta a afirmar que, per tal de millorar els resultats acadèmics i de situar la taxa de rendiment de les matèries a la fixada en la Memòria, continuen sent necessàries les següents bones pràctiques:
- mantenir la política impulsada per l'equip de deganat de publicar els resultats acadèmics i transmetre a les Unitats i als Departaments les dades més rellevants per tal de poder prendre mesures correctores,
  - fer un seguiment de les assignatures amb un rendiment inferior al 80% per tal de comprovar que les activitats formatives, la metodologia docent i el sistema d'avaluació són adequats per garantir l'assoliment dels resultats d'aprenentatge previstos.

Propostes de millora

- Fer seguiment i control de les assignatures amb una taxa de rendiment inferior al 80% i analitzar-ne les possibles causes.
- Comunicar a les Unitats i a la Comissió d'Assers Acadèmics les taxes de l'alumnat que supera cadascuna de les assignatures i els grups que presenten taxes de rendiment inferiors a la fixada en la Memòria.

6.4. Els valors dels indicadors d'inserció laboral són adequats per a les característiques de la titulació.

Les xifres en aquesta matèria no ens situen en mala posició; tot i que alguns elements qualitatius han de ser tinguts en consideració. Per a efectuar aquesta anàlisi s'ha tingut en compte, fonamentalment, les dades publicades a l'Informe de 2020 sobre "La Inserció laboral dels

graduats i graduades de les Universitats catalanes” (AQU 2020) -- https://www.aqu.cat/doc/doc_42542075_1.pdf-- i en algunes dades específiques d’inserció laboral i satisfacció sobre els graduats en Dret, extretes de dos documents clau de l’AQU: les enquestes de satisfacció dels titulats i d’inserció laboral, ambdues de 2020.

La taxa d’ocupació a Espanya en Ciències Socials era el 2020 del 89’1% mentre que en el cas dels titulats en Dret de la UAB era, d’acord amb l’enquesta d’inserció del 2020, del 91’1 %, tenint en compte que un 8’8 % dels titulats estan inactius, un 8% està en situació d’atur i un 83’2 % té feina. D’altra banda, el nivell de satisfacció dels graduats de Dret de l’UAB amb la feina és del 7’7%, una xifra que està una mica per sota de la mitjana dels titulats en Dret de Catalunya, que l’AQU situa en un 7’9%.

En tot cas, sí es detecta un cert decalatge entre la titulació obtinguda i el desenvolupament de funcions específiques del grau de Dret. En aquest sentit, d’acord amb les dades de titulats del 2020, els graduats de la UAB que desenvolupaven funcions relacionades amb el grau de Dret eren un 57’7 %, una mica més de sis punts per sota de la mitjana de Catalunya (64 %). En tot cas, hi ha altres factors que poden incidir en la dada modesta ocupació en tasques relacionades amb el grau, com ara és l’oferta d’ocupació disponible en professions jurídiques en l’entorn geogràfic més proper a la UAB.

En qualsevol cas, tot apunta que s’està en la bona línia amb la pretensió de reforçar l’adquisició de competències a través del nou model docent. Així, es pot deduir que un enfortiment en l’adquisició de competències pot elevar el volum de persones graduades que desenvolupin funcions relacionades amb el grau. En altres paraules, el nou model és una via per tal de millorar l’expectativa de trobar ocupació relacionada amb els estudis realitzats.

Com a dades addicionals a apuntar, l’Enquesta de Satisfacció AQU 2020 de graduats en Dret indica que les persones graduades a la UAB puntuen la metodologia docent com a afavoridora de l’aprenentatge en un 5, mentre que el conjunt de graduats ho fa en un 6’3. A més a més, a l’enquesta d’Inserció de Graduats en Dret de 2020 d’AQU Catalunya es detecta un decalatge entre les impressions dels nostres graduats i el conjunt de graduats i graduades (xifra entre parèntesi). Així, els nostres graduats valoren la formació pràctica rebuda en un 4’6 (en general, la valoració és 5’2); la formació en solucionar problemes és valorada en un 5’9 (en general, la valoració mitjana és d’un 6’2) i l’expressió oral com a competència treballada té una puntuació de 4’9 (la valoració del conjunt de persones graduades és d’un 5’7).

A més a més, la millora en el domini de l’anglès representa un paper rellevant per tal de facilitar l’accés a funcions relacionades amb el grau o, en tot cas, en la millor qualitat en l’ocupació, raó per la qual a la Facultat de Dret s’ha insistit en l’ampliació de l’oferta d’assignatures en anglès, ja esmentada. Cal recordar que el document sobre la Inserció Laboral dels Graduats de les Universitats Catalanes de 2017 (pàg. 31) apuntava clarament a que en matèria de llengües hi ha un dèficit de formació – de 2’11 sobre 10-- entre allò que s’ensenya i allò que seria necessari per a trobar feina més fàcilment. L’enquesta d’Inserció Laboral de graduats i graduades en Dret d’AQU (2020) apunta a que les persones graduades de la UAB puntuen més baix el seu coneixement d’idiomes (1’9) mentre que li atribueixen un pes de 4’3 punts com a element per a trobar ocupació. Els graduats de l’UB i l’UPF puntuen el seu coneixement d’idiomes més alt (2’4 i 4’5 respectivament) i valoren d’una manera prou semblant la utilitat dels idiomes de cara trobar feina (4’5 i 5’3).

S’ha de subratllar que el coneixement de l’anglès és cada vegada més exigint en el context d’una advocacia internacionalitzada, el que és expressat també pels grans despatxos quan venen a

donar-se a conèixer a la Facultat. Per la resta, l'exigència en coneixement d'idiomes és també notòria en altres sortides professionals dels graduats.

Ateses les millores introduïdes i exposades anteriorment, la coordinació valora aquest estàndard com

	S'assoleix amb condicions
x	S'assoleix
	S'assoleix amb progrés vers l'excel·lència

Grau Relacions Laborals

Durant el procés d'acreditació, aquest estàndard va obtenir la valoració:

	S'assoleix amb condicions
x	S'assoleix
	S'assoleix amb progrés vers l'excel·lència

Valoració de la titulació:

Les activitats de formació i avaluació són coherents amb el perfil de formació de la titulació. Els resultats d'aquests processos són adequats tant pel que fa als assoliments acadèmics, que es corresponen al nivell del MECES de la titulació, com per als indicadors acadèmics, de satisfacció i laborals.

6.1. Els resultats de l'aprenentatge assolits es corresponen amb els objectius formatius pretesos i amb el nivell del MECES de la titulació.

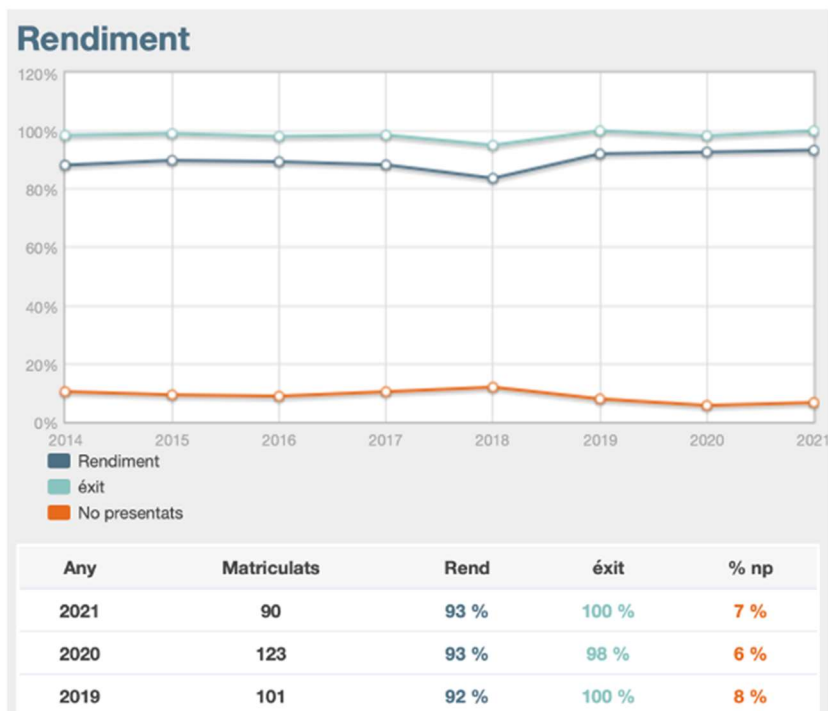
Treball de Fi de Grau.

Transversalitat matèries TFG.

El Comitè recomanava que els TFG es centressin en un abordatge transversal de les matèries. Respecte aquest punt, la Base de Dades Digital de la UAB incorpora els TFG del Grau de RRLl on es veu millorat aquest aspecte, i l'aproximació interdisciplinària de les matèries queda palesa (https://ddd.uab.cat/search?ln=ca&cc=tfg&sc=1&p=relacions+laborals&f=&action_search=Cerca).

Resultats d'aprenentatge i evidències TFG. Els resultats de l'aprenentatge han estat tutoritzats pels Coordinadors dels Graus (incloent els grups de TFG d'estudiants de mobilitat) mitjançant tutories de seguiment i facilitant als alumnes eines formatives com sessions tutorialmentals per TEAMS i sobre la recerca de bibliografia en bases on-line i llibres electrònics (reunions març, abril, maig 2019) per tal d'adequar els resultats de l'aprenentatge. Aquests resultats han estat evidenciats per la Comissió de Seguiment de TFG (creada segons normativa de funcionament de la Comissió i criteris d'excel·lència aprovats per acord de l'equip de 30 de juny de 2020).

Taxes d'èxit 100% curs 21-22 TFG. Les dades d'evolució pel que fa al rendiment són molt positives, incrementant la taxa, assolint el 100% a la taxa d'èxit i reduint el % de no presentats de manera progressiva, fins el curs 21-22.

Taula. Evolució taxa rendiment, èxit i no presentats.

Font: El grau en xifres (http://siq.uab.cat/siq_public/titulacio/2500258/)

Proposta millores TFG:

El Centre ha aprovat introduir millores en el sistema d'assignació del TFG (acord de l'equip deganat de 26 d'octubre de 2020) i en la introducció de millores al sistema d'assignació per ajustar encara més el TFG a les línies de recerca del professorat tutor dels TFG:

1. La confecció i incorporació a *Aula Moodle* de vídeos tutorialis breus sobre com fer una recerca bibliogràfica a bases on line de la Biblioteca de Ciències Socials on line i així com consultar els llibres electrònics al catàleg de la biblioteca (curs 2020-2021/2021/2022).

2. El centre treballarà en un document de canvi en el funcionament de l'assignació i calendari de l'assignatura de TFG per sotmetre'l a la Junta de la Facultat de Dret per a la seva implementació al curs 23/24.

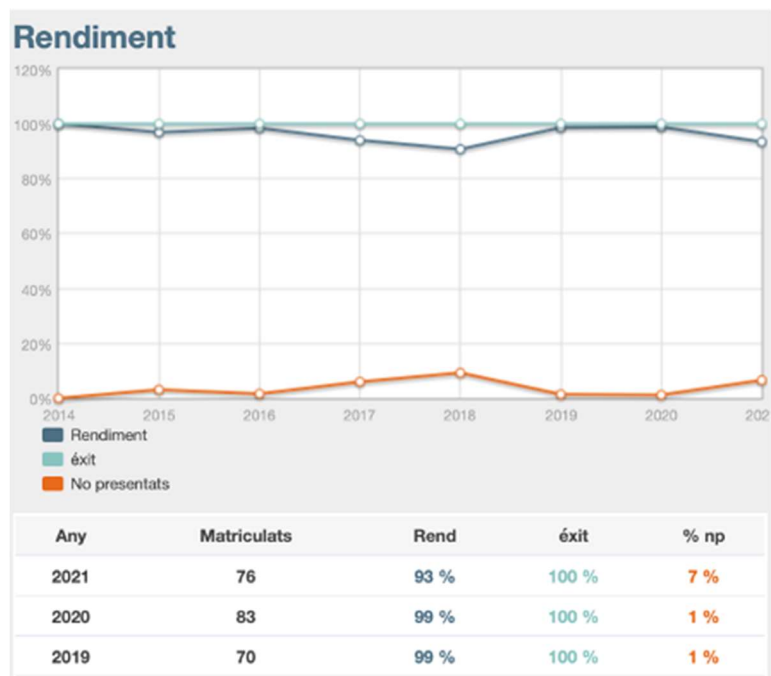
3. **Modificació % d'assignacions de tutors/es TFG en funció del % que té cada unitat de coneixement en la docència al grau.**

4. **Introducció defenses orals per tots els TFG i canvi en els % d'avaluació del tribunal (pendent de concretar per l'equip de deganat i posterior aprovació Junta Facultat).**

Pràctiques Externes.

Cal destacar que *de facto* aquesta assignatura la cursen pràcticament tot l'alumnat matriculat a quart curs (més d'un 85%), fruit, entre d'altres, de les sessions informatives portades a terme per la coordinació a tercer curs, monogràficament dedicades a aquesta assignatura. Les dades evidencien aquest esforç que es tradueix en matrícules a l'alça:

Taula 2. Evolució taxa rendiment, èxit i no presentats a les Pràctiques Externes.

Font: El grau en xifres (http://siq.uab.cat/siq_public/titulacio/2500258/)

Proposta millora Pràctiques Externes:

- Arrel experiència curs 21-22 on es va elaborar enquesta pròpia per vincular l'assignatura amb la inserció laboral en el lloc on l'alumne ha cursat les pràctiques.

6.2. Les activitats formatives, la metodologia docent i el sistema d'avaluació són adequats i pertinents per garantir l'assoliment dels resultats de l'aprenentatge previstos.

Les activitats formatives, la metodologia docent i el sistema d'avaluació són adequats i pertinents per garantir l'assoliment dels resultats de l'aprenentatge previstos. La Facultat de Dret a través de les [Pautes i Criteris per a la Docència](#) (aprovades per Junta de Facultat, 12 de maig de 2017), estableix el compliment de la normativa general de la UAB que atribueix a cada centre, entre altres competències, la d'establir, mitjançant una comissió d'avaluació, els criteris i les pautes generals d'avaluació per a totes les seves titulacions i, al mateix temps, establir i fer recordatori dels criteris generals en el que s'ha de desenvolupar l'activitat docent a tots els estudis desenvolupats en el marc de la Facultat.

Totes les assignatures de la titulació segueixen avaluació continuada formada com a mínim per tres proves on cap prova no pot tenir un pes superior al 50%.

6.3. El valors dels indicadors acadèmics són adequats per a les característiques de la titulació.

Ha calgut fer accions tendents a reduir la taxa d'abandonament i supervisar les assignatures amb taxes de rendiment inferior al 80%, per incrementar-ne el %. S'espera poder continuar la millora d'aquest valor, tenint en compte que el perfil de l'estudiant de nou accés és millor, malgrat continua sent un perfil d'estudiant que sol compatibilitzar els estudis amb la feina, fet que pot explicar aquest %, així com també perquè pot fer un canvi d'estudis.

Pel que fa als resultats acadèmics, la **taxa d'eficiència de la titulació també es troba per sobre de la taxa d'eficiència verificada (80%), essent els tres darrers anys del 88%, 89% i 90% respectivament.**

La taxa de rendiment acadèmic general s'ha incrementat de manera progressiva en uns valors molt satisfactoris (88,25%). Aquest darrer any hi ha hagut una millora important pel que fa al rendiment de nou ingrés, arribant al 81,2%:

Taula 3. Taxa de rendiment i taxa d'èxit per curs

Any	Taxa de rendiment	Taxa d'èxit
2021	87'31 %	92'15 %
2020	86'99 %	91'79 %
2019	88'25 %	92'67 %
2018	81'93 %	89'53 %
2017	79'67 %	88'23 %
2016	78'04 %	86'95 %

Taula 3. Evolució taxa rendiment.

Font: El grau en xifres (http://siq.uab.cat/siq_public/titulacio/2500258/)

La **taxa d'èxit als cursos 20-21 i 21-22 ´s del 91,79% i del 92,15%, respectivament.**

La taxa de no presentats (5%) també ha anat en progressiva millora respecte cursos anteriors, on partíem de taxes de no presentats del 16% al curs 2009-2010. Esperem que aquestes millores es mantinguin en els propers cursos.

Els resultats en les assignatures també mantenen uns valors adients, reduint el % de suspensos de manera progressiva des del curs 2016-2018, situant el millor percentatge el curs 21-22, en un 8%:

	MH	Ex	Nt	Ap	S
2021	1 %	4 %	36 %	51 %	8 %
2020	1 %	3 %	37 %	50 %	9 %
2019	1 %	4 %	39 %	48 %	8 %
2018	1 %	4 %	31 %	52 %	11 %
2017	2 %	4 %	32 %	50 %	12 %
2016	2 %	4 %	29 %	52 %	14 %

Taula 4. Evolució reducció % suspensos.

Font: El grau en xifres (http://siq.uab.cat/siq_public/titulacio/2500258/)

Analitzats els resultats de les assignatures de manera global, són 9 de les 43 que té el Grau les que es situen en % per sota del 80% (http://siq.uab.cat/siq_public/titulacio/2500258/) i més de la meitat (24 assignatures) en situen en % per sobre del 90%.

Proposta de millora:

- Connectar els estudis amb les sortides professionals a primer curs, per tal de reduir taxa abandonament, a través del Cicle Sortides Professionals, amb professionals del sector de les RRLL i antics alumnes. Implementació curs 22-23. <https://www.uab.cat/web/detall-de-noticia/taula-rodona-coneix-els-i-les-professionals-de-les-relacions-laborals-1345711517479.html?noticiaid=1345875091752>

6.4. Els valors dels indicadors d'inserció laboral són adequats per a les característiques de la titulació.

D'acord dades AQU, la participació és del 62,4% (mostra de 68):

La inserció laboral dels graduats i graduades 2020

Relacions laborals

Relacions laborals	Població	Mostra	Resposta	Error Mostral
Universitat de Barcelona	197	96	48,7%	7%
Universitat Autònoma de Barcelona	109	68	62,4%	7%
Universitat Pompeu Fabra	141	70	49,6%	8%
Universitat Rovira i Virgili	59	31	52,5%	12%

Els estudis que estan en color verd no tenen prou mostra per poder donar-ne informació pública. Per aquest motiu no apareixen a les pàgines següents.

Font:

<https://estudis.aqu.cat/dades/ReportingServices/Report/ReportTemplate/262?ReportName=RptGrausCatalunyaMain&ReportDescription=RptGrausCatalunyaMain&Width=100&Height=650&tipusFiltreType=Graus>

El Grau en Relacions Laborals de la UAB té un índex d'ocupació del 89,7% i un 68% dels egressats i egressades desenvolupa funcions específiques de la titulació, amb % més elevat respecte la resta d'universitats:

Relacions laborals	Estatus i adequació						
	Estatus laboral			Funcions desenvolupades			Índex IQO
	Ocupat/ada	Aturat/ada	Inactiu/iva	Funcions específiques de la titulació	Funcions universitàries	Funcions no universitàries	
Universitat de Barcelona	89,6%	7,3%	3,1%	61,7%	18,1%	20,2%	66,5
Universitat Autònoma de Barcelona	89,7%	4,4%	5,9%	68,7%	20,9%	10,4%	67,9
Universitat Pompeu Fabra	90,0%	7,1%	2,9%	62,9%	30,0%	7,1%	73,5
Universitat Rovira i Virgili	83,9%	6,5%	9,7%	54,8%	41,9%	3,2%	70,6
Total 2020	89,1%	6,4%	4,5%	63,0%	24,8%	12,2%	69,1
Referent 2017	88,2%	6,7%	5,1%	47,6%	29,1%	23,2%	64,0

Font:

<https://estudis.aqu.cat/dades/ReportingServices/Report/ReportTemplate/262?ReportName=RptGrausCatalunyaMain&ReportDescription=RptGrausCatalunyaMain&Width=100&Height=650&tipusFiltreType=Graus>

Dels enquestats, un **77,6%** troba feina en un temps igual o inferior a 3 mesos. Un 73,5% repetiria titulació i un 92,6% repetiria fer Relacions Laborals a la UAB.

Per tant, es pot concloure que la majoria fan ús dels estudis realitzats en la vida laboral, amb una qualitat de la inserció, això és, la satisfacció amb la feina, de 8,3 sobre 10.

Finalment, les condicions laborals són relativament bones en relació a la situació general ja que el 89,4% treballa a temps complet i el sou mitjà és de 1900€.

Relacions laborals	Condicions laborals (jornada i guanys)				
	Jornada de treball a temps complet	Guanys mensuals (per ocupats a temps complet)			Guanys bruts mensuals (OTC)
		Sí	<1.000€/mes	De 1.000 a 2.000€/mes	
Universitat de Barcelona	94,6%	12,4%	48,3%	39,3%	1.917 €
Universitat Autònoma de Barcelona	89,4%	5,1%	59,3%	35,6%	1.900 €
Universitat Pompeu Fabra	94,0%	7,8%	54,7%	37,5%	1.865 €
Universitat Rovira i Virgili	90,0%	14,8%	55,6%	29,6%	1.733 €
Total 2020	92,6%	9,6%	53,6%	36,8%	1.878 €

Font:

<https://estudis.aqu.cat/dades/ReportingServices/Report/ReportTemplate/262?ReportName=RptGrausCatalunyaMain&ReportDescription=RptGrausCatalunyaMain&Width=100&Height=650&tipusFiltreType=Graus>

Pel que fa a la formació continuada, els egressats i egressades en Relacions Laborals tenen el % més elevat, respecte les altres universitats, amb un 35% que opta per donar continuïtat als estudis.

Valoració de l'standard: Els alumnes del Grau en Relacions Laborals es troben ocupats amb un Índex de Qualitat Ocupacional (IQO) de 67,9 semblant a la resta d'universitats catalanes que imparteixen el mateix grau. L'IQO pren valors de 0 a 100 i es construeix a partir de quatre indicadors: contracte, satisfacció amb la feina, retribució i adequació. Com més elevats els valors, millor qualitat ocupacional (major estabilitat, satisfacció, retribució o adequació).

Proposta de millora:

- Incrementar la participació de l'alumnat en les enquestes, valorant la possibilitat de incorporar els empleadors/es a sessions programades des de la coordinació de la titulació.

Ateses les millores introduïdes i exposades anteriorment, la coordinació valora aquest estàndard com

	S'assoleix amb condicions
	S'assoleix

	S'assoleix amb progrés vers l'excel·lència
--	--

Màster en Advocacia

Durant el procés d'acreditació, aquest estàndard va obtenir la valoració:

	S'assoleix amb condicions
x	S'assoleix
	S'assoleix amb progrés vers l'excel·lència

Valoració de la titulació:

Els resultats mostren un elevat rendiment, mantingut de manera constant durant els anys, reflectit després a l'hora de superar l'examen d'Estat.

Alguna de les propostes de millora que ens havíem marcat com a objectiu a assolir pel curs 2019/20 van quedar afectades per la pandèmia i després per l'atac informàtic. Realment queda pendent en aquest sentit incentivar la resposta a l'enquesta de valoració del professorat. En aquest cas concret, es dona el fet de que els dies escollits per fer les enquestes no funcionava correctament l'aplicatiu. Els professor malgrat insistir no van aconseguir que els alumnes les completessin a les seves cases.

6.1. Els resultats de l'aprenentatge assolits es corresponen amb els objectius formatius pretesos i amb el nivell del MECES de la titulació.

Les evidències documentades a l'autoinforme d'acreditació de l'assoliment pels estudiants posen de manifest un alt nivell de formació i satisfan els requisits del nivell requerit pel MECES per a la titulació. Tenen opcions d'escollir entre quatre especialitats diferents pel TFM.

6.2. Les activitats formatives, la metodologia docent i el sistema d'avaluació són adequats i pertinents per garantir l'assoliment dels resultats de l'aprenentatge previstos.

D'acord amb l'informe d'acreditació del CAE els sistemes i criteris d'avaluació són variats, innovadors i molt pertinents per a certificar i discriminar els resultats d'aprenentatge. Els TFM i les pràctiques se supervisen i avaluen amb criteris molt pertinents i adients. La simulació de judicis és una activitat especialment ben valorada per l'alumnat i des de la coordinació del Màster mantenim la metodologia afinant cada edició en la millora en la selecció de casos i l'assignació de rols per tal de que la participació sigui la màxima possible.

Al mateix informe s'especificava que l'índex de resposta a les enquestes de satisfacció amb TFM i PE és molt baix i per tant els resultats no eren significatius, es va realitzar la proposta de millora 006 (Promoure que els estudiants responguin a les enquestes), que no ha tingut els efectes esperats.

6.3. El valor dels indicadors acadèmics són adequats per a les característiques de la titulació.

D'acord amb l'informe d'avaluació del CAE la majoria d'indicadors acadèmics és coherent amb la tipologia d'estudiants i les titulacions equivalents.

6.4. Els valors dels indicadors d'inserció laboral són adequats per a les característiques de la titulació.

La taxa d'inserció laboral dels titulats és superior a la de la població activa per al mateix període de referència i tram d'edat, i és adient comparada amb les titulacions similars. També és pertinent la valoració de la utilitat de la formació teòrica i pràctica comparada amb les altres titulacions del mateix àmbit de coneixement. Cal destacar, per tant, que es mantenen en els mateixos nivells de cursos anteriors i mostren la correcta orientació del Màster en aquest camí.

Realment de tot l'Estàndard 6 la coordinació entén que tots els criteris s'assoleixen amb progrés vers l'excel·lència. No obstant el baix percentatge de resposta de les enquestes ens obliga a ser exigents amb nosaltres mateixos. La COVID19, l'atac informàtic i el canvi en la persona del coordinador expliquen, que no justifiquen la baixa participació

Taula 6.1. Taxa de rendiment i taxa d'èxit per curs

Any	Taxa de rendiment	Taxa d'èxit
2021	99,4%	99,83%
2020	99'09 %	99'74 %
2019	99'67 %	99'87 %
2018	99'09 %	100 %
2017	96'86 %	99'16 %

Les dades es mantenen estables en el temps, estan dins de el que és habitual en un MUA i dins dels paràmetres fixats a la memòria de la titulació

Propostes de millora:

- 013 Reservar un dia i un espai determinat de resposta per tot l'alumnat del màster. Incentivar als estudiants passa en aquest cas concret per fer un seguiment exhaustiu global que asseguri que les enquestes es responen. El percentatge mínim que es vol assolir inicialment seria d'un 25% amb l'objectiu d'anar progressivament incrementant aquesta quantitat per arribar al menys a un 50% en futurs cursos

Ateses les millores introduïdes i exposades anteriorment, la coordinació valora aquest estàndard com

	S'assoleix amb condicions
x	S'assoleix
	S'assoleix amb progrés vers l'excel·lència

Màster en Dret Empresarial

Durant el procés d'acreditació, aquest estàndard va obtenir la valoració:

	S'assoleix amb condicions
x	S'assoleix

S'assoleix amb progrés vers l'excel·lència
--

Valoració de la titulació:

En relació als resultats del curs 2020-2021, les dificultats personals de dos alumnes no els ha permès de concloure'l, però ho han pogut subsanar el següent curs acadèmic. La impressió general es satisfactòria. Els resultats han estat bons i acceptables, malgrat la docència on line, ja que els alumnes tenien interès malgrat la distància.

Respecte als TFMs, el contingut ha estat variat, incloent matèries de les assignatures del Màster, com Dret societari (2), Dret laboral (2), Dret penal (4), Dret concursal (2), Dret de la competència (5), Dret tributari (1), Dret de la publicitat (1), Arbitratge (2), Contractes (2).

En relació a les pràctiques professionals, malgrat la pandèmia, 5 persones han cursat aquest mòdul. Les han fet durant el segon quadrimestre. Respecte a la empleabilitat, aquest curs és del 40%, ja que a un estudiant se l'ha formalitzat un contracte i l'altre ha passat a pràctiques extracurriculars.

Respecte al curs 2021-2022, la taxa d'èxit i la taxa de rendiment és quasi bé del 100%.

a destacar el elevat nivell dels Treballs de fi de Màster, ja que només 4 alumnes van obtenir una nota inferior a notable, excel·lent o matrícula d'honor. Han participat 14 directors de TFM, tots ells doctors o en coautoria entre professorat no doctor i professor doctor. Com altres cursos, han participat un gran nombre de professors als tribunals de TFM, en concret, als tribunals de TFM de juliol de 2022 van participar 17 professors.

En relació a les pràctiques professionals, els resultats són també excel·lents, com acrediten els informes dels tutors de les empreses i despatxos professionals. Alguns alumnes han passat de pràctiques curriculars a extracurriculars i altres contractació. S'han incorporat quatre noves empreses o despatxos, i ja són 16 entitats amb les quals el Màster té conveni.

Taula 6.1. Taxa de rendiment i taxa d'èxit per curs

Any	Taxa de rendiment	Taxa d'èxit
2021	98'79%	99'59%
2020	96'56 %	98'25 %
2019	100 %	100 %
2018	98'79 %	99'48 %
2017	97'93 %	100 %

En relació amb la proposta de millora 004 que té com a finalitat assegurar la consistència entre la informació present a la web de la UAB i del propi màster, la web està actualitzada amb el calendari del curs vigent, el pla docent, i estan disponibles la majoria de CVs del professorat. També es va actualitzant amb les notícies del Màster.

Propostes de millora:

- 005 Que cada professor emeti un petit informe per adjuntar a l'acta de la reunió de la comissió acadèmica sobre la seva assignatura (nivell de seguiment, dificultats...).

Ateses les millores introduïdes i exposades anteriorment, la coordinació valora aquest estàndard com

S'assoleix amb condicions

	S'assoleix
x	S'assoleix amb progrés vers l'excel·lència

Màster en Drets Sociolaborals

Durant el procés d'acreditació, aquest estàndard va obtenir la valoració:

	S'assoleix amb condicions
x	S'assoleix
	S'assoleix amb progrés vers l'excel·lència

Valoració de la titulació:

Les **enquestes** del cursos 2020-2021 i 2021-2022 posen de manifest que l'alumnat està molt satisfet amb l'experiència educativa global de la titulació i amb l'actuació docent.

A les **enquestes d'assignatures**, on hi ha hagut una participació del 88 % i del 8,18 % (2020-2021, 1S i 2S) i del 44,76 % i del 9,13 % (2021-2022, 1S i 2S), la nota mitjana obtinguda dels dos cursos acadèmics (3,51 sobre un màxim de 4 punts), és superior a la mitjana ponderada del centre (3,11 punts).

Pel què fa a les **enquestes d'actuació docent**, s'ha valorat l'activitat de entre 8 i 10 professors/es (2020-2021, 1S: 8, 2S:8; 2021-2022, 1S:9, 2S:10) amb una participació mitjana del 37,51 %, obtenint una mitjana ponderada de 3,51 punts, que és la més alta de totes les titulacions impartides de la Facultat de Dret i queda molt per sobre de la mitjana ponderada d'aquest centre (3,06 punts).

Els **indicadors acadèmics** del cursos 2021-2022 són similars als dels anys acadèmics anteriors i es mantenen en valors molt alts, sempre per sobre el 95% (la taxa de rendiment ha estat del 99 % i del 87%, i la taxa d'èxit del 100 % i del 97%). La taxa d'abandonament ha estat molt baixa (5 %), per sota del nivell establert a la memòria de verificació (10%) i en línia amb el que ha estat habitual des de la posada en marxa de la titulació. Les notes mitjanes de l'alumnat titulat els cursos 2020-2021 i 2021-2022 també son molt satisfactòries: 21,71 i 19,56 % excel·lent, 61,18 i 63 % notable, 17,10 i 17,39 % aprovat.

Finalment, pel què fa als **indicadors d'inserció laboral**, segons les dades resultants de l'Enquesta d'inserció laboral 2017 realitzada per l'AQU la taxa d'ocupats és molt positiva perquè es situa a 85,37 %.

Amb independència de les dades ofertes per les enquestes de l'AQU o el MECD, la coordinació del màster ha intentat recollir informació addicional per altres vies, en compliment del compromís adquirit a l'Autoinforme d'acreditació 2016 (Proposta de millora número 004 del Pla de Millora 2019). L'obtenció d'aquestes dades, davant la manca d'una via institucionalitzada, s'ha portat a terme mitjançant la cerca de l'alumnat que va cursar el Màster a la xarxa social LinkedIn.

En execució d'aquesta Proposta de millora s'ha creat un perfil del MUDSL a LinkedIn per a mantenir el contacte amb els/les estudiants un cop han finalitzat els seus estudis i obtenir informació sobre seva trajectòria professional. Cada mes de juliol, quan finalitza el curs, es convida a l'alumnat que ha finalitzat la titulació a afegir-s'hi i per aquesta via s'ha pogut

comprovar que per una part significativa d'aquest aconseguim inserir-se al mercat de treball en feines de l'àmbit jurídic laboral. Alguns dels estudiants han trobat feina a les mateixes empreses/institucions en els que van fer les pràctiques, el que mostra la utilitat de les mateixes. En qualsevol cas, a dia d'avui no disposem de dades concretes que ens permetin fer anàlisis quantitius sobre percentatges d'ocupabilitat, perquè la participació a les enquestes que s'han dut a terme ha estat molt baixa.

Així doncs, convé buscar altres mecanismes més eficients per recollir informació sobre la inserció laboral de les persones titulades i donat que aquesta és una mancança que afecta també a la resta de Màsters de la Facultat la solució s'ha de buscar a nivell global.

Cal destacar que tan els indicadors acadèmics com els indicadors d'inserció laboral van ser valorats **"En progrés vers l'excel·lència"** en el darrer procés d'acreditació.

L'Informe d'Avaluació Externa 2020 formula tres propostes de millora en relació a aquest Estàndard:

1) La primera, que afecta a tots els Màsters avaluats i es refereix a la informació relativa als sistemes d'avaluació (punt 6.2), es concreta en que "Las guías docentes de las asignaturas deben incorporar información detallada sobre los criterios y pruebas de evaluación a desarrollar en cada una de ellas" (pàg. 27).

En el cas del MUDSL les Guies Docents concreten el nombre d'activitats d'avaluació que es duren a terme, així com la tipologia, el format i el valor de cadascuna d'elles, i ho fan de manera uniforme a totes les assignatures (vegeu per [exemple](#)) excepte en el cas de les "Pràctiques integrades" i el "Treball de Fi de Màster", que per les seves singularitats disposen de sistemes d'avaluació específics. L'únic aspecte que no queda del tot definit és el nombre d'activitats d'avaluació continuada, donat que s'assenyala que "Es realitzaran un mínim de quatre i un màxim de vuit activitats d'avaluació continuada".

Hem assumit la conveniència d'oferir major concreció en relació a aquest punt i des del curs acadèmic 2020-2021 s'ha optat per elaborar un calendari a principi de curs on consta: a) nom del mòdul; b) número d'activitats; c) dates específiques; d) persona professora encarregada; e) tipus d'activitats i materials que es poden utilitzar.

Per tant, no es considera necessari fer cap proposta de millora al respecte.

2) La segona també afecta a tots els Màsters avaluats i es concreta en *"Formalizar la recogida de indicadores objetivos acerca de la empleabilidad de los egresados"*.

Tal i com ja es va indicar en anys anteriors, som perfectament conscients d'aquesta necessitat i creiem que la millor opció és articular un sistema aplicable a tots els Màsters de la Facultat. Fins ara, el Màster en Drets Sociolaborals ha utilitzat el seu perfil de la xarxa social LinkedIn per connectar-se amb l'alumnat i obtenir indicadors objectius sobre la empleabilitat de l'alumne. Ara bé, aquesta mesura és poc formal i cal instrumentar, per part de la Facultat, algun sistema o mètode que permeti consultar indicadors objectius d'empleabilitat per cadascun dels Màsters.

3) La tercera proposta pren com a base una mancança en la formació relativa a Dret Sindical, que en opinió de la CAE van posar de manifest les empreses i entitats de pràctiques a les entrevistes realitzades durant la visita al centre. La proposta es concreta en millorar *"la formación en derecho sindical dentro del MUDSL, particularmente en el aspecto procesal"*.

Tal i com ja es va manifestar, no compartim aquesta valoració i en el procés d'al·legacions vam aportar una declaració signada per totes les persones que van participar a l'entrevista en representació de les empreses i entitats de pràctiques deixant constància de que no havien manifestat apreciar cap mancança en la formació de Dret Sindical de l'alumnat (declaració que no va ser presa en consideració). Ara bé, en el curs 2020-2021 i 2021-2022 s'ha intensificat la formació relativa aquesta matèria mitjançant dues actuacions: a) incorporant a un professor, que presta serveis com advocat al sindicat Comissions Obreres, que ofereix diverses sessions amb èmfasi a la vessant processal; b) permetent l'assistència a l'alumnat que cursa el MUDSL a totes les sessions del seminari anual "Aula Iuslaboralista", organitzat per l'Àrea de Dret del Treball i de la Seguretat Social de la UAB. Respecte als seminaris de l'Aula Iuslaboralista, si bé aquests tenen un cost d'uns 300 euros, des del Màster és facilitada a tot l'alumnat l'assistència gratuïta, i des de l'organització s'ha treballat per oferir sessions temàtiques específiques sobre dret sindical.

4) Per últim, també s'han fet esforços per reprendre el contacte amb l'alumnat de promocions anteriors (2015 i anteriors), a través de dos vies. En primer lloc, s'han utilitzat les xarxes socials (LinkedIn) per cercar a l'alumnat d'aquestes promocions i intercanviar missatges, per tal de mantenir el contacte amb persones ex-alumnes. I en segon lloc, el curs 2022-2023 està previst fer un acte de promoció a la UAB dels diversos Màsters que ofereix la Facultat, i es pretén convidar a 1 o 2 persones, per tal de que puguin oferir el seu testimoni i explicar la seva trajectòria professional a l'alumnat interessat en cursar el Màster.

Per tant, tenint en compte que s'està treballant de forma activa per millorar aquest aspecte, no es considera convenient fer cap proposta de millora.

Propostes de millora:

- Comunicar a la comissió de qualitat de la Facultat de Dret la conveniència d'articular un sistema objectiu per a valorar la empleabilitat de les persones egresades, que sigui aplicable a tots els Màsters oficials que es cursen a la Facultat.

Ateses les millores introduïdes i exposades anteriorment, la coordinació valora aquest estàndard com

	S'assoleix amb condicions
	S'assoleix
x	S'assoleix amb progrés vers l'excel·lència

Màster en Integració Europea

Durant el procés d'acreditació, aquest estàndard va obtenir la valoració:

	S'assoleix amb condicions
x	S'assoleix
	S'assoleix amb progrés vers l'excel·lència

Valoració de la titulació:

Si prenem com a referència els resultats acadèmics a nivell global es pot considerar molt positiu pels bons resultats que queden acreditats, i que son especialment rellevants atès que posen en evidència la capacitat de poder integrar en l'ensenyament i en l'aprenentatge a alumnat d'origen molt diferent, amb formacions molt diverses, i, sobretot, amb maneres d'afrontar la docència i l'estudi també molt variat. I tenir aquesta diversitat a l'aula és un repte i una dificultat que cada dia posa a prova la capacitat de comunicar i transmetre coneixements a l'alumnat de l'aula. Però aquesta valoració positiva a nivell acadèmic també ho és a nivell formatiu en general atès que, com acabem de dir, possibilita per una banda a l'alumnat a aprendre i adquirir noves competències i a adaptar-se a nous models educatius, d'ensenyament i d'estudi. I per altra banda és també un element molt enriquidor dins la mateixa aula perquè fa més viu el debat i més interessants les intervencions perquè sempre incorporen punts de vista i interpretacions diverses i diferents, ja que venen marcades per la formació diversa i el diferent origen de l'alumnat. Per tant, tothom creix en coneixements, en la incorporació de punts de vista diferents, i amb treballar conjuntament amb la diversitat acadèmica i cultural, característiques que acaben essent importants en les competències que ofereix el propi màster.

Per tant, cal valorar molt positivament els resultats del màster atesa la internacionalització i el diferent origen de l'alumnat que fa que en una mateixa docència hi convisqui alumnat amb orígens, llengües, cultures, mètodes d'estudi i aprenentatges molt diversos.

Tenint en compte la internacionalització cada vegada més important que té el màster, considerem que aquesta taxa és raonable. De tota manera cal tenir en compte dues dades: en primer lloc que durant el curs 2017-2018 i 2018-2019 ens vam trobar amb una situació molt particular amb alumnat de Iran. Van venir tres alumnes, es van matricular, i un cop matriculats van haver d'abandonar a causa de les sancions de la UE, ja que no van poder obrir un compte corrent a cap entitat bancària i no podien domiciliar pagaments (lloguer, serveis, ...) i no podien disposar de targetes de crèdits ja que a Iran sembla que no estan permeses. Es van trobar amb un atzucac, i això va comportar aquesta situació d'abandonament. Des de llavors no admitem alumnat de l'Iran, llevat que puguin resoldre aquests temes no acadèmics.

Per la resta no hi ha abandonaments en principi. El que sí ha passat es que en algun cas hi ha hagut alguna/n alumna/e que no ha acabat els seus estudis en el temps previst i durant el curs següent ha hagut de matricular novament algun mòdul. Considerem que això no es en cap cas negatiu, sinó que forma part dels diferents nivells d'adaptació que necessiten cada alumna/e per a poder tirar endavant els seus estudis i el seu aprenentatge. Al final, però, i llevat d'algun supòsit molt excepcional en el passat, tothom fins ara ha acabat els seus estudis

Atesa la diversitat de tot tipus que es dona en aquests estudis, considerem que la taxa d'èxit es molt satisfactòria. Com ja hem fet esment amb anterioritat, és un gran repte treballar amb alumnat d'origen, formació i cultures tant diverses, i sobre tot és un gran repte treballar en la seva adaptació a un sistema universitari d'estudi sovint diferent al d'origen. La tasca personalitzada del professorat i el treball diari fan que el resultat final sigui molt satisfactori, especialment si es té en compte que qui no ha superat els seus estudis en el primer any ho acaba fent en el segon. En aquest resultat satisfactori hi té gran importància el propi alumnat, que cada any s'esforça més en obtenir un grup coherent, i unit tot i la diversitat que el caracteritza.

En aquest context de docència pluricultural i pluridisciplinar es pot observar com a mesura que s'avança en la docència i els alumnes assoleixen la metodologia de treball prevista els resultats acadèmics milloren fins arribar a assolir un 16% d'excel·lents en el TFM de la titulació.

En el subestándar 6.2, sobre adequació de les activitats formatives, entenem que son del tot adequades, i que el resultat final és altament satisfactori. Això ho hem pogut constatar, per exemple, contractant el nostre programa d'activitats amb altres universitats estrangeres com per exemple la Universitat Laval al Canadà, on hem pogut veure que tenim programes d'activitats molt semblants, i que en els dos casos ens donen molt bons resultats. Destacaria en aquest punt no tant sols la formació acadèmica "reglada" que oferim, sino també la voluntària i complementària, que garanteix una aproximació i un assoliment de coneixements i competències que van molt més enllà dels 60 crèdits del màster. En aquest sentit destacar com a formació rellevant el curs propedèutic que oferim el mes de setembre, abans de començar el curs acadèmica, la participació a la masterclass amb 19 universitats europees, la participació a la universitat del Consell Català del Moviment Europeu a la que el curs 2022-2023 hi ha participat una vintena d'alumnat del màster durant un cap de setmana, el viatge a les institucions europees a Brussel·les, o el programa de seminaris on oferim matèries en les que durant el curs no podem aprofundir com son, per exemple, mercats digitals, asil, temes fronterers, etc. A aquests seminaris hi participa professorat de gran prestigi internacional com el professor Andreas Ziegler, el professor Federico Fabrini, el professor Lukas Rass-Masson, o la jutgessa del TJUE Maria Lourdes Arastey. Per tant, les activitats formatives son completes i molt adequades per a la formació que pretenen els nostres ensenyaments del màster.

En l'apartat 6.3. El valors dels indicadors acadèmics són adequats per a les característiques de la titulació les dades mostren un manteniment de les bones taxes respecte a les previstes a la memòria3.

Taula 6.1. Taxa de rendiment i taxa d'èxit per curs

Any	Taxa de rendiment	Taxa d'èxit
2021	94'79%	100%
2020	95'14 %	98'19 %
2019	95'14 %	96'31 %
2018	92'95 %	95'91 %
2017	96 %	98'49 %

En quan al punt 6.4, tot i que es difícil tenir dades sobre la inserció laboral (hi ha molt alumnat procedent de tercers països que no sempre podem seguir), creiem que hi ha indicadors que podem utilitzar. Cal destacar, per exemple, alumnat admès per a fer pràctiques en oficines de la Comissió Europea tant a Brussel·les com en països que no son de la UE; l'admissió de candidatures a institucions com l'Institut Europeu de la Mediterrània (IEMED); les admissions i els convenis per a les pràctiques a institucions tant prestigioses com CIDOB o la Fundació Catalunya-Europa; l'admissió d'alumnat a centres com Ajuntaments (Terrassa, per exemple) o institucions com la Fundació Institut Confuci de Barcelona; les dobles titulacions amb universitats estrangeres; la invitació a participar a la masterclass amb altres universitats europees, i la incorporació al seu consell de direcció; l'inici de converses amb altres universitats per a establir cooperacions (universitat Laval, Universitat d'Stavanger, o Colegio de México, per exemple), etc.

Sens dubte, tot això son evidències de la qualitat de la nostra titulació, del nostre alumnat i de l'adequació de la formació que reben, més enllà de les seves qualificacions, de les evidències que en resulten com son els seus TFM, o de la satisfacció tant del propi alumnat com del professorat. Així doncs, tot i no disposar de uns indicadors d'inserció laboral, ja que com hem dit és extremadament difícil atès que el major gruix és estranger i no en podem seguir la seva

evolució professional, les acceptacions dels llocs de pràctiques, la bona acollida dels ensenyaments del màster per part d'institucions estrangeres disposades a col·laborar amb nosaltres, el creixent nombre de peticions d'ingrés, i el seguiment de la part d'alumnat que és més proper (i cada any també més nombrós ja que creix el nombre d'alumnat que prové de diferents indrets de la Península) ens fa pensar que la formació és l'adequada, i que la inserció laboral segueix un ritme adequat.

En qualsevol cas, hem començat un grup d'alumni per a poder fer un seguiment de la seva trajectòria professional, però també per a mantenir el contacte amb l'alumnat del màster que ha acabat els seus estudis i per a poder donar-los serveis si ho necessiten o oferir-los activitats de formació continuada si arriba el cas.

Sobre 6.4

Tot i que es difícil tenir dades sobre la inserció laboral (hi ha molt alumnat procedent de tercers països que no sempre podem seguir), creiem que hi ha indicadors que podem utilitzar. Cal destacar, per exemple, alumnat admès per a fer pràctiques en oficines de la Comissió Europea tant a Brussel·les com en països que no son de la UE; l'admissió de candidatures a institucions com l'Institut Europeu de la Mediterrània (IEMED); les admissions i els convenis per a les pràctiques a institucions tant prestigioses com CIDOB o la Fundació Catalunya-Europa; l'admissió d'alumnat a centres com Ajuntaments (Terrassa, per exemple) o institucions com la Fundació Institut Confuci de Barcelona; les dobles titulacions amb universitats estrangeres; la invitació a participar a la masterclass amb altres universitats europees, i la incorporació al seu consell de direcció; l'inici de converses amb altres universitats per a establir cooperacions (universitat Laval, Stavanger o Colegio de México, per exemple), etc.

Així doncs, tot i no disposar de uns indicadors d'inserció laboral, ja que com hem dit és extremadament difícil atès que el major gruix és estranger i no en podem seguir la seva evolució professional, les acceptacions dels llocs de pràctiques, la bona acollida dels ensenyaments del màster per part d'institucions estrangeres disposades a col·laborar amb nosaltres, el creixent nombre de peticions d'ingrés, i el seguiment de la part d'alumnat que és més proper (i cada any també més nombrós ja que creix el nombre d'alumnat que prové de diferents indrets de la Península) ens fa pensar que la formació és l'adequada, i que la inserció laboral segueix un ritme adequat.

En relació amb la proposta de millora 004, el màster ha començat l'elaboració d'una xarxa alumni que coordina la Dra. Cristina Blasi. Les dades que anem incorporant ens han de permetre poder fer, a la llarga un millor seguiment i una millor valoració de l'evolució professional del nostre alumnat. La xarxa alumni s'alimenta de l'espai de la Màster d'integració europea a [LinkedIn](#) amb 59 connexions en finalitzar el curs 20021/2022, i l'espai de [facebook UAB Máster oficial integració europea](#) que en finalitzar el curs tenia 45 membres.

L'objectiu de la creació d'aquesta xarxa es, sens dubte, per una banda poder tenir coneixement de què fa l'alumnat que en algun moment va cursar els nostres estudis i ens va confiar la seva formació, però també ens ha de permetre, a la llarga, oferir a aquest alumnat un espai de contacte entre elles/ells, oferir-los els nostres serveis, i en la mesura del possible, posar al seu abast activitats de formació continuada o participació en activitats que els permetin actualitzar els seus coneixements. També entenem aquesta xarxa com una oportunitat pel nostre alumnat nou, ja que ens hauria de permetre obrir oportunitats per a poder fer pràctiques, o aprofitar l'experiència de l'antic alumnat per a, quan resulti oportú i en funció de la trajectòria de cadascú, oferir seminaris, o participar en la formació. Ja hem pogut aplicar aquesta darrera oportunitat

en situacions com per exemple en el cas del Dr. Cristian Oró, que com a antic alumne i membre del TJUE, convidem a impartir un seminari sobre el procediment davant d'aquesta institució, amb resultats excel·lents. D-je tota manera no hem d'oblidar que estem al començament d'aquesta xarxa i que els objectius fixats els hem d'anar creant de forma progressiva, i que encara no els podem implementar. Son, per tant, objectius de futur. En aquest sentit es prorroga la proposta de millora fins a finalitzar el curs 2022/2023 per poder-ne fer una valoració més exhaustiva

Ateses les millores introduïdes i exposades anteriorment, la coordinació valora aquest estàndard com

	S'assoleix amb condicions
x	S'assoleix
	S'assoleix amb progrés vers l'excel·lència